

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
«Επιστήμες της Αγωγής - Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με την χρήση των ΤΠΕ
(e-Learning)»

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Δημιουργία και αξιολόγηση εξ αποστάσεως εκπαιδευτικού υλικού
για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στο
πλαίσιο της Σχολής Διαιτησίας (εθνικό επίπεδο-level 1)**

ΜΑΡΙΑ ΠΕΡΟΓΙΑΝΝΑΚΗ

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Μαρία Κουτσούμπα

Ρέθυμνο, Ιούλιος 2019

**Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
«Επιστήμες της Αγωγής - Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με την χρήση των ΤΠΕ
(e-Learning)»**

[Αριθμ. ΦΕΚ 635 τ.Β΄/9.3.2016]

Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος ΠΜΣ:

Καθηγητής Αναστασιάδης Παναγιώτης

Πανεπιστήμιο Κρήτης – Παιδαγωγικό Τμήμα Δ.Ε

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Δημιουργία & αξιολόγηση εξ αποστάσεως εκπαιδευτικού υλικού
για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στο πλαίσιο
της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level 1)**

ΜΑΡΙΑ ΠΕΡΟΓΙΑΝΝΑΚΗ

Υπέθυνη Δήλωση Συγγραφέα:

Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 1599/1986 και τα άρθρα 2,4,6 παρ. 3 του Ν. 1256/1982, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής εργασίας και δεν προσβάλλει κάθε μορφής πνευματικά δικαιώματα τρίτων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον.

© Πανεπιστήμιο Κρήτης, ΠΤΔΕ,ΕΔΙΒΕΑ, 2018

Το Π.Τ.Δ.Ε του Πανεπιστημίου Κρήτης και ειδικότερα το Ε.ΔΙ.Β.Ε.Α, διατηρεί το δικαίωμα της χρήσης και αναπαραγωγής της παρούσας εργασίας για διδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς.

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Δημιουργία & αξιολόγηση εξ αποστάσεως εκπαιδευτικού υλικού
για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στο
πλαίσιο της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level 1)

ΜΑΡΙΑ ΠΕΡΟΓΙΑΝΝΑΚΗ

Επιτροπή Επίβλεψης Πτυχιακής / Διπλωματικής Εργασίας

Επιβλέπουσα καθηγήτρια:

Μαρία Κουτσούμπα

Καθηγήτρια, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Συν-Επιβλέπων Καθηγητής:

Ιωάννης Γκικόσος

Αναπληρωτής καθηγητής, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Συν-Επιβλέπων Καθηγητής:

Ηλίας Μαυροειδής

ΣΕΠ ΕΑΠ

Ρέθυμνο, Ιούλιος, 2019

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level I)»

Θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένεια μου για την υποστήριξη και ενθάρρυνση της καθ' όλη τη διάρκεια συγγραφής της εν λόγω διπλωματικής εργασίας. Επίσης την επιβλέπουσα καθηγήτρια μου κ. Κουτσούμπα, η οποία με τις πολύτιμες συμβουλές και την καθοδήγηση της συνέβαλε στο να καταφέρω να ανταποκριθώ στα ακαδημαϊκά πρότυπα συγγραφής και συνάμα στην προσωπική μου εξέλιξη. Τέλος ένα μεγάλο ευχαριστώ στους ιθύνοντες του ΠΜΣ για αυτό το πολύ όμορφο και δημιουργικό «ταξίδι».

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level 1)»

Περίληψη

Η παρούσα εργασία επικεντρώνεται σε δύο βασικά αντικείμενα, τη δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού (ΕΥ) με τη μέθοδο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και την αξιολόγησή του. Το ΕΥ που δημιουργήθηκε με τη μέθοδο της εξ αποστάσεως αφορά την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών του αθλήματος της αντισφαίρισης και βασίστηκε στο έντυπο υλικό της Σχολής Διαιτησίας Αντισφαίρισης εθνικού επιπέδου (level 1) που διενεργείται στην Ελλάδα από τις κατά τόπους ενώσεις Ενώσεις Φιλάθλων Σωματείων Αντισφαίρισης υπό την αιγίδα της Ελληνικής Φίλαθλης Ομοσπονδίας Αντισφαίρισης (Ε.Φ.Ο.Α.). Το εγχείρημα αυτό αυτελεί την πρώτη απόπειρα να αξιοποιηθεί το έντυπο υλικό της Σχολής ώστε να δημιουργηθεί εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό υλικό για την επιμόρφωση αθλητών/υποψηφίων διαιτητών σε τεχνικά ζητήματα του αθλήματος. Η δημιουργία του υλικού βασίστηκε στο μοντέλο διαμόρφωσης εξ αποστάσεως εκπαιδευτικού υλικού με βάση την κατηγοριοποίηση των West και Lionarakis (1996, 2001). Για την αξιολόγηση του εξ αποστάσεως εκπαιδευτικού υλικού πραγματοποιήθηκε ποιοτική έρευνα, με ημιδομημένες συνεντεύξεις σε πέντε συμμετέχοντες από τον χώρο του αθλήματος της αντισφαίρισης και μη. Οι στόχοι της έρευνας ήταν να διερευνηθεί η καταλληλότητα και η αποτελεσματικότητα του υλικού για την εξ αποστάσεως επιμόρφωση των αθλητών/υποψηφίων διαιτητών στα τεχνικά ζητήματα του αθλήματος. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι το εξ αποστάσεως ΕΥ είναι κατάλληλο ως προς τη δομή, τη μορφή παρουσίασης και το περιεχόμενό του, και αποτελεσματικό σε φιλικό και ερασιτεχνικό μόνο επίπεδο αγώνων και όχι επαγγελματικό.

Λέξεις – Κλειδιά

Εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό υλικό, μοντέλο West & Lionarakis, διεθνείς κανονισμοί αντισφαίρισης, Σχολή Διαιτησίας Αντισφαίρισης εθνικού επιπέδου (level 1), αξιολόγηση εκπαιδευτικού υλικού.

ΠΜΣ «Επιστήμες της Αγωγής - Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με την χρήση των ΤΠΕ

(e-Learning)»: Διπλωματική Εργασία

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level 1)»

Abstract

The aim of this study is the design, creation and evaluation of distance educational material for Tennis international rules . These rules are based on ITF level 1 Officiating School and provide the opportunity to obtain a Green Badge in officiating and become ITF certified. This is the first attempt to create a distance education course, regarding to tennis officiating, which can provide a basic introduction concentrating on the Rules of Tennis and the basic techniques and procedures of Chair and Line Umpiring. In order to do so, the design and creation of the distance educational material was based on the model of West και Lionarakis (1996, 2001). Evaluation of the distance learning material was carried out through a qualitative research conducted with semi-structured interviews with five participants from the field of tennis and non. The objectives of the evaluation were to examine the suitability and effectiveness of the material for distance training of athletes/referees on technical issues of the sport. The results showed that the particular distance education material is suitable in terms of structure, presentation format and content, while it is effective at a friendly and amateur level only and not professional.

Keywords

Distance learning material, West & Lionarakis method, Rules of tennis, ITF level 1 Officiating School, evaluation of distance learning material.

Περιεχόμενα

Περίληψη.....	v
Abstract	vi
Περιεχόμενα.....	vii
Κατάλογος Εικόνων / Σχημάτων	ix
Συνοτομογραφίες & Ακρωνύμια.....	x
1. Εισαγωγή.....	1
1.1 Διατύπωση προβλήματος	1
1.2 Σκοπός της εργασίας	3
1.3 Σημαντικότητα της εργασίας.....	4
1.4 Οριοθέτηση προβλήματος	5
1.5 Δομή της εργασίας.....	5
2. Ανασκόπηση της Βιβλιογραφίας.....	7
2.1 Θεμελιώδεις θεωρητικές έννοιες στην εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση	7
2.1.1 Η αυτορρυθμιζόμενη μάθηση στην ΑεξΑΕ.....	8
2.1.2 Ο ρόλος του διδάσκοντα στην υποστήριξη μαθησιακής αυτονομίας	9
2.1.3 ΤΠΕ και αυτονομία μάθησης	11
2.2 Εκπαίδευση Ενηλίκων.....	13
2.2.1 Θεωρίες μάθησης και μοντέλα εκπαίδευσης ενηλίκων	13
2.3 Εκπαιδευτικό υλικό και εξ αποστάσεως εκπαίδευση.....	17
2.3.1 Ο εκπαιδευτικός σχεδιασμός του διδακτικού υλικού στην εξΑΕ	17
2.3.2 Οι βασικές αρχές δημιουργίας του ΕΥ	19
2.4 Το μοντέλο του «εκπαιδευτικού πακέτου» κατά τους West και Λιοναράκη.....	24
2.5 Η συμβολή της ηλεκτρονικής μάθησης στην εφαρμογή καινοτόμων εκπαιδευτικών μεθόδων στο χώρο της Φ.Α	27

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level 1)»

3 Μεθοδολογία	30
3.1 Διαδικασία δημιουργίας ΕΥ.....	30
3.2 Διαδικασία Αξιολόγησης	32
4 Δημιουργία και Αξιολόγηση του ΕΥ	37
4.1 Η περιγραφή του ΕΥ	37
4.2 Τα αποτελέσματα αξιολόγησης του ΕΥ	42
5 Συζήτηση – Συμπεράσματα - Προτάσεις	49
Βιβλιογραφία	53
Παράρτημα Α: Συνοδευτική Επιστολή & Πρωτόκολλο συνέντευξης.....	59
Παράρτημα Β: Πρωτόκολλα συνέντευξης συμμετεχόντων	63

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level 1)»

Κατάλογος Εικόνων / Σχημάτων

Εικόνα 1: Το μάθημα στην ηλεκτρονική πλατφόρμα chamilo.....	37
Εικόνα 2: Τα μονοπάτια γνώσης του μαθήματος.....	37
Εικόνα 3: Πίνακας περιεχομένων.....	38
Εικόνα 4: Εικόνα & Γράφημα.....	39
Εικόνα 5: Ενδεικτική δραστηριότητα.....	39
Εικόνα 6: Ολοκλήρωση διδακτικής ενότητας.....	40
Εικόνα 7: Διαδραστικό βίντεο.....	41
Εικόνα 8: Επεξηγηματικό βίντεο	42

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level 1)»

Συνομογραφίες & Ακρωνύμια

ΔΕ	Διπλωματική Εργασία
ΠΤΔΕ	Παιδαγωγικό Τμήμα Δ.Ε
ΠΜΣ	Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
ΑΕΞΑΕ	Ανοιχτή και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση
I.T.F	International Tennis Federation (Διεθνής Ομοσπονδία Αντισφαίρισης)
ΦΑ	Φυσική Αγωγή
ΕΥ	Εκπαιδευτικό υλικό
ΕΑΠ	Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο
ΕΦΟΑ	Ελληνική Φύλαθλη Ομοσπονδία Αντισφαίρισης
ΤΠΕ	Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών

ΠΜΣ «Επιστήμες της Αγωγής - Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με την χρήση των ΤΠΕ

(e-Learning)»: Διπλωματική Εργασία

1. Εισαγωγή

1.1. Διατύπωση προβλήματος

Η εργασία επικεντρώνεται στην αξιοποίηση του μοντέλου δημιουργίας εκπαιδευτικού υλικού από απόσταση των West (1996) και Λιοναράκη (2001) για την εκπαίδευση ενήλικων επιμορφούμενων σε τεχνικά ζητήματα του αθλήματος της αντισφαίρισης. Στον χώρο του αθλητισμού και της Φυσικής Αγωγής (ΦΑ), τα εργαλεία της ηλεκτρονικής μάθησης συμβάλλουν στην εφαρμογή καινοτόμων εκπαιδευτικών μεθόδων με τη χρήση πολυμέσων, αυξάνοντας τις δυνατότητες για ποιοτική εκπαίδευση (Leser, Baca, & Uhlig, 2011). Πολλοί ερευνητές ασχολούνται με τη δημιουργία οπτικών εργαλείων για τη διδασκαλία κινητικών δεξιοτήτων, την αξιοποίηση των ψηφιακών πολυμέσων και τη χρήση τους σε εικονικά περιβάλλοντα μάθησης (Ignico, 1997; Antoniou, Derri, Kioumourtzoglou, & Mouroutsos, 2003; Vernadakis, Zetou, Antoniou & Kioumourtzoglou, 2002; Amaradidis, Antoniou & Giossos 2006; Goulimaris, Koutsouba, & Giosos, 2008; Kavakli, Bakogianni, Damianakis, Lamou, & Tsatsos, 2004; Rose, 1994; Smith-Autard, 2003; Popat, 2002; Parrish, 2000; Calvert, 2005, οπ. αναφ. στο Dania, Chatziharistos, Koutsouba, & Tyrovola, 2011). Τα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα μάθησης που υποστηρίζονται από τη χρήση πολυμέσων (κείμενο, εικόνα, ήχο, γραφικά), επιτρέπουν τη συνεργασία των χρηστών, την αλληλεπίδραση χρήστη και μέσου, ενώ παρέχουν τη δυνατότητα εξατομικευμένης μάθησης (Dania, Chatziharistos, Koutsouba, & Tyrovola, 2011).

Στον χώρο της ΦΑ, ένας σημαντικός αριθμός ερευνών έχει αναδείξει τη συμβολή επιμορφωτικών προγραμμάτων σε ζητήματα μεθοδολογίας και διδακτικής προσέγγισης του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής (Βασιλειάδου, Δέρρη, Εμμανουηλίδου & Κιουμουρτζόγλου, 2005; Beamer, Van Sickle, Harrison, & Temple, 2008; Derri, Vasiliadou & Kioumourtzoglou, 2015; Emmanouilidou, Derri, Antoniou, & Kyrgiridis, 2012; Hickson, & Fishburne, 2004, οπ. αναφ. στο Δέρρη, Τζέτζης, & Παπαμίχου, 2018). Κατά τη δεκαετία που διανύουμε, η αξιοποίηση της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης μέσω της τηλεδιάσκεψης και των εφαρμογών του διαδικτύου, έχει διερευνηθεί στο πλαίσιο της διδασκαλίας κινητικών δεξιοτήτων όπως αυτή του χορού, για τις ανάγκες της δια βίου

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level 1)»

μάθησης (Giosos, Mavroidis, & Koutsouba, 2008, οπ. αναφ. στο Dania, Chatziharistos, Koutsouba, & Tyrovolas, 2011; Gratsiouni, Koutsouba, Venetsanou, & Tyrovolas, 2016). Η χρήση πολυμέσων, ειδικών λογισμικών που συνδυάζουν σε μία εφαρμογή το κείμενο μαζί με εικόνες, γραφικά, αρχεία ήχου, animation και βίντεο, χρησιμοποιούνται στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση του χορού ως υποστηρικτικό υλικό αυτόνομα ή σε εκπαιδευτικές πλατφόρμες (Δανιά, Κουτσούμπα, & Τυροβολά, 2016). Ένα τέτοιο παράδειγμα αποτελεί το πρόγραμμα OpenDance που αποβλέπει στη δημιουργία μιας βάσης δεδομένων με επίκεντρο τους παραδοσιακούς χορούς και τη διδασκαλία τους με την αξιοποίηση των Νέων Τεχνολογιών (Δαμιανάκης, Τσαδήμα, & Τσάτσος, 2009). Επίσης, η ανάπτυξη της πολυμεσικής εφαρμογής *Labankido*©, ο σχεδιασμός της οποίας αποβλέπει στη διδασκαλία του παραδοσιακού ελληνικού χορού σε αρχάριους χορευτές μπορεί να συμβάλλει στην αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας του χορού, με την ένταξη της σε προγράμματα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (Δανιά, Κουτσούμπα, & Τυροβολά, 2016).

Ενδιαφέρουσα περίπτωση αποτελεί η μελέτη της συμβολής των βίντεο youtube στην εκμάθηση του παραδοσιακού χορού καραγκούνα (Gratsiouni, Koutsouba, Venetsanou, Tyrovolas, 2016). Από τα αποτελέσματα διαπιστώθηκε ότι οι χρήστες επιλέγουν την συγκεκριμένη ηλεκτρονική τοποθεσία, οπότε το youtube μπορεί να λειτουργήσει θετικά για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Ωστόσο, αναφορικά με την εκμάθηση του συγκεκριμένου χορού μέσω των βίντεο διαπιστώνεται ότι έχει επίδραση σε γνώστες του χορού (χορευτές, δασκάλους χορού, φοιτητές χορού), οι οποίοι μπορούν να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους και να δουν διαφορετικές μορφές χορού. Από την άλλη, οι μη γνώστες ή οι αρχάριοι χορευτές είναι αμφίβολο τι μπορούν να μάθουν μέσω του youtube, καθώς οι μορφές του χορού που βρίσκονται στο κανάλι διαφέρουν από την παραδοσιακή μορφή (Gratsiouni et al., 2016). Μια ακόμα προσπάθεια να διερευνηθεί η συμβολή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στην εκμάθηση κινητικών δεξιοτήτων, είναι η δημιουργία ενός ολοκληρωμένου εκπαιδευτικού υλικού για τη διδασκαλία του ελληνικού παραδοσιακού χορού με τη μέθοδο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης σε αρχάριους ενήλικες (Συντιχάκη, 2018). Με τη δημιουργία ενός πολυμεσικού υλικού επιχειρείται η διδασκαλία κρητικών παραδοσιακών χορών, χρησιμοποιώντας τη μορφολογική ή διαφορετικά των κοινών κινητικών μοτίβων μέθοδο.

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level 1)»

Από τα παραπάνω συμπεραίνουμε ότι η σταδιακή επέκταση της χρήσης των πολυμέσων και των εφαρμογών του διαδικτύου στον χώρο του αθλητισμού είναι ικανή, όχι μόνο να εμπλουτίσει τον παραδοσιακό τρόπο διδασκαλίας των κινητικών δεξιοτήτων και των αθλημάτων εν γένει, αλλά να τον μεταβάλλει ριζικά. Στο σημείο αυτό αναδεικνύεται η συμβολή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και του πολυμορφικού υλικού στην κατεύθυνση αυτή. Ωστόσο, κρίνεται σκόπιμο να ερευνηθεί κατά πόσο η εξ αποστάσεως εκπαίδευση με τις δυνατότητες που παρέχει μπορεί να αξιοποιηθεί επιτυχώς για την εκπαίδευση σε τεχνικά ζητήματα των αθλημάτων. Μια τέτοια διερεύνηση επιχειρείται στην παρούσα εργασία. Το παράδειγμα που θα χρησιμοποιηθεί για τον σκοπό αυτό είναι η διαιτησία του αθλήματος της αντισφαίρισης

1.2. Σκοπός της εργασίας

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η δημιουργία και η αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού με βάση το μοντέλο κατηγοριοποίησης των West (1996) και Λιοναράκη (2001) για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης έχοντας ως πρότυπο το εκπαιδευτικό υλικό της Σχολής Διαιτησίας Εθνικού Επιπέδου (level 1).

Επιμέρους στόχοι:

- Να δημιουργηθεί το εκπαιδευτικό υλικό με τη μέθοδο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης
- Να διερευνηθεί η καταλληλότητα του εξ αποστάσεως ΕΥ για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης
- Να διερευνηθεί η αποτελεσματικότητα του εξ αποστάσεως ΕΥ για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης

Ερευνητικά ερωτήματα:

- Σε ποιο βαθμό η μορφή και η παρουσίαση του εξ αποστάσεως εκπαιδευτικού υλικού υποκινεί το ενδιαφέρον των εκπαιδευόμενων για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης;

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level 1)»

- Σε ποιο βαθμό το περιεχόμενο του εξ αποστάσεως εκπαιδευτικού υλικού υποκινεί το ενδιαφέρον των εκπαιδευόμενων για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης;
- Σε ποιο βαθμό το εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό υλικό συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων και των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων;

1.3. Σημαντικότητα της έρευνας

Η δημιουργία εξ αποστάσεως εκπαιδευτικού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης θα συμβάλλει στην επιμόρφωση των αθλητών, προπονητών και υποψήφιων διαιτητών του αθλήματος, για την ανάπτυξη της γνώσης τους αναφορικά με το αντικείμενο αυτό. Επίσης, το εκπαιδευτικό υλικό μπορεί να αξιοποιηθεί για τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου προγράμματος επιμόρφωσης ή τη διενέργεια της Σχολής Διαιτησίας Εθνικού Επιπέδου (Επίπεδο 1) με τη μέθοδο εξολοκλήρου της εξ αποστάσεως ή ως συμπληρωματικό υλικό της σχολής. Η εργασία αυτή διερευνά την καταλληλότητα και αποτελεσματικότητα του εξ αποστάσεως εκπαιδευτικού υλικού για την επιμόρφωση υποψηφίων διαιτητών, προπονητών, αθλητών στα τεχνικά ζητήματα του αθλήματος της αντισφαίρισης. Από τις επίσημες ανακοινώσεις της Ελληνικής Φίλαθλης ομοσπονδίας Αντισφαίρισης (ΕΦΟΑ) παρατηρούμε ότι η σχολή διαιτησίας υλοποιείται περιοδικά 1-2 φορές το χρόνο. Εικάζεται λοιπόν ότι η εξ αποστάσεως εκπαίδευση με τη χρήση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) θα μπορούσε να συμβάλει στην αύξηση των συμμετεχόντων στη σχολή καθώς και στη μελλοντική εξ ολοκλήρου εξ αποστάσεως διενέργεια της σχολής, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη του δικτύου διαιτησίας στην Ελλάδα. Εξάλλου, μέσα από την εργασία αυτή επιχειρείται να αναδειχθεί η συμβολή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και του πολυμορφικού υλικού στην εκπαίδευση σε τεχνικά ζητήματα των αθλημάτων στον χώρο της ΦΑ.

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level 1)»

1.4. Οριοθέτηση προβλήματος

Η ΔΕ εστιάζει στα τεχνικά ζητήματα του αθλήματος της αντισφαίρισης, όπως αυτό της διαιτησίας και συγκεκριμένα στη συμβολή ενός εξ αποστάσεως επιμορφωτικού προγράμματος στο αντικείμενο αυτό. Το εκπαιδευτικό υλικό που δημιουργήθηκε αντιπροσωπεύει ένα τμήμα της Σχολής Διαιτησίας Αντισφαίρισης Εθνικού Επιπέδου (level 1) και όχι ολόκληρη τη Σχολή. Η έρευνα που διεξάγεται για την αξιολόγηση αυτού του προγράμματος αναφέρεται επίσης σε ένα μικρό δείγμα γι' αυτό και τα αποτελέσματά της αποτελούν ενδείξεις και όχι γενικεύσιμα αποτελέσματα. Οι συμμετέχοντες που επιλέγονται εκπροσωπούν διαφορετικές κατηγορίες με αντίθετα μεταξύ τους χαρακτηριστικά, τα οποία παρουσιάζουν ενδιαφέρον ως προς το σκοπό της έρευνάς μας. Συγκεκριμένα, ένας αθλητής αντισφαίρισης με μικρή εμπειρία στο άθλημα, ένας αθλητής με πολυετή εμπειρία, ένας προπονητής αντισφαίρισης, ένας διεθνής διαιτητής και ένας ουδέτερος παρατηρητής, ανεξάρτητος από τον χώρο του συγκεκριμένου αθλήματος.

1.5. Δομή εργασίας

Η εργασία δομείται σε πέντε κεφάλαια. Το πρώτο κεφάλαιο περιλαμβάνει την εισαγωγή, την προβληματική, το σκοπό και τη σημασία της εργασίας. Το δεύτερο κεφάλαιο περιλαμβάνει την ενότητα της βιβλιογραφικής ανασκόπησης. Σε αυτό έπειτα από μια σύντομη εισαγωγή γίνεται αναφορά στις θεμελιώδεις θεωρητικές έννοιες στο πεδίο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Από αυτές δίνεται έμφαση στην αυτορρυθμιζόμενη μάθηση στην ΑεξΑΕ και στο ρόλο του διδάσκοντα και των ΤΠΕ στην υποστήριξη της μαθησιακής αυτονομίας των εκπαιδευομένων. Επίσης γίνεται η παρουσίαση βασικών θεωριών και μοντέλων εκπαίδευσης που αφορούν τον εκπαιδευτικό σχεδιασμό προγραμμάτων για ενήλικες στους οποίους αναφέρεται η δημιουργία του παρόντος εκπαιδευτικού υλικού. Η ενότητα της βιβλιογραφικής ανασκόπησης συμπληρώνεται από τον εκπαιδευτικό σχεδιασμό του διδακτικού υλικού, τις βασικές αρχές δημιουργίας του και τις παιδαγωγικές οδηγίες για το σχεδιασμό του. Παράλληλα αναλύεται το μοντέλο του «εκπαιδευτικού πακέτου» των West (1996) και Λιοναρκάκη (2001) στο οποίο βασίστηκε η δημιουργία του εξ αποστάσεως ΕΥ. Κατόπιν μέσα από τη βιβλιογραφική ανασκόπηση γίνεται

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level I)»

παρουσίαση της συμβολής της ηλεκτρονικής μάθησης στην εφαρμογή καινοτόμων εκπαιδευτικών μεθόδων στο χώρο της φυσικής αγωγής και του αθλητισμού και παρουσιάζεται το πλαίσιο λειτουργίας της Σχολής Διαιτησίας Αντισφαίρισης Εθνικού Επιπέδου, στην οποία απευθύνεται το ΕΥ. Η τελευταία ενότητα της βιβλιογραφικής ανασκόπησης αφιερώνεται στην αξιολόγηση του εξ αποστάσεως ΕΥ και στα κριτήρια ποιότητάς του. Στο τρίτο κεφάλαιο γίνεται η παρουσίαση της μεθοδολογίας για τη δημιουργία και την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού υλικού. Παρουσιάζονται τα στάδια εκτέλεσης της έρευνας που διεξήχθη, το δείγμα της έρευνας, τα ερευνητικά ερωτήματα, τα μέσα συλλογής δεδομένων και οι περιορισμοί της έρευνας. Το τέταρτο κεφάλαιο περιλαμβάνει την εφαρμογή του εκπαιδευτικού υλικού και την αξιολόγηση του. Δίνεται η περιγραφή του ΕΥ ακολουθώντας τη μορφή παρουσίασης του στην πλατφόρμα ασύγχρονης εκπαίδευσης chamilo και περιγράφονται τα αποτελέσματα της έρευνας που πραγματοποιήθηκε για την αξιολογησή του. Η εργασία ολοκληρώνεται με το κεφάλαιο των συμπερασμάτων όπου διατυπώνονται προτάσεις για μελλοντική έρευνα.

2. Ανασκόπηση της Βιβλιογραφίας

Το κεφάλαιο της βιβλιογραφικής ανασκόπησης χωρίζεται σε επτά υποενότητες. Στην πρώτη αναφέρονται οι θεμελιώδεις θεωρητικές έννοιες στο πεδίο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (εξΑΕ) και παρουσιάζονται διεξοδικά η αυτορρυθμιζόμενη μάθηση, ο ρόλος του διδάσκοντα και η συμβολή των ΤΠΕ στην υποστήριξη της μαθησιακής αυτονομίας. Στη δεύτερη παρουσιάζονται οι θεωρίες μάθησης στην εκπαίδευση των ενηλίκων και τα χαρακτηριστικά δύο μοντέλων εκπαίδευσής τους, της ανδραγωγικής και της μετασηματιζουσας μάθησης. Στην τρίτη ακολουθεί η ανάλυση του σχεδιασμού του εκπαιδευτικού υλικού στην εξΑΕ, οι βασικές αρχές δημιουργίας του και οι παιδαγωγικές οδηγίες για το σχεδιασμό του. Στη συνέχεια, στη τέταρτη ενότητα γίνεται η ανάλυση του εκπαιδευτικού μοντέλου των West (1996) και Λιοναράκη (2001) στο οποίο στηρίζεται η δημιουργία του παρόντος ΕΥ. Το κεφάλαιο ολοκληρώνεται με την πέμπτη ενότητα όπου αναδεικνύεται μέσα από τη βιβλιογραφική ανασκόπηση η συμβολή της ηλεκτρονικής μάθησης στην εφαρμογή καινοτόμων εκπαιδευτικών μεθόδων στον χώρο της ΦΑ.

2.1. Θεμελιώδεις θεωρητικές έννοιες εξΑΕ

Από τη βιβλιογραφική ανασκόπηση διαπιστώνεται ότι το επιστημονικό πεδίο της εκπαίδευσης από απόσταση θεμελιώνεται από ένα σύνολο βασικών θεωρητικών εννοιών, οι οποίες αξιοποιούνται στην εκπαιδευτική πρακτική για τη δημιουργία καλών πρακτικών. Συγκεκριμένα, οι έννοιες αυτές είναι η ανεξαρτησία, η δομή, ο διάλογος, η αυτονομία, ο έλεγχος, η επικοινωνία, η αλληλεπίδραση, η πρόσβαση, η αμεροληψία της κοινωνικής παρουσίας και οι κοινότητες αναζήτησης (Μαυροειδής, Γκιόσσο, & Κουτσούμπα, 2014). Μεταξύ αυτών όμως των εννοιών, σημαντικό ρόλο διαδραματίζει η αυτορρυθμιζόμενη και αυτοκατευθυνόμενη μάθηση, ο ρόλος του διδάσκοντα και η συμβολή των ΤΠΕ στην υποστήριξη της μαθησιακής αυτονομίας.

2.1.1. Η αυτορρυθμιζόμενη μάθηση στην ΑεξΑΕ

Η αυτορρυθμιζόμενη και αυτοκατευθυνόμενη μάθηση αποτελεί βασικό χαρακτηριστικό της εκπαίδευσης από απόσταση. Η ανάπτυξη των ικανοτήτων του μαθητή που θα του επέτρεπαν την αυτοδιαχείριση και την ευθύνη της μάθησής του, εμφανίστηκε ως χαρακτηριστικό των εξ αποστάσεως εκπαιδευόμενων την εποχή που η εξ αποστάσεως εκπαίδευση απευθύνθηκε σε ένα μαζικό κοινό, ευρύτατα κατανομημένο, με τη χρήση τεχνολογιών δεύτερης γενιάς με περιορισμένη δυνατότητα αλληλεπίδρασης (Kuboni, 2013). Ωστόσο, σε ένα διαδικτυακό περιβάλλον που στηρίζει την κοινωνική αλληλεπίδραση, η ικανότητα του ατόμου να συμμετέχει σε κοινή μάθηση με άλλους εξαρτάται, εκτός από το περιβάλλον, από την ικανότητά του να διαχειρίζεται τη μάθησή του (Kuboni, 2013).

Η αυτορρυθμιζόμενη μάθηση ξεχωρίζει από τις παραδοσιακές εκπαιδευτικές έννοιες καθώς η ευθύνη για τη μάθηση ανατίθεται στο άτομο ανεξάρτητα από τη διδακτική μεθοδολογία. Με βάση τον Knowles (1975, οπ. αναφ. στο Bergamin et al., 2012), η αυτορρυθμιζόμενη μάθηση αποτελεί μια προσωπική διαδικασία κατά την οποία ο μαθητευόμενος αναλαμβάνει την πρωτοβουλία να προσδιορίσει τις μαθησιακές του ανάγκες, διατυπώνει τους στόχους του, ανακαλύπτει τις πηγές γνώσης, επιλέγει και εφαρμόζει τις κατάλληλες στρατηγικές μάθησης και αξιολογεί το μαθησιακό αποτέλεσμα. (Bergamin, Werlen, Siegenthaler, & Simone, 2012).

Όπως επισημαίνει ο Pintrich (2000), οι στόχοι που θέτουν οι μαθητές και τα δομικά χαρακτηριστικά του περιβάλλοντος μάθησης, κινητοποιούν τους μαθητές και τους ωθούν στην αυτορρύθμιση μέσα από τον έλεγχο των γνωστικών τους λειτουργιών, των κινήτρων και των συμπεριφορών τους (Νικολάκη & Κουτσούμπα, 2013). Ο Shunk (1991, 2005) διαπιστώνει πως οι μαθητές με υψηλές δεξιότητες αυτορρύθμισης, σε σχέση με αυτούς που μειονεκτούν, ξεχωρίζουν για την αίσθηση της αυτο-αποτελεσματικότητας αναφορικά με τον έλεγχο της μάθησής τους, την εργατικότητά τους και την επιμονή τους στην αντιμετώπιση εμποδίων (Νικολάκη & Κουτσούμπα, 2013).

Από την ανασκόπηση της βιβλιογραφίας έχουν ξεχωρίσει οι ακόλουθες πέντε ιδιότητες της αυτορρύθμισης του εκπαιδευόμενου, ιδιαίτερα σημαντικές για την επιτυχία του

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level 1)»

προγράμματος: τα κίνητρα (η αυτο-αποτελεσματικότητα και ο προσανατολισμός στο στόχο), η αυτοαποτελεσματικότητα στο διαδίκτυο, η διαχείριση του χρόνου και του περιβάλλοντος μελέτης και η διαχείριση των τεχνικών αναζήτησης της βοήθειας (Lynch & Dembo, 2004).

Στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση λοιπόν η αυτονομία εξασφαλίζει σε μεγάλο βαθμό την επιτυχή και ανεμπόδιστη πορεία του εκπαιδευόμενου στη μάθηση (Γιαγλή, Γιαγλής, & Κουτσούμπα, 2010). Ωστόσο, σύμφωνα με τον Λιοναράκη (2001β, οπ. αναφ. στο Γιαγλή, Γιαγλή & Κουτσουμπά, 2010), η αυτονομία αυτή δυσχεραίνεται στην πράξη από παράγοντες όπως οι διδάσκοντες και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα που εμμένουν στην υιοθέτηση διδακτικών μεθόδων και παιδαγωγικών προσεγγίσεων στον αντίποδα της αυτόνομης μάθησης. Ένας τρόπος για να επιτευχθεί στην πράξη η αυτονομία των εκπαιδευόμενων είναι η ενίσχυση των χαρακτηριστικών αυτόνομης συμπεριφοράς που επιδεικνύουν κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους, όπως η ατομική μελέτη και αναζήτηση πηγών πληροφόρησης, ο διάλογος με τους συνεκαπαιδευόμενους, η προσωπική ρύθμιση του χρόνου και η κατάρτιση ενός προσωπικού σχεδίου εργασίας (Γιαγλή, Γιαγλής, & Κουτσούμπα, 2010).

Επίσης, είναι αναγκαίο να εισαχθούν στην εκπαιδευτική διαδικασία τα στοιχεία εκείνα που θα της προσδίδουν το χαρακτήρα της αυτόνομης μάθησης σύμφωνα με παιδαγωγικές προσεγγίσεις και διδακτικά μοντέλα που εδράζονται σε αυτή (Peters, 1998, οπ. αναφ. στο Γιαγλή, Γιαγλής & Κουτσουμπά, 2010). Τέλος, είναι σκόπιμο οι λειτουργοί της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης να θέσουν την αυτονομία της μάθησης στο επίκεντρο της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Στο σημείο αυτό αναδεικνύεται ο νέος ρόλος που καλείται να αναλάβει ο διδάσκων για την ενίσχυση της αυτονομίας των μαθητευομένων (Γιαγλή, Γιαγλής, & Κουτσούμπα, 2010).

2.1.2. Ο ρόλος του διδάσκοντα στην υποστήριξη της μαθησιακής αυτονομίας

Οι Moore και Wedemeyer (οπ. αναφ. στο Γιαγλή, Γιαγλής, & Κουτσούμπα, 2010) υποστηρίζουν ότι οι ενήλικες εκπαιδευόμενοι έχουν ανάγκη από υποστήριξη στον προσδιορισμό των μαθησιακών τους στόχων, στην αναζήτηση των πηγών πληροφόρησης

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level I)»

και την αξιολόγηση της επίδοσής τους. Εδώ αναδεικνύεται ο σημαίνων ρόλος του διδάσκοντα, ο οποίος με έναν διαφοροποιημένο ρόλο, αυτό του καθηγητή-συμβούλου, μπορεί να συμβάλλει στην υποστήριξη της μαθησιακής αυτονομίας στην εξΑΕ. Ο διδάσκων, με τακτική επικοινωνία συμβουλεύει, ενθαρρύνει, υποστηρίζει και καθοδηγεί τους εκπαιδευόμενους εξ αποστάσεως, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη δεξιοτήτων αυτορρύθμισης στη μαθησιακή τους πορεία (Τσιτλακίδου & Μανούσου, 2013).

Η επίλυση προβλημάτων γνωστικής φύσης δεν αποτελεί το κύριο μέλημα του διδάσκοντα, όσο η ηθική και ψυχολογική στήριξη του εκπαιδευόμενου μέσα από συνθήκες ουσιαστικής επικοινωνίας. Ο ρόλος του λοιπόν είναι διευκολυντικός, καθοδηγητικός και εμπνευστικός. Έτσι, οι σπουδαστές θα οργανώσουν το υλικό και τις πηγές μελέτης, θα καθορίσουν τους στόχους τους και θα πετύχουν τη μαθησιακή τους αυτονομία (Τσιτλακίδου & Μανούσου, 2013). Ο Κόκκος μάλιστα (2001, οπ. αναφ. στο Τσιτλακίδου & Μανούσου, 2013) υπογραμμίζει τον διαμεσολαβητικό ρόλο του καθηγητή-συμβούλου ανάμεσα στο διδακτικό υλικό και τον εκπαιδευόμενο ώστε ο τελευταίος να οργανώσει τη μελέτη του.

Επομένως, όπως επισημαίνει ο Λιοναράκης (2001, οπ. αναφ. στο Τσιτλακίδου & Μανούσου, 2013), ο διδάσκων είναι υπεύθυνος για την ανατροφοδότηση των εκπαιδευόμενων, προτείνοντας εξατομικευμένους τρόπους μελέτης και οργάνωσης του υλικού, ενισχύοντας έτσι την αυτονομία τους. Επίσης, ενθαρρύνει τη συνεργασία και την αλληλεπίδραση και φροντίζει για την ενεργητική εμπλοκή των εκπαιδευόμενων στη μαθησιακή διαδικασία. Ο προσανατολισμός στην ανάπτυξη της αυτονομίας των εκπαιδευόμενων, σύμφωνα με τις αρχές μάθησης ενηλίκων και των εκπαιδευτικών προγραμμάτων που υλοποιούνται από απόσταση, αποτελεί μια μαθητοκεντρική προσέγγιση (Τσιτλακίδου & Μανούσου, 2013). Εκτός από τον ρόλο του διδάσκοντα, αξίζει να επισημανθεί η συνεισφορά των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στην υποστήριξη της μαθησιακής αυτονομίας των εκπαιδευόμενων.

2.1.3. ΤΠΕ και αυτονομία μάθησης

Η αλματώδης ανάπτυξη της τεχνολογίας και η ψηφιοποίηση του μαθησιακού περιβάλλοντος παρέχουν δυνατότητες για αυτόνομη μάθηση. Οι Brockett και Hiemsta (1991, οπ. αναφ. στο Γιαγλή, Γιαγλής & Κουτσούμπα, 2010) εύστοχα διέβλεπαν ότι η νέα γενιά της εκπαίδευσης από απόσταση θα διέθετε προγράμματα που θα ενίσχυαν την αυτόνομη σκέψη και θα ενθάρρυναν την ανακαλυπτική μάθηση. Πράγματι, ο παγκόσμιος ιστός προσφέρει μια διδικτυακή υποδομή, η οποία εκτός από την παροχή γνώσεων και πληροφοριών, προσφέρει ευκαιρίες συνεργασίας και εναλλακτικούς τρόπους για την επίτευξη των μαθησιακών στόχων. Σε αυτό το περιβάλλον, η συνεργασία και η επικοινωνία επικεντρώνονται στον εκπαιδευόμενο, ο οποίος μπορεί να δημιουργήσει και να ακολουθήσει τα δικά του μονοπάτια γνώσης (Özmen & Atıcı, 2014). Έχει παρατηρηθεί ότι μέσω των προηγμένων τεχνολογιών μάθησης σχεδιάζονται και υλοποιούνται στρατηγικές για μια αποδοτική εξατομικευμένη μάθηση σύμφωνα με το εξατομικευμένο προφίλ κάθε εκπαιδευόμενου (Mobasher et al., 2000, οπ. αναφ. στο Lionarakis, Papadimitriou, Xartofylaka, Aggeli, & Tzilou, 2018).

Η πρόκληση επομένως όσων σχεδιάζουν προγράμματα ηλεκτρονικής μάθησης είναι η δημιουργία ποικίλων μαθησιακών διαδρομών που θα επιτρέψουν την αυτονομία των μαθητών, καθώς και ο σχεδιασμός αρκετά ανοικτών δραστηριοτήτων που θα ανταποκρίνονται στις αυτόνομες ανάγκες μάθησης (Özmen & Atıcı, 2014). Όπως παρατηρούν οι Λιγούτσικου, Κουτσούμπα, Κουστουράκης και Λιοναράκης (2015, οπ. αναφ. στο Κανελλόπουλος & Κουτσούμπα, 2017), η συμβολή των νέων τεχνολογιών στην ΑεξΑΕ έγκειται στην ανάπτυξη της πολλαπλής νοημοσύνης, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα στο άτομο να αναπτύξει δεξιότητες αυτορρύθμισης. Χαρακτηριστικά παραδείγματα καλών πρακτικών αποτελούν τα μαζικά ανοικτά διαδικτυακά μαθήματα (MOOCs), τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, διαδικτυακά κανάλια και ραδιοφωνικοί σταθμοί, οι ανοικτοί εκπαιδευτικοί πόροι και η ηλεκτρονική εφημερίδα (Κανελλόπουλος & Κουτσούμπα, 2017). Ειδικότερα, η εξάπλωση των MOOCs εξηγείται από το γεγονός ότι δίνουν την ευκαιρία στους εκπαιδευόμενους να καθορίζουν τη μαθησιακή διαδικασία με βάση τα ενδιαφέροντα, την προϋπάρχουσα γνώση και τις επιδιόξεις τους (Rodriguez, 2012, οπ. αναφ. στο Κανελλόπουλος & Κουτσούμπα, 2017). Σύμφωνα με τον Peters (2000, οπ.

αναφ. στο Lionarakis et al., 2018), με τη χρήση των ψηφιακών μέσων οι εκπαιδευόμενοι αποκτούν αφαιρετική σκέψη και ενισχύουν τα μαθησιακά τους κίνητρα, κατανοούν καλύτερα, ενώ επιλέγουν αυτόνομα τα βήματα της μαθησιακής τους πορείας.

Η επίδραση της τεχνολογίας αντικατοπτρίζεται ακόμα εκτός από την ενίσχυση της αυτορρύθμισης, στη μείωση του ψηφιακού χάσματος στην εκπαίδευση (Τζαφέα, Κύργιος & Σιάνου-Κύργιου, 2013, οπ. αναφ. στο Κανελλόπουλος & Κουτσούμπα, 2017). Συμβάλλει, επομένως, στην ενίσχυση της ανοικτής εκπαίδευσης μέσω της ηλεκτρονικής μάθησης, η οποία ενθαρρύνει τον εκπαιδευόμενο να εμπλακεί ενεργά στη διαδικασία μάθησης και να επιλέξει τις πηγές εκείνες μάθησης που εξυπηρετούν το σκοπό του (Κανελλόπουλος & Κουτσούμπα, 2017). Παράλληλα, οι ΤΠΕ επιτρέπουν την αλληλεπίδραση των εκπαιδευομένων με τους συνεκπαιδευομένους τους και το ΕΥ, κινητοποιούν τη μάθηση, ενισχύοντας παράλληλα την κριτική σκέψη του ατόμου (Κανελλόπουλος & Κουτσούμπα, 2017).

Από την έρευνα για την αξιοποίηση των ψηφιακών εργαλείων για τη φοιτητική υποστήριξη στην εξΑΕ, στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος ΠΕΝΕΡ της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου με τίτλο: «Σύστημα Ακαδημαϊκής Υποστήριξης Φοιτητών Τριτοβάθμιας Ανοικτής και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης», διαπιστώνεται ότι αυτά συμβάλλουν στην αποτελεσματικότητα και στην ποιοτική αναβάθμιση της μάθησης (Lionarakis et al., 2018). Ειδικότερα, τα ψηφιακά εργαλεία για τον σχεδιασμό εκπαιδευτικού υλικού (authoring tools), η αξιοποίηση του εκπαιδευτικού βίντεο και εργαλείων webcast (βιντεοδιαλέξεις) και podcast (ψηφιακά αρχεία με ηχογραφημένο περιεχόμενο) μπορούν να συμβάλλουν στην παραγωγή πολυμορφικού ΕΥ, να ενισχύσουν την αυτό-οργάνωση της μελέτης των φοιτητών, να προωθήσουν την ενεργό τους συμμετοχή στην εκπαιδευτική διαδικασία, τη μεταξύ τους συνεργασία και επικοινωνία, όπως και την υποστήριξη των διδασκόντων, με άξονα την αυτόνομη και εξατομικευμένη εξ αποστάσεως μάθηση (Lionarakis et al., 2018). Ο σχεδιασμός του παρόντος εκπαιδευτικού υλικού καλείται, επομένως, να αξιοποιήσει αυτές τις δυνατότητες των ΤΠΕ για την δημιουργία ενός εξ αποστάσεως προγράμματος επιμόρφωσης που θα ενισχύει την αυτονομία των εκπαιδευόμενων.

2.2. Εκπαίδευση ενηλίκων

2.2.1 Θεωρίες μάθησης και μοντέλα εκπαίδευσης ενηλίκων

Εφόσον το διδακτικό υλικό της παρούσας εργασίας αφορά ενήλικες επιμορφούμενους, κρίνεται σκόπιμο να γίνει παρουσίαση των θεωριών μάθησης στην εκπαίδευση ενηλίκων και εκπαιδευτικών μοντέλων που αφορούν αυτούς. Αναλυτικότερα, ο Κόκκος (1998) περιέγραψε τις πέντε βασικές αρχές στην εκπαίδευση των ενηλίκων. Η πρώτη αρχή, στη διεργασία της μάθησης των ενηλίκων, επικεντρώνεται στη σύνδεση δράσης και σκέψης. Ο ενήλικας εκπαιδευόμενος εμφανίζεται να έχει την επιθυμία να δράσει και να αποκτήσει εμπειρίες. Τη δράση του αυτή, στη συνέχεια της πορείας προς τη μάθηση, ακολουθεί η παρατήρηση και ο αναστοχασμός για την εξαγωγή συμπερασμάτων, τα οποία με τη σειρά τους ενεργοποιούν τη σκέψη του εκπαιδευόμενου. Η δεύτερη αρχή αναφέρεται στην προσαρμογή της εκπαιδευτικής διαδικασίας στις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των εκπαιδευόμενων. Όταν οι εκπαιδευόμενοι τίθενται στο επίκεντρο της εκπαιδευτικής διαδικασίας, ενθαρρύνεται η συμμετοχή τους και κινητοποιείται το ενδιαφέρον τους.

Σύμφωνα με την τρίτη αρχή, οι διδασκόμενοι πρέπει να αλληλεπιδρούν με το διδακτικό αντικείμενο, ώστε να εξασφαλίζεται η ευρηκτική πορεία προς τη γνώση. Αυτό είναι δυνατό να επιτευχθεί μέσα από δραστηριότητες αξιολόγησης και αυτοαξιολόγησης. Κεντρικός πυλώνας της τέταρτης αρχής είναι η απόκτηση ενός κριτικού τρόπου προσέγγισης της αποκτηθείσας γνώσης με απώτερο σκοπό την αλλαγή στάσεων και συμπεριφορών. Τέλος, η πέμπτη αρχή αναφέρεται στην αλληλεπίδραση του διδάσκοντα με τον διδασκόμενο, μέσα από τον διάλογο και την ανταλλαγή ερωτημάτων και απόψεων.

Τα διαφορετικά χαρακτηριστικά των ενηλίκων εκπαιδευόμενων και ο διαφορετικός ρυθμός τους διαφοροποιούν τη διαδικασία μάθησης στην εκπαίδευσή τους. Ιστορικά έχουν διαμορφωθεί διαφορετικά μοντέλα εκπαίδευσης. Στη συνέχεια, παρουσιάζονται τα βασικά χαρακτηριστικά των θεωριών που ξεχώρισαν στην εκπαίδευση ενηλίκων (Ιωαννίδου, 2014). Η πρώτη είναι η Αδραγωγική με εκφραστή των Knowles στα 1960 και η άλλη της Μετασηματίζουσας μάθησης από τον Mezirow στα 1970. Οι δύο αυτές θεωρίες επικεντρώνονται στη σχέση του διδάσκοντα με τον εκπαιδευόμενο και στην αξιοποίηση των εμπειριών των εκπαιδευόμενων.

Ειδικότερα, η αναγκαιότητα διαφοροποίησης της διδασκαλίας παιδιών και εφήβων από τη διδασκαλία των ενηλίκων, οδήγησε στην ανάπτυξη του Ανδραγωγικού μοντέλου εκπαίδευσης από τον Knowles (1968). Σύμφωνα με τους Knowles et al. (1968, οπ. αναφ. στο Κοντάκος & Γκόβαρης, 2006), τα χαρακτηριστικά που διαφοροποιούν τους ενήλικες εκπαιδευόμενους είναι τα εξής:

- Η ανάγκη τους να γνωρίζουν: Για τους ενήλικες εκπαιδευόμενους είναι σημαντικό να γνωρίζουν το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού προγράμματος και τον σκοπό του, πριν εμπλακούν σε αυτό.
- Η αυτοαντίληψη: Το χαρακτηριστικό της αυτοαντίληψης των ενηλίκων τους καθιστά υπεύθυνους για τη μάθησή τους, ενώ οι άλλοι τους αντιμετωπίζουν ως αυτοκαθοδηγούμενες προσωπικότητες.
- Οι εμπειρίες: Στη μάθηση των ενηλίκων και στη διαμόρφωση των χαρακτηριστικών της προσωπικότητάς τους, επιδρά σημαντικά η πληθώρα των εμπειριών τους, τις οποίες τείνουν να αξιοποιούν.
- Η μαθησιακή ετοιμότητα: Ένα άλλο χαρακτηριστικό που διακρίνει τους ενήλικες εκπαιδευόμενους είναι η ετοιμότητά τους στη χρήση των απαιτούμενων γνώσεων.
- Ο προσανατολισμός στη μάθηση: Η συμμετοχή των ενηλίκων στα εκπαιδευτικά προγράμματα ενθαρρύνεται από την πίστη ότι η νέα γνώση θα συμβάλει στην επίλυση προβλημάτων.
- Τα κίνητρα: Αναφέρονται στη θετική ανταπόκριση των εκπαιδευόμενων σε εξωτερικά κίνητρα όπως η προαγωγή στην εργασία ή η αύξηση των αποδοχών κ.α και σε εσωτερικά, όπως η τόνωση της αυτοεκτίμησης, η ικανοποίηση, η βελτίωση της ποιότητας ζωής κ.α.

Τα παραπάνω χαρακτηριστικά ενισχύουν την αυτοδυναμία των ενηλίκων εκπαιδευόμενων και τη βιωματική και συνεργατική μάθηση. Ο διδάσκοντας έχει τον ρόλο του διευκολυντή της μαθησιακής διαδικασίας. Διαχειρίζεται τις προηγούμενες εμπειρίες και γνώσεις των εκπαιδευόμενων αναφορικά με το διδακτικό αντικείμενο και ενισχύει το συνεργατικό κλίμα, με γνώμονα τη στοχοθεσία (Knowles, 1973). Η θεωρία αυτή που διαχωρίζει την εκπαίδευση ενηλίκων από αυτή των παιδιών, δέχτηκε κριτική σε διάφορα σημεία της.

Πρώτα απ' όλα αναφορικά με την έμφυτη δυνατότητα του εκπαιδευόμενου για αυτοκαθοδήγηση και το αίσθημα της αυτοαντίληψης. Έπειτα, σχετικά με το γεγονός ότι στην ανάπτυξή της δεν υπολογίζεται ο ρόλος του κοινωνικοπολιτισμικού περιβάλλοντος με το οποίο το υποκείμενο αλληλεπιδρά. Πρόκειται, επομένως, για μια ιδεολογία περισσότερο, ως ένα σύνολο υποθέσεων μάθησης, στο οποίο θα στηριχτεί για να αναδυθεί μια θεωρία. (Κοντάκος & Γκόβαρης, 2006).

Από την άλλη, η θεωρία της Μετασηματίζουσας μάθησης αναφέρεται στον μετασηματισμό των βασικών αντιλήψεων του εκπαιδευόμενου, από τον ίδιο, μέσω μιας διαδικασίας κριτικοαναστοχασμού. Ο τρόπος ερμηνείας την πραγματικότητας αποκρυσταλλώνεται μέσω της κοινωνικοποίησης, αλλά μπορεί να αλλάξει αν αξιοποιηθούν εποικοδομητικά οι αποκτηθείσες εμπειρίες (Κόκκος, 2005). Ο διδάσκοντας είναι επιφορτισμένος με τον ρόλο του υποκινητή στον ενστερνισμό αλλαγών, ενθαρρύνοντας την ενεργό συμμετοχή και τον διάλογο των εκπαιδευόμενων. Η καινοτομία της θεωρίας αυτής έγκειται στο γεγονός ότι δίνεται η δυνατότητα στους εκπαιδευόμενους να ερμηνεύουν σημεία των εμπειριών τους και να διαβλέπουν αλλαγές (Ιωαννίδου, 2014). Η κριτική στη θεωρία της Μετασηματίζουσας μάθησης εστιάζει στο γεγονός ότι οι εκπαιδευόμενοι καλούνται σε προσωπικό επαναπροσδιορισμό πριν τον κοινωνικό μετασηματισμό και στο ότι δεν δίνεται η απαιτούμενη βαρύτητα στον διδάσκοντα, ο οποίος δεν δρα ανεξάρτητα από το κοινωνικοπολιτισμικό του πλαίσιο (Κόκκος, 2005).

Συγκρίνοντας τις δύο επικρατέστερες θεωρίες στην εκπαίδευση ενηλίκων διαπιστώνεται ότι στην Ανδραγωγική θεωρία το ενδιαφέρον εστιάζεται στο χαρακτηριστικό του αυτοκαθορισμού των ενηλίκων εκπαιδευόμενων και στη δυνατότητα εκ μέρους τους διαμόρφωσης εξατομικευμένων τρόπων αλληλεπίδρασης και μάθησης. Από την άλλη, η Μετασηματίζουσα μάθηση εστιάζει στο ιδιαίτερο χαρακτηριστικό των ενηλίκων εκπαιδευόμενων, τον κριτικοαναστοχασμό, που διαμορφώνεται την περίοδο της ωριμότητας λόγω της απόκτησης εμπειριών. Η δυνατότητά τους αυτή καθιστά εφικτή την υιοθέτηση αλλαγών που αφορούν το κοινωνικοπολιτισμικό τους περιβάλλον. Ο διδάσκοντας στην Ανδραγωγική θεωρία διαχειρίζεται τις προηγούμενες εμπειρίες των εκπαιδευόμενων και διευκολύνει τη μαθησιακή διαδικασία. Στη θεωρία της

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level I)»

Μετασχηματίζοντας μάθηση, ο ρόλος του είναι περισσότερο δημοκρατικός και έγκειται στην παρόθηση των εκπαιδευόμενων για κριτικοαναστοχασμό του τρόπου αντίληψης τους και του πώς διαχειρίζονται την πραγματικότητα. Η επιτυχία του προγράμματος, σύμφωνα με την Ανδραγωγική θεωρία, βασίζεται στην ενεργό εμπλοκή του εκπαιδευόμενου στη μάθηση, μέσω της διερεύνησης των αναγκών του. Από την άλλη μεριά, η Μετασχηματίζουσα μάθηση, με την καλλιέργεια της διαρκούς αυτοαξιολόγησης, ωθεί τον εκπαιδευόμενο στον κριτικοαναστοχασμό και την υιοθέτηση νέων ρόλων, τονώνει την αυτοπεποίθησή του και τον κινητοποιεί για μάθηση (Ιωαννίδου, 2014)

Από τα παραπάνω συμπεραίνουμε ότι οι ενήλικες εκπαιδευόμενοι συγκεντρώνουν μια πληθώρα χαρακτηριστικών που τους διαφοροποιούν ως εκπαιδευόμενη ομάδα. Οι εκπαιδευόμενοι και οι μαθησιακές τους ανάγκες βρίσκονται στο επίκεντρο της εκπαιδευτικής διαδικασίας, ενώ, μέσα από την αλληλεπίδραση με το διδακτικό υλικό και τον διάλογο διδάσκοντα – διδασκόμενου, επιτυγχάνεται η ευρετική πορεία προς τη γνώση και ο κριτικός τρόπος αντιμετώπισής της. Από τα μοντέλα εκπαίδευσης ενηλίκων παρατηρούμε την τάση αυτοκαθορισμού των ενήλικων εκπαιδευόμενων και τη διαμόρφωση εκ μέρους τους εξατομικευμένων τρόπων αλληλεπίδρασης και μάθησης, όπως περιγράφηκε στην Ανδραγωγική θεωρία. Από την άλλη, στη θεωρία της μετασχηματίζουσας μάθησης το ενδιαφέρον εστιάζεται στην καλλιέργεια του κριτικού αναστοχασμού των εκπαιδευόμενων με σκοπό την αλλαγή στάσεων και συμπεριφορών.

Ο σχεδιασμός δημιουργίας του εκπαιδευτικού υλικού της παρούσας εργασίας καθώς αφορά σε ενήλικες ανταποκρίνεται στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των ενήλικων εκπαιδευόμενων, σύμφωνα με τις αρχές που διέπουν τη μάθηση ενηλίκων (Κόκκος, 1998) και τα στοιχεία που τους διαφοροποιούν από τους άλλους εκπαιδευόμενους (Κοντάκος & Γκόβαρης, 2006). Στην παρούσα εργασία, θα διερευνηθεί το κατά πόσο το εξ αποστάσεως ΕΥ, ως προς τη μορφή και το περιεχόμενο του υποκινεί το ενδιαφέρον των ενήλικων εκπαιδευόμενων για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών του αθλήματος της αντισφαίρισης. Κατ' επέκταση, θα διαπιστωθεί η καταλληλότητα και η αποτελεσματικότητα του υλικού αναφορικά με το συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο

2.3. Εκπαιδευτικό υλικό και εξ αποστάσεως εκπαίδευση

2.3.1. Ο εκπαιδευτικός σχεδιασμός του διδακτικού υλικού στην εξΑΕ

Με βάση τον Λιοναράκη (2001α), πρωτεύων ρόλο στην εκπαιδευτική διεργασία έχει ο σχεδιασμός του διδακτικού υλικού καθώς αποτελεί τον κύριο μοχλό της διδασκαλίας, που, στο μεγαλύτερο μέρος της, λαμβάνει τον ρόλο του διδάσκοντα. Σύμφωνα με τη Μανούσου (2004), καθώς το διδακτικό υλικό αποτελεί το κατεξοχήν εργαλείο μάθησης που αναπληρώνει σε μεγάλο μέρος τον διδάσκοντα, επιβάλλεται ο σχεδιασμός του να διέπεται από συγκεκριμένα χαρακτηριστικά (Μανούσου, 2004). Η Σπανακά (2006, οπ. αναφ. στο Χουλιάρα, Λιοναράκης, & Σπανακά, 2011) επισημαίνει ότι ανάμεσα σε αυτά βρίσκονται η ευελιξία και η δυναμικότητα του υλικού που αποσκοπεί στην προώθηση της εξατομικευμένης μάθησης, επιτρέποντας την αλληλεπίδραση των εκπαιδευομένων με τον διδάσκοντα, τους άλλους εκπαιδευόμενους και το εκπαιδευτικό περιεχόμενο, για την επίτευξη μιας ποιοτικής μάθησης.

Σύμφωνα με τον Λιοναράκη (2009), το εκπαιδευτικό υλικό θα πρέπει:

- Να παρουσιάζει την πραγματικότητα στους εκπαιδευόμενους μέσα από επιλεγμένο πληροφοριακό υλικό, διαμορφωμένο με τρόπο κατάλληλο που να συμβάλλει στην αυτόνομη, αυτενεργό και ανακαλυπτική μάθηση.
- Να παρέχει συγκεκριμένες παιδαγωγικές κατευθύνσεις οργανώνοντας ένα πλούσιο σε ερεθίσματα αλληλεπιδραστικό μαθησιακό περιβάλλον, στο οποίο οι εκπαιδευόμενοι εμπλέκονται ενεργά, μαθαίνοντας πώς να μαθαίνουν.
- Να κινητοποιεί τον εκπαιδευόμενο παρέχοντας συνεχώς κίνητρα για μάθηση, εμπύχωση και ενθάρρυνση.
- Να δίνει τη δυνατότητα μέσα από πολύπλευρες δραστηριότητες, να γίνεται σε βάθος εμπέδωση του περιεχομένου.
- Να συμβάλλει συστηματικά στην ανάπτυξη και καλλιέργεια των δεξιοτήτων, οι οποίες είναι απαραίτητες για την εξέλιξη και την ανάπτυξη των εκπαιδευομένων.
- Να εξοικειώνει τους εκπαιδευόμενους με πολύπλευρες διαδικασίες αξιολόγησης.

Το πολυμορφικό διδακτικό υλικό, σύμφωνα πάντα με τον Λιοναράκη (1998, οπ. αναφ. στο Χουλιάρα, Λιοναράκης & Σπανακά, 2011), αξιοποιεί τις νέες τεχνολογίες και τα

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level I)»

οπτικοακουστικά μέσα μαζί με το βασικό κείμενο. Επίσης, περιλαμβάνει παράλληλα κείμενα, έναν αναλυτικό οδηγό μελέτης, βιβλιογραφικές παραπομπές και φάκελο εργασιών και δραστηριοτήτων. Η εισήγηση της έννοιας της πολυμορφικότητας προσδίδει στο εξΑΕ εκπαιδευτικό υλικό μια ποιοτική διάσταση καθιστώντας το ευέλικτο, κατανοητό, άρτιο και αλληλεπιδραστικό. Με την αξιοποίηση ευέλικτων εκπαιδευτικών εργαλείων δίνεται η δυνατότητα στον μαθητή να αυτενεργήσει στο πλαίσιο μιας μάθησης που ευνοεί την ενεργητική αλληλεπίδραση (Χουλιάρα, Λιοναράκης, & Σπανακά, 2011).

Το ολοκληρωμένο αυτό μαθησιακό υλικό ακολουθεί δύο τάσεις στον χώρο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, ανάλογα με το διαφορετικό κοινωνικό, πολιτικό και πολιτισμικό πλαίσιο του χώρου που αναπτύσσεται: την ευρωπαϊκή και την αμερικανική. Τα χαρακτηριστικά του μαθησιακού υλικού, κατά την ευρωπαϊκή τάση, είναι η ανεξαρτησία του από συγκεκριμένο χωροχρόνο, η υποστήριξη της αυτόνομης μάθησης, η αξιοποίηση των ΤΠΕ και η χρήση του ως διάλογο επικοινωνίας του διδάσκοντα με τον εκπαιδευόμενο. Οι εκπαιδευόμενοι βρίσκονται στο επίκεντρο της διαμόρφωσής του, στους οποίους παρέχονται τα κίνητρα για την επιτυχή ολοκλήρωση του εκπαιδευτικού προγράμματος που συμμετέχουν. Για την επίτευξη του παραπάνου σκοπού παρέχονται οι απαραίτητες οδηγίες και επεξηγήσεις, και το υλικό διανθίζεται από ασκήσεις αυτοαξιολόγησης (Λιοναράκης, 2009). Από την άλλη μεριά, η αμερικανική τάση επικεντρώνεται στην αξιοποίηση των ΤΠΕ από τον διδάσκοντα για τη διάδοση του μαθησιακού υλικού, ενώ δεν υπολογίζεται ρόλος του εκπαιδευόμενου στην επιτυχία του υλικού (Τριβέλλα, 2015).

Στον σχεδιασμό διαδικτυακών περιβαλλόντων μάθησης με τη χρήση των πολυμέσων διακρίνονται δύο τάσεις: η τεχνοκρατική και η μαθητοκεντρική-γνωσιακή. Η πρώτη στηρίζεται στην αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας για την παρουσίαση της πληροφορίας (η γνώση δεν παρουσιάζεται) με τρόπο, όσο το δυνατόν περισσότερο αλληλεπιδραστικό. Ο εκπαιδευόμενος έχει τον παθητικό ρόλο να ακολουθεί οδηγίες και να διαχειρίζεται τη γνώση, ενώ ο διδάσκοντας χρησιμοποιεί τα μέσα για την παρουσίασή της (Αναστασιάδης, Σπαντιδάκης, & Χατζηδάκη, 2014) Βασική κατεύθυνση της μαθητοκεντρικής-γνωσιακής τάσης είναι η υποστήριξη του εκπαιδευόμενου ώστε να δομήσει ο ίδιος προσωπικά τη γνώση και να δώσει νόημα στο πληροφοριακό υλικό. Η

οργάνωση των πληροφοριών από τον εκπαιδευόμενο επηρεάζεται από την προϋπάρχουσα γνώση, τις προηγούμενες εμπειρίες του, τους στόχους που έχει θέσει, την ψυχοσυναισθηματική του κατάσταση, το μαθησιακό του προφίλ και τις μεταγνωστικές του δεξιότητες. Ο ρόλος του εκπαιδευόμενου είναι ενεργητικός στην επιλογή και κατανόηση των πληροφοριών (Αναστασιάδης, Σπαντιδάκης, & Χατζηδάκη, 2014).

Σύμφωνα με τον Λιοναράκη (2004, οπ. αναφ. στο Λιοναράκης, 2009), ο εκπαιδευόμενος από την έναρξη της μελέτης του είναι καθοριστικό να γνωρίζει:

- Τι πρέπει να κάνει
- Γιατί το κάνει
- Πότε πρέπει να το κάνει και τέλος
- Αν το έκανε σωστά

Έτσι ο εκπαιδευόμενος ενεργοποιείται και εμπλέκεται δημιουργικά με το εκπαιδευτικό υλικό. Εξίσου σημαντική σε αυτή τη διαδικασία είναι η επιλογή των δραστηριοτήτων. Αυτές πρέπει, αφενός, να βρίσκονται σε αντιστοιχία με το γνωστικό αντικείμενο και τους σκοπούς και στόχους που θέτει το διδακτικό υλικό και, αφετέρου, να ενισχύουν την αλληλεπίδραση του εκπαιδευόμενου με αυτό με σκοπό την κατάκτηση της γνώσης (Λιοναράκης, 2009).

2.3.2. Οι βασικές αρχές δημιουργίας του εκπαιδευτικού υλικού

Οι Λιοναράκης και Σπανακά (2017) συνόψισαν σε επτά βασικές αρχές, όπως αυτές παρουσιάζονται παρακάτω, τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη του μαθησιακού υλικού:

- 1^η αρχή. Οι Διδακτικοί Στόχοι και τα Μαθησιακά Αποτελέσματα: Ο προσδιορισμός των διδακτικών στόχων αποτελεί το πρώτο και βασικό βήμα της διδακτικής παρέμβασης. Σε συνδυασμό με το προφίλ των εκπαιδευόμενων, είναι σκόπιμο να προσδιοριστεί το διδακτικό αντικείμενο, οι δεξιότητες και οι στάσεις που αναμένεται να αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι. Η εφαρμογή και υλοποίηση των διδακτικών στόχων οδηγεί στα μαθησιακά αποτελέσματα. (learning outcomes), τα οποία είναι στοχευμένα, σαφή και ρεαλιστικά.

- 2^η αρχή. Η χρήση του προφορικού λόγου: Σύμφωνα με αυτή, η χρήση του γραπτού λόγου στις οδηγίες, ερμηνείες και επεξηγήσεις πρέπει να ακολουθεί τη μορφή του προφορικού λόγου. Έτσι θα δημιουργείται ένας διάλογος με τους χρήστες που θα καθιστά το υλικό σαφές και κατανοητό.
- 3^η αρχή. Η ανακαλυπτική μάθηση: Το μαθησιακό υλικό με τη βοήθεια του καθηγητή - συμβούλου πρέπει να συμβάλλει στη βήμα προς βήμα ανακάλυψη της γνώσης.
- 4^η αρχή. Τι είμαι ικανός να κάνω με αυτά που έμαθα: Οι εκπαιδευόμενοι από την αρχή και στη διάρκεια του εκπαιδευτικού προγράμματος που παρακολουθούν, πρέπει να γνωρίζουν τις γνώσεις που θα αποκτήσουν και τις δεξιότητες που θα αναπτύξουν.
- 5^η αρχή. Ο ορισμός των αυτονόητων: Στο εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό υλικό πρέπει να ορίζονται τα αυτονόητα. Αυτά δηλαδή που θεωρούμε ότι οι εκπαιδευόμενοι τα γνωρίζουν, ενώ δε συμβαίνει αυτό.
- 6^η αρχή. Γιατί αυτό και όχι το άλλο: Σε κάθε εκπαιδευτικό υλικό εξ αποστάσεως εκπαίδευσης πρέπει να αιτιολογείται η επιλογή συγκεκριμένων πηγών μελέτης σε σχέση με άλλες και να γίνεται η σύνδεση τους με το υπόλοιπο υλικό.
- 7^η αρχή. Η οπτική απεικόνιση: Στη δημιουργία του εκπαιδευτικού υλικού εξ αποστάσεως εκπαίδευσης κρίνεται σκόπιμη η χρήση των εικόνων. Η χρήση οπτικού εποπτικού υλικού επιτρέπει την σύλληψη και κατανόηση σύνθετων ή αφηρημένων εννοιών.

Ο σχεδιασμός των ηλεκτρονικών περιβαλλόντων που ακολουθούν τη μαθητοκεντρική τάση, επηρεάζεται από τα χαρακτηριστικά των θεωριών της Διπλής Κωδικοποίησης του (Ravio, 1986), του Γνωστικού Φορτίου (Sweller, 1984) και τη Γνωστική Θεωρία για την Πολυμεσική Μάθηση (Mayer, 2001). Τα χαρακτηριστικά αυτά, όπως παρουσιάζουν οι Αναστασιάδης, Σπαντιδάκης, και Χατζηδάκη (2014) είναι:

- Η επεξεργασία των οπτικών και ακουστικών πληροφοριών από τα διαφορετικά κανάλια
- Η περιορισμένη δυνατότητα επεξεργασίας κάθε καναλιού
- Ο δυναμικός ρόλος του εκπαιδευόμενου στην επεξεργασία των οπτικών και ακουστικών πληροφοριών

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level I)»

Για την επεξεργασία των οπτικών και ακουστικών πληροφοριών, ο Shootz (2005, οπ. αναφ. στο Αναστασιάδης, Σπαντιδάκης & Χατζηδάκη, 2014), στηριζόμενος στη θεωρία της διπλής κωδικοποίησης του Ραίνιο (2001) και τη θεωρία της εργαζόμενης μνήμης του Baddeley (1986), ανέπτυξε το ολοκληρωμένο μοντέλο κατανόησης κειμένων και εικόνας (integrated comprehension of text and pictures). Σύμφωνα με αυτό, ο εκπαιδευόμενος για την κατανόηση ενός κειμένου και μιας εικόνας, ενεργοποιεί, μέσω του οπτικού και ακουστικού καναλιού, τη μνήμη εργασίας για επεξεργασία των πληροφοριών σε αντιληπτικό επίπεδο. Με την παραδοχή ότι οι δυνατότητες της βραχύχρονης αυτής μνήμης για αποθήκευση και επεξεργασία των πληροφοριών είναι περιορισμένες, γίνεται φιλτράρισμα και επιλογή των πληροφοριών, οι οποίες προωθούνται στη μακρόχρονη μνήμη. Εκεί, σχηματίζονται οι ανάλογες παραστάσεις που οδηγούν στη δόμηση ενός ολοκληρωμένου νοητικού μοντέλου από τον εκπαιδευόμενο (Αναστασιάδης, Σπαντιδάκης, & Χατζηδάκη, 2014).

Από την άλλη, σύμφωνα με τη γνωστική θεωρία του Mayer (2001) για την πολυμεσική μάθηση (cognitive theory of multimedia learning), οι οπτικές και ακουστικές πληροφορίες φτάνουν στη μνήμη εργασίας μέσω των αισθητηρίων οργάνων. Η διατήρηση των πληροφοριών αυτών είναι βραχύχρονη. Στη μνήμη εργασίας ακολουθεί η δυναμική επεξεργασία των πληροφοριών αυτών με σκοπό τη δημιουργία νοητικών αναπαραστάσεων και τη δόμηση της νέας γνώσης, ενέργειες που απαιτούν από τον εκπαιδευόμενο μια σειρά από κοπιαστικές γνωστικές διαδικασίες. Αυτές είναι η επιλογή των σημαντικών λέξεων και εικόνων, η οργάνωση των επιλεγμένων λέξεων και εικόνων και η ενσωμάτωση τους, σε μία ενιαία αναπαράσταση, στη μνήμη εργασίας σε σύνδεση με την προϋπάρχουσα γνώση. (Αναστασιάδης, Σπαντιδάκης, & Χατζηδάκη, 2014).

Κοινή παραδοχή των παραπάνω θεωριών αποτελεί ότι ο εκπαιδευόμενος είναι σε θέση να ασκεί έλεγχο στο γνωσιακό του σύστημα και να επεξεργάζεται ουσιαστικά και ενεργητικά τις πληροφορίες στα δύο κανάλια. Η δυνατότητα δόμησης των απαραίτητων μεταγνωστικών δεξιοτήτων επιτρέπεται μέσα από τον κατάλληλο σχεδιασμό των μαθησιακών περιβαλλόντων. Οι βασικές αρχές για την ανάπτυξη της μεταγνώσης σε μαθησιακά περιβάλλοντα με τη χρήση πολυμέσων, όπως αναφέρονται στους Αναστασιάδη, Σπαντιδάκη, και Χατζηδάκη (2014), είναι οι εξής:

- Η πολυμεσική αρχή (multimedia principle). Η παρουσίαση της πληροφορίας γίνεται ταυτόχρονα με λέξεις και εικόνες. Αυτό επιτρέπει την καλύτερη επεξεργασία και διατήρηση της πόλυμεσικής πληροφορίας από τον εκπαιδευόμενο.
- Η αρχή της προσαρμοστικότητας (modality principle). Η παρουσίαση της πληροφορίας γίνεται με αφήγηση και γραφικά, συνδυασμός ακουστικής και οπτικής φόρμας (προφορικό κείμενο και κινούμενα σχέδια).
- Η αρχή του πλεονασμού (redundancy principle). Για την αποφυγή του κινδύνου της γνωστικής επιβάρυνσης του εκπαιδευόμενου από τις πλεονάζουσες του εκπαιδευόμενου, ο Shootz (2005) διαπιστώνει ότι, σε περίπτωση που ελλείπουν οι επαρκείς προγενέστερες γνώσεις και γνωστικές δεξιότητες, η παρουσίαση της πληροφορίας πρέπει να γίνεται με τη χρήση μιας μόνο φόρμας (κείμενο/εικόνα) και όχι και των δύο μαζί.
- Η αρχή της συνοχής. Η πολυμεσική διδασκαλία είναι σκόπιμο να περιλαμβάνει μόνο τις απαραίτητες πληροφορίες και όχι περιττά κείμενα, εικόνες και ήχους.
- Η αρχή της σηματοδότησης (signaling principle). Το υπερμεσικό περιβάλλον οφείλει να παρέχει στον εκπαιδευόμενο τις κατάλληλες νύξεις για την επεξεργασία των πληροφοριών και τις απαραίτητες διαδικαστικές διευκολύνσεις που θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη μεταγνωστικών δεξιοτήτων και θα ενισχύσουν την μαθησιακή του αυτονομία. Οι διευκολύνσεις αυτές θα αφορούν τη μνημονική υποστήριξη του εκπαιδευόμενου, την παροχή ερεθισμάτων υψηλού επιπέδου, οδηγίες αυτορρύθμισης και ανάπτυξης της μεταγνώσης.
- Η αρχή της συνάφειας ή εγγύτητας (contiguity principle). Οι οπτικές και λεκτικές πληροφορίες παρουσιάζονται ταυτόχρονα στον άξονα του χώρου και του χρόνου. Με βάση την αρχή της διαδοχής εικόνας-κειμένου, όταν αυτό δεν είναι εφικτό, πρέπει να προηγείται η εικόνα και να ακολουθεί το κείμενο (picture text sequencing principle).
- Αρχή της κατάτμησης (segmentation principle). Η πληροφορία (οπτική και ακουστική) συγκρατείται καλύτερα στη μνήμη όταν είναι σύντομη και συγκεκριμένη, σε αντίθεση με τις μακροσκελείς αφηγήσεις.

Οι Λιοναράκης (2005) και Γκιόσος και Κουτσούμπα (2005) παρουσίασαν τις παιδαγωγικές οδηγίες που χρειάζεται να ακολουθηθούν για τη δημιουργία του εκπαιδευτικού υλικού.

- Απλές, σαφείς και κατευθυντικές οδηγίες προς τους εκπαιδευόμενους.
- Η προσαρμογή του περιεχομένου και του ρυθμού προσπέλασης στο επίπεδο του εκπαιδευόμενου.
- Η ύπαρξη εισαγωγής και ο καθορισμός των στόχων, των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων και των βασικών εννοιών κλειδιά σε κάθε διδακτική ενότητα.
- Η ομαλή μετάβαση από τη μία ενότητα στην άλλη με έμφαση στην προϋπάρχουσα γνώση.
- Η χρήση παραδειγμάτων και μελετών περίπτωσης.
- Η χρήση οπτικοακουστικού υλικού.
- Η χρήση δραστηριοτήτων και ασκήσεων αυτοαξιολόγησης στις οποίες θα δίνονται οι απαντήσεις και θα υπάρχει ανατροφοδότηση. Ο έπαινος και η ενθάρρυνση των εκπαιδευόμενων πρέπει να λαμβάνονται υπόψιν στο σχεδιασμό των δραστηριοτήτων αυτών.
- Η σαφήνεια και η πληρότητα.
- Η επιδίωξη της ενεργοποίησης του εκπαιδευόμενου για την ανάδειξη της αναλυτικής και κριτικής του ικανότητας.
- Άμεσο και οικείο ύφος με τη χρήση απλής γλώσσας.
- Η επιδίωξη της αλληλεπίδρασης του εκπαιδευόμενου με το διδάσκοντα, τους άλλους εκπαιδευόμενους και το διδακτικό υλικό.
- Η κατάτμηση της ύλης
- Η χρήση τίτλων και υποτίτλων, επεξηγήσεων και πλαίσια κειμένου.
- Η σύνοψη στο τέλος της διδακτικής ενότητας.
- Η δυνατότητα για περαιτέρω μελέτη με τη χρήση βιβλιογραφίας.

2.4. Το μοντέλο του «εκπαιδευτικού πακέτου» κατά τους West και Λιοναράκη

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζεται η δομή ενός εξ αποστάσεως εκπαιδευτικού υλικού στη βάση της αρχικής ορολογίας-τυπολογίας του West (1996) και της τελικής τυπολογίας-κατηγοριοποίησης του Λιοναράκη (2001), η οποία παρουσιάζεται να βελτιώνει δημιουργικά την πρώτη (Λιοναράκης, 2001). Το μοντέλο αυτό αποτελεί το πρότυπο για τη δημιουργία του ΕΥ της παρούσας εργασίας. Η τυπολογία αυτή με τις κατευθυντήριες αρχές που διέπουν τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη του εκπαιδευτικού υλικού, εισάγει την έννοια της πολυμορφικότητας στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Αυτό επιτυγχάνεται με τη χρήση, από τη μία, των νέων τεχνολογιών και την αξιοποίηση, από την άλλη, ποικίλων μορφών εκπαιδευτικού υλικού (Γκίος & Κουτσούμπα, 2005). Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ) έχει υιοθετήσει το μοντέλο αυτό, ενώ η μεθοδολογία του διδάσκεται στη Θεματική Ενότητα «Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση» του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Επιστήμες της Αγωγής» (Γκίος & Κουτσούμπα, 2004).

Σύμφωνα με τον Λιοναράκη (2001, οπ. αναφ. στο Χουλιάρα, Λιοναράκης, & Σπανακά, 2011), ο μαθητής ενθαρρύνεται να αναπτύξει δεξιότητες που θα συμβάλλουν στην ενεργητική εμπλοκή του για την κατάκτηση της γνώσης, δηλαδή να συγκρίνει, να παρατηρεί, να διακρίνει σχέσεις, να κατηγοριοποιεί, να προβλέπει, να υποθέτει, να επαληθεύει, να διαψεύδει, να αμφισβητεί και να αξιολογεί, δημιουργώντας τις προϋποθέσεις για εξατομικευμένη μάθηση, στην κατεύθυνση της γνωστικής αυτονομίας του μαθητή. Το μοντέλο αυτό αναπτύσσεται σε τρεις δέσμες θεμελίων με κείμενα που επιτρέπουν την αλληλεπίδραση του σπουδαστή με το διδακτικό υλικό (Λιοναράκης, 2001). Αυτές είναι:

- 1^η δέσμη: κείμενο – προκείμενα - μετακείμενα
- Το κείμενο: Πρωταρχικό ρόλο στη δημιουργία του εκπαιδευτικού υλικού έχει ένα σταθερό αρχικό κείμενο το οποίο διαθέτει συνοχή. Πάνω σε αυτό θα βασιστούν τα υπόλοιπα στοιχεία του διδακτικού υλικού με τα οποία αλληλεπιδρά. Ο λόγος του

κειμένου πρέπει να είναι κατανοητός και το ύφος του προσωποκεντρικό. Στοιχεία που ξεχωρίζουμε επίσης είναι η αρτιότητα και η επιστημονικότητά του.

- Τα προκείμενα περιλαμβάνουν τα περιεχόμενα, τα κεφάλαια, τις ενότητες και υποενότητες, ερμηνευτικούς τίτλους, το σκοπό και τους στόχους (γενικούς και ειδικούς), τα προσδοκώμενα αποτελέσματα, τους όρους και λέξεις κλειδιά, τα τεστ αξιολόγησης και δραστηριότητες που συμβάλλουν στη σύνδεση της προϋπάρχουσας γνώσης με το νέο γνωστικό αντικείμενο.
 - Τα μετακείμενα αναφέρονται σε εργαλεία που βοηθούν τον εκπαιδευόμενο να κατανοήσει τα κείμενα σε όλο τους το εύρος. Τέτοια είναι οι συνόψεις των κεφαλαίων και ενοτήτων, οι περιλήψεις, οι παραπομπές και τα παραρτήματα, οι οδηγοί για περαιτέρω μελέτη και η βιβλιογραφία, τα γλωσσάρια και οι δραστηριότητες ελέγχου.
- 2^η δέσμη: διακείμενα – επικείμενα – παρακείμενα – περικείμενα
- Τα διακείμενα αποτελούν οι συνόψεις, οι περιλήψεις, τα συμπεράσματα, οι ασκήσεις αυτοαξιολόγησης και οι δραστηριότητες, οι μηχανισμοί ανατροφοδότησης και οι παραπομπές σε πηγές πληροφοριών αλλά και οι μηχανισμοί για την κατανόηση και εφαρμογή των νέων γνώσεων. Τα διακείμενα συμβάλλουν αφενός στην ανάδειξη και αξιοποίηση της προϋπάρχουσας και αφετέρου στην απόκτηση των νέων γνώσεων και δεξιοτήτων όπως ορίζονται από τα προσδοκώμενα αποτελέσματα. Μέσα από αυτά ακόμα δίνεται η δυνατότητα στον εκπαιδευόμενο να αυτονομηθεί και να προβεί στον προσωπικό προγραμματισμό της μελέτης του.
 - Τα επικείμενα έχουν χαρακτήρα επεξηγηματικό και υποστηρικτικό. Αναφέρονται στις διασαφηνίσεις, τους ορισμούς, τα γλωσσάρια και σε συνδέσμους για την διευκόλυνση του εκπαιδευόμενου.
 - Τα παρακείμενα αναφέρονται σε μη λεκτικά δεδομένα, όπως φωτογραφίες, γραφήματα και σχήματα που βοηθούν την κατανόηση των κειμένων και των οπτικών δεδομένων.
 - Τα περικείμενα αποτελούν οι μελέτες περίπτωσης, τα σενάρια, τα παραδείγματα, τα παράλληλα κείμενα, τα βιβλία για περαιτέρω εμπάθυνση κ.α., τα οποία λειτουργούν υποστηρικτικά και συμπληρωματικά προς το κεντρικό κείμενο.

- 3^η δέση: πολυκείμενα – πολυαντικείμενα.
- Τα πολυκείμενα που ολοκληρώνουν ποιοτικά το εξ αποστάσεως υλικό, διατρέχουν το σύνολό του και αναφέρονται στις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που δίνονται στους εκπαιδευόμενους για την πραγματοποίηση των εργασιών και των δραστηριοτήτων. Συμπεριλαμβάνουν επίσης, την αναλυτική αξιολόγηση του διδάσκοντα και τις διάφορες μορφές επικοινωνίας διδάσκοντα και εκπαιδευόμενου.
- Τα πολυαντικείμενα τέλος, αφορούν τα ηλεκτρονικά μέσα που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά στοιχείων του διδακτικού υλικού όπως τα οπτικοακουστικά μέσα, το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, το διαδίκτυο που υποστηρίζουν τη μαθησιακή διαδικασία.

Σύμφωνα με την ταξινόμια των διδακτικών στόχων, σε γνωστικό επίπεδο, των Bloom και Krathwohl (2000, οπ. αναφ. στο Γκιόσος & Κουτσούμπα, 2005), διακρίνονται έξι τομείς: της γνώσης, της κατανόησης, της εφαρμογής, της ανάλυσης, της σύνθεσης και της αξιολόγησης. Η σύνδεση των αρχών του εκπαιδευτικού πακέτου κατά τους West και Λιοναράκη με την ταξινόμια των Bloom και Krathwohl, όπως παρουσιάζουν οι Γκιόσος και Κουτσούμπα (2005), είναι δυνατή μέσα από την αντιστοιχία των επιδιωκόμενων στόχων του εκπαιδευτικού υλικού.

Συγκεκριμένα, ο πυρήνας του υλικού, το κείμενο μαζί με τα περικείμενα και τα πολυαντικείμενα, επιδιώκουν τη γνώση, την κατανόηση, την ανάλυση και τη σύνθεση. Αυτό επιτυγχάνεται μέσα από τα παραρτήματα, τις περιλήψεις, τη βιβλιογραφία και τις παραπομπές και τους οδηγούς για περαιτέρω μελέτη. Τα προκείμενα λειτουργούν επεξηγηματικά προς την ορολογία του υλικού και τα μετακείμενα αποσκοπούν στη γνώση και κατανόηση όπως και στη σύνθεση και αξιολόγηση. Τα διακείμενα μέσα από τις συνόψεις, τις περιλήψεις, τα συμπεράσματα, τις δραστηριότητες και ασκήσεις αυτοαξιολόγησης εξυπηρετούν εκτός από την εφαρμογή, τη σύνθεση, ανάλυση και αξιολόγηση των νέων δεδομένων. Τα μετακείμενα διευκολύνουν την κατανόηση καθώς περιλαμβάνουν διασαφηνίσεις, γλωσσάρια και υπερσυνδέσμους για την εμβάθυνση στο βασικό κείμενο. Τα παρακείμενα επιτρέπουν επίσης την κατανόηση και τα πολυκείμενα την εφαρμογή, την ανάλυση και την αξιολόγηση με την εκπόνηση ενός σχεδίου εργασίας

2.5. Η συμβολή της ηλεκτρονικής μάθησης στην εφαρμογή καινοτόμων εκπαιδευτικών μεθόδων στο χώρο της ΦΑ

Στον χώρο του αθλητισμού και της Φυσικής Αγωγής, τα εργαλεία της ηλεκτρονικής μάθησης συμβάλλουν στην εφαρμογή καινοτόμων εκπαιδευτικών μεθόδων με τη χρήση πολυμέσων, αυξάνοντας τις δυνατότητες για ποιοτική εκπαίδευση. Συγκεκριμένα, τα μέσα για την απεικόνιση της κίνησης, όπως τα βίντεο και τα animation, παρέχουν ποικίλους τρόπους παρουσίασης της εκτέλεσης διαφόρων κινήσεων και της απεικόνισης των αθλητικών τεχνικών. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν οι μεταβολές στην ταχύτητα (αργή κίνηση), η οπτική γωνία ή ο βαθμός της αφαίρεσης (κίνηση κινούμενων εικόνων) (Leser, Baca, & Uhlig, 2011).

Οι Leser et al. (2009, οπ. αναφ. στο Leser, Baca & Uhlig, 2011) παρουσιάζουν την οργάνωση της μαθησιακής διαδικασίας με τη χρήση ηλεκτρονικών εργαλείων και πολυμέσων για την εκμάθηση των κινήσεων τακτικής στο ποδόσφαιρο. Υποθέτουν ότι οι δυναμικές, επαναλαμβανόμενες και συνεχείς οπτικές αναπαραστάσεις των κινήσεων αυτών είναι επωφελείς στην κατανόηση και εφαρμογή τους. Από την άλλη, οι Vernadakis et al. (2006, οπ. αναφ. στο Leser, Baca & Uhlig, 2011), διερευνώντας την επίδραση της υποστηρικτικής διδασκαλίας από ηλεκτρονικά μέσα για την εκμάθηση του άλματος σε μήκος, παρατήρησαν ότι η συνδυαστική μέθοδος τείνει να είναι πιο αποτελεσματική για την ανάπτυξη δεξιοτήτων σε γνωστικό επίπεδο.

Οι Leser et al. (2011), σε εμπειρική έρευνα που διεξήγαγαν, διερεύνησαν την αποτελεσματικότητα της υποστηριζόμενης από πολυμέσα διδασκαλίας, σε σύγκριση με την παραδοσιακή, στην πρακτική αθλητική εκπαίδευση. Η μελέτη αφορούσε την πρόοδο δύο πανεπιστημιακών ομάδων σε δύο μαθήματα ποδοσφαίρου, σχετικά με την απόκτηση πρακτικών ικανοτήτων του αθλήματος. Στη μία ομάδα χρησιμοποιήθηκαν οι παραδοσιακοί μέθοδοι διδασκαλίας αποκλειστικά, ενώ η δεύτερη υποστηρίχθηκε από τη χρήση πολυμέσων. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι η μάθηση που υποστηρίζεται από πολυμέσα δεν είναι πιο αποτελεσματική από την παραδοσιακή. Ωστόσο, υπάρχουν ενδείξεις ότι είναι δυνατό να υπάρξουν μακροπρόθεσμα οφέλη από τη χρήση μεθόδων συνδυασμένης μάθησης για την πρακτική αθλητική εκπαίδευση.

Σε μία άλλη έρευνα που συμμετείχαν μαθητές Ε΄ και ΣΤ΄ Δημοτικού από όλη την Ελλάδα, μελετήθηκε, μέσα από τις απόψεις των μαθητών, ο βαθμός επίδρασης των Εκπαιδευτικών Φυσικής Αγωγής (ΕΦΑ) στη διευκόλυνση της συνεργασίας των μαθητών, μετά τη συμμετοχή τους σε εξ αποστάσεως επιμορφωτικό πρόγραμμα οχτώ εβδομάδων. Η έρευνα στηριζόταν στην υπόθεση ότι η εξ αποστάσεως επιμόρφωση θα συνέβαλε ώστε οι εκπαιδευτικοί ΦΑ να ενθαρρύνουν την επικοινωνιακή συνεργασία των μαθητών τους στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής. Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών έγινε με ασύγχρονα μέσα με τη χρήση της πλατφόρμας e-class του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης. Οι επιμορφούμενοι εκπαιδευτικοί παρακολούθησαν μιας σειρά διαλέξεων και, στη συνέχεια, κλήθηκαν να σχεδιάσουν πλάνα διδασκαλίας. Επίκεντρο της επιμόρφωσης ήταν η αποτελεσματικότητα του εκπαιδευτικού και της διδασκαλίας με κατεύθυνση την ενεργητική συμμετοχή και κοινωνική αλληλεπίδραση των μαθητών στη σύγχρονη ΦΑ. Ειδικότερα, στο πως θα διευκόλυναν τους μαθητές τους να εκφράζουν και να μοιράζονται τις ιδέες τους, να αποδέχονται τις ιδέες και τα λάθη των συμμαθητών τους, στην εκτέλεση των κινητικών δραστηριοτήτων. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι η επιμόρφωση συνέβαλε στην υιοθέτηση εκ μέρους των εκπαιδευτικών επικοινωνιακών στρατηγικών διδασκαλίας με στόχο την αποτελεσματική συνεργασία των μαθητών τους. (Παπαμίχου, Δέρρη, & Βερναδάκης, 2018).

Η συμβολή της εξ αποστάσεως επιμόρφωσης εκπαιδευτικών Φυσικής Αγωγής έχει διερευνηθεί επίσης στον βαθμό που αυτή βοηθάει τους εκπαιδευτικούς να υιοθετήσουν επικοινωνιακές στρατηγικές διδασκαλίας ώστε να οικοδομήσουν οι μαθητές τους νέες γνώσεις σε παιχνίδια, δεξιότητες, στον χορό και τη γυμναστική (Δέρρη, Τζέτζης, & Παπαμίχου, 2018). Η έρευνα των Δέρρη, Τζέτζη και Παπαμίχου (2018) έδειξε ότι ο σωστός σχεδιασμός ενός προγράμματος επιμόρφωσης συμβάλλει στην επίτευξη των διδακτικών στόχων και τον εμπλουτισμό του μαθήματος με καινοτόμες προτάσεις, ενθαρρύνοντας την ενεργό συμμετοχή των μαθητών.

Μέσα από την ανάδειξη καλών πρακτικών έγινε αντιληπτή η συμβολή της ηλεκτρονικής μάθησης στην εφαρμογή καινοτόμων εκπαιδευτικών μεθόδων στον χώρο της ΦΑ. Η εν λόγω διπλωματική εργασία έρχεται να συνεισφέρει στο πεδίο της

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής δειτησίας εθνικού επιπέδου (level 1)»

έρευνας στον χώρο του αθλητισμού με τη μελέτη της αποτελεσματικότητας ενός εξ αποστάσεως προγράμματος στην επιμόρφωση σε τεχνικά ζητήματα του αθλήματος της αντισφαίρισης. Το ερευνητικό ενδιαφέρον εστιάζεται στην απήχηση του ΕΥ της Σχολής Δειτησίας Αντισφαίρισης, το οποίο διαμορφώνεται σε εξ αποστάσεως ΕΥ.

3. Μεθοδολογία

Το κεφάλαιο αυτό αναφέρεται στη μεθοδολογία του σχεδιασμού και της δημιουργίας του ΕΥ της παρούσας ΔΕ και στη διαδικασία εκτέλεσης της έρευνας για την αξιολόγησή του.

3.1 Διαδικασία δημιουργίας ΕΥ

Αρχικά προσδιορίστηκε η εκπαιδευόμενη ομάδα που αφορά ενήλικες εκπαιδευόμενους και τα χαρακτηριστικά που τη διέπουν (κοινωνικά, γνωστικά, επαγγελματικά). Πρόκειται για υποψηφίους της Σχολής Διαιτησίας αντισφαίρισης εθνικού επιπέδου που επιθυμούν να συμμετάσχουν σε διαδικασία αξιολόγησης για να ακολουθήσουν επαγγελματική καριέρα ως επιδαιτητές, διαιτητές καρέκλας, επίβλεψη γηπέδων, κριτές γραμμών, τόσο σε Εθνικά όσο και σε Διεθνή πρωταθλήματα αγώνων αντισφαίρισης. Ακόμη απευθύνεται σε αθλητές, γονείς αθλητών και προπονητές που επιθυμούν να εμπλουτίσουν ή να συμπληρώσουν τις γνώσεις τους σε τεχνικά ζητήματα του αθλήματος.

Το ΕΥ που χρησιμοποιήθηκε για την δημιουργία του εξ αποστάσεως ΕΥ αποτελεί τμήμα της Σχολής Διαιτησίας Εθνικού Επιπέδου (level 1) που διενεργείται υπό την αιγίδα της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Αντισφαίρισης (International Tennis Federation-I.T.F.). Η I.T.F είναι μία διεθνής οργάνωση η οποία εποπτεύει τα θέματα διοίκησης και οργάνωσης του αθλήματος, ελέγχει τις σημαντικότερες διεθνείς εκδηλώσεις και επιφορτίζεται με το ρόλο της ανάπτυξης και προώθησης του αθλήματος (<https://www.itftennis.com>). Η διοργάνωση των Σχολών Διαιτησίας αφορά τα τεχνικά ζητήματα του αθλήματος. Η επιτυχής παρακολούθηση της Σχολής, μέσα από διαδικασίες αξιολόγησης, δίνει τη δυνατότητα στους συμμετέχοντες να ακολουθήσουν επαγγελματική καριέρα ως επιδαιτητές, διαιτητές καρέκλας, επίβλεψη γηπέδων, κριτές γραμμών, τόσο σε Εθνικά όσο και σε Διεθνή πρωταθλήματα. Ξεκίνησε το 2011 λόγω των απαιτήσεων των εθνικών σωματείων να διδάξουν τα τεχνικά ζητήματα στις γλώσσες τους.

Η Σχολή απευθύνεται σε όσους επιθυμούν να μάθουν τους κανονισμούς διεξαγωγής αγώνων τένις και σε όσους επιθυμούν να ακολουθήσουν επαγγελματική καριέρα

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level 1)»

(<https://www.itftennis.com/officiating>). Τα μαθήματα της Σχολής στην Ελλάδα διεξάγονται από τις κατά τόπους Ενώσεις Φιλάθλων Σωματείων Αντισφαίρισης υπό την αιγίδα της Ελληνικής Φίλαθλης Ομοσπονδίας Αντισφαίρισης (Ε.Φ.Ο.Α.) με έγκριση-αναγνώριση από την Παγκόσμια Ομοσπονδία Αντισφαίρισης (Ι.Τ.Φ.) και εισηγητές διεθνείς διαιτητές και επιδιαιτητές. Η υλοποίηση της Σχολής γίνεται στο πλαίσιο διημερίδας με δια ζώσης συμμετοχή. Στο τέλος της υλοποίησης διενεργούνται εξετάσεις που οδηγούν στην κατοχή διπλώματος διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level 1).

Το προς αξιοποίηση διδακτικό υλικό είναι το έντυπο υλικό της Σχολής που διανέμεται σε όσους την παρακολουθούν δια ζώσης. Το υλικό αυτό περιλαμβάνει πέντε ενότητες: i) πλαίσιο διαιτησίας στον κόσμο, ii) κανονισμοί τένις, iii) καθήκοντα και διαδικασίες, iv) κώδικας συμπεριφοράς αγώνων τένις και v) κανόνες παιχνιδιού χωρίς διαιτητή. Από το υλικό αυτό, επιλέχθηκε η δεύτερη ενότητα που αφορά τους κανονισμούς του τένις για να αναπτυθεί σε εξ αποστάσεως ΕΥ. Η ενότητα αυτή είναι η μεγαλύτερη και περιλαμβάνει τις απαιτούμενες γνώσεις για την παρακολούθηση της Σχολής. Η επιλογή της ενότητας αυτής έγινε για τον πρόσθετο λόγο ότι μπορεί να διδαχτεί αυτοτελώς και μεμονωμένα από τις υπόλοιπες.

Στόχος της δημιουργίας του ΕΥ ήταν να επιμεριστεί η προαναφερθείσα ενότητα σε τρεις υποενότητες: i) εισαγωγικά στην αντισφαίριση, ii) εισαγωγικά στη διεξαγωγή του αγώνα και ii) οι κανόνες του παιχνιδιού, οι οποίες, στη συνέχεια, θα αναπτύσσονταν σε εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό υλικό σύμφωνα με το μοντέλο των West (1996, όπ. αναφ. στο Λιοναράκης, 2001) και Λιοναράκη (2001). Η επιλογή του μοντέλου αυτού έγινε βάση της συμβατότητάς του με την πλατφόρμα ασύγχρονης εκπαίδευσης Chamilo e-learning & Collaboration Software, που ενσωματώθηκε το υλικό και η οποία επιτρέπει τη δημιουργία πολυμορφικού υλικού. Η πλατφόρμα δίνει τη δυνατότητα της ευελιξίας στους εκπαιδευόμενους να επιλέξουν τον χρόνο μελέτης του υλικού και να καθορίσουν τον ρυθμό μελέτης τους. Αποτελεί, επίσης, μια προσφιλή πλατφόρμα με ποικίλα εργαλεία που ειτρέπουν την αλληλεπίδραση του εκπαιδευόμενου με τους συνεκπαιδευόμενους, τον διδάσκοντα και το εκπαιδευτικό υλικό, με τρόπο πολυμορφικό. Ειδικότερα, μέσα από συγκεκριμένα εικονίδια υπάρχει η δυνατότητα προσθήκης περιεχομένου, όπως η

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level I)»

περιγραφή του μαθήματος (σκοπός – στόχοι – προσδοκώμενα αποτελέσματα – λέξεις κλειδιά) και το μονοπάτι γνώσης με το εκπαιδευτικό υλικό του μαθήματος.

Το διδακτικό υλικό που βρίσκεται στο μονοπάτι γνώσης του μαθήματος μπορεί να διαμορφωθεί σε ενότητες-υποενότητες και να γίνει προσθήκη εισαγωγικών στοιχείων, τίτλων κ.λπ. Ακόμα, μπορούν να δημιουργηθούν δραστηριότητες αυτοαξιολόγησης και να ελεγχθεί η πρόοδος των εκπαιδευόμενων. Στην πλατφόρμα, επίσης, μπορούν να ενσωματωθούν υπερσύνδεσμοι, εικόνες, αρχεία ήχου και βίντεο, ενώ υπάρχει και η δυνατότητα συνομιλίας με τον διδάσκοντα και τους συνεκπαιδευόμενους (Chat - forum). Οι διδακτικές ενότητες δημιουργήθηκαν με τη μορφή παρουσιάσεων (course presentation) στο λογισμικό ανοιχτού κώδικα H5P. Η χρήση του H5P επιτρέπει τη δημιουργία παρουσιάσεων με διαδραστικό περιεχόμενο όπως διαδραστικό βίντεο, ερωτήσεις κλειστού τύπου κ.ά. Το περιεχόμενο αυτό μπορεί εύκολα να διαμοιραστεί και να επαναχρησιμοποιηθεί.

3.2. Διαδικασία αξιολόγησης

Για την αξιολόγηση του ΕΥ πραγματοποιήθηκε ποιοτική έρευνα με συνεντεύξεις σε συγκεκριμένο πληθυσμό ώστε να διαπιστωθεί ο βαθμός καταλληλότητας και αποτελεσματικότητας του εξ αποστάσεως ΕΥ για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης.

Πιο συγκεκριμένα, όπως ορίζει η Thorpe (1991, οπ. αναφ. στο Λιοναράκης & Σπανακά, 2010), η αξιολόγηση αναφέρεται στη διαδικασία της συλλογής, της ανάλυσης και της ερμηνείας κάθε πληροφορίας σχετικής με το εκπαιδευτικό πρόγραμμα που διερευνάται με σκοπό τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας και της επάρκειας του καθώς και των άλλων αποτελεσμάτων που αυτό έχει. Όμοια, ο Dolley (1994, οπ. αναφ. στο Λιοναράκης & Σπανακά, 2010) επισημαίνει για την αξιολόγηση πως επιτρέπει τη διατύπωση κρίσεων σχετικά με την αξία του προγράμματος ή τα μαθησιακά αποτελέσματα. Τέλος, ως ένας δείκτης ελέγχου της ποιότητας του εκπαιδευτικού προγράμματος που εξετάζει, συμβάλλει στη διατήρηση και τη βελτίωσή του, όταν προσδιορίζεται με σαφήνεια η ομάδα- στόχος και ο σκοπός της αξιολόγησης. Μπορεί ακόμα να λειτουργήσει εξελικτικά ως προς τη

μαθησιακή διαδικασία, να αναπτύξει την εμπειρία των εκπαιδευόμενων και να δημιουργήσει προοπτικές καριέρας σε καθηγητές και συγγραφείς εκπαιδευτικού υλικού (Λιοναράκης & Σπανακά, 2010).

Η αξιολόγηση στον χώρο της εκπαίδευσης στοχεύει στη μελέτη του βαθμού επίτευξης των στόχων του εκπαιδευτικού προγράμματος ή του φορέα, σύμφωνα με συγκεκριμένους άξονες, για την παροχή ανατροφοδότησης με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης (Μακράκης, 1998, οπ. αναφ. στο Ζησίμου & Ρέππα, 2015). Σύμφωνα με τον Rowntree (1997, οπ. αναφ. στο Λιοναράκης & Σπανακά 2010), οι σχεδιαστές ενός προγράμματος αξιολόγησης οφείλουν να συνυπολογίσουν μια σειρά από βασικά ζητήματα αναφορικά με τους στόχους της αξιολόγησης, τα εμπλεκόμενα πρόσωπα, τις πτυχές του μαθήματος που θα αξιολογηθούν, τη συλλογή και την ερμηνεία των δεδομένων, τη σύνταξη των αξιολογικών αναφορών, τα ηθικά ζητήματα που θα ανακύψουν, το κόστος της αξιολόγησης και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της με στόχο την ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του προγράμματος. Οι Δημητρόπουλος (1999α, 1999β) και Μακράκης (1998, οπ. αναφ. στο Ζησίμου & Ρέππα, 2015) επισημαίνουν ότι ο ερευνητής- αξιολογητής, κατά την έκθεση αξιολόγησης, ακολουθεί μια συγκεκριμένη μεθοδολογία, καθορίζοντας τον σκοπό, τους στόχους και τα αντικείμενα, τους άξονες και τα κριτήρια, την προσέγγιση που θα ακολουθήσει (ποσοτική – ποιοτική ή μικτή), τις τεχνικές, τα μέσα και τις πηγές αξιολόγησης.

Η ποσοτική προσέγγιση εφαρμόζεται κυρίως στις δειγματοληπτικές επισκοπικές εμπειρικές έρευνες (survey). Μέσα από τη διερεύνηση των κοινωνικών φαινομένων σε πλήθος περιπτώσεων, επιδιώκεται η διατύπωση γενικεύσεων ή τάσεων που διέπουν τα φαινόμενα αυτά. Οι περιπτώσεις που περιλαμβάνονται στην έρευνα εξετάζονται σε σχέση με εκείνες τις παραμέτρους, η συσχέτιση των οποίων ερευνάται. Οι παράμετροι αυτοί είναι οι μεταβλητές, ενώ η συσχέτιση η υπόθεση της έρευνας. Στην ποσοτική έρευνα τα δεδομένα τυποποιούνται, ώστε οι μεταβλητές να μπορούν να λάβουν αριθμητικές τιμές και μέσω στατιστικών αναλύσεων να ελεγχθούν οι συσχετίσεις και οι συνδιακυμάνσεις τους (Τσιώλης, 2011).

Αυτοτελώς ή συμπληρωματικά προς τις ποσοτικές τεχνικές, η ποιοτική προσέγγιση στην έρευνα στοχεύει στην διερεύνηση και κατανόηση σε βάθος των κοινωνικών φαινομένων.

Ο ερευνητής επιδιώκει να μελετήσει μια ατομική περίπτωση, μια συγκεκριμένη κατάσταση ή μια ειδική ομάδα ατόμων σε βάθος. Επιδιώκει δηλαδή να μελετήσει ολιστικά κάτι που τον ενδιαφέρει (Παπαναστασίου & Παπαναστασίου, 2005). Οι ποιοτικές μέθοδοι έχουν μια φυσιολογική ροή και δεν είναι κατευθυνόμενες από τον ερευνητή. Ο ερευνητής παρατηρεί, παίρνει συνεντεύξεις, κρατά σημειώσεις, περιγράφει και ερμηνεύει τα φαινόμενα όπως ακριβώς έχουν. (Παρασκευοπούλου - Κόλλια, 2010). Σύμφωνα με τον Eisner (1991, οπ. αναφ. στο Παρασκευοπούλου- Κόλλια, 2010), οι ποιοτικές μέθοδοι καταγράφουν τη «φωνή» του υποκειμένου και τις εκφράσεις του. (Παρασκευοπούλου - Κόλλια, 2010)

Γενικά, όταν μιλάμε για ποιότητα αναφερόμαστε στο σύνολο των χαρακτηριστικών που πληροί ένα προϊόν ή μια υπηρεσία ώστε να ικανοποιεί τις ανάγκες των πελατών για τους οποίους προορίζεται, ενώ η διασφάλιση ποιότητας αναφέρεται στο σύνολο των διαδικασιών που διενεργούνται στην παραγωγή του προϊόντος ώστε να ανταποκρίνεται σε συγκεκριμένα κριτήρια. Ο συστηματικός έλεγχος των διαδικασιών γίνεται σε σύγκριση με ένα πρότυπο, με σκοπό την αποφυγή του λάθους και τη βελτίωση του προϊόντος. (Κοντογεώργου, 2012, οπ. αναφ. στο Ζησίμου & Ρέππα, 2015). Η ποιότητα τόσο του εκπαιδευτικού υλικού όσο και του διδακτικού έργου κρίνεται σύμφωνα με την επικαιροποίηση του υλικού, την επάρκειά του σχετικά με το είδος του και τη συνάφεια με το γνωστικό αντικείμενο, τον χρόνο εργασίας που απαιτεί, την επίτευξη των στόχων και των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων και την υποστήριξη του μαθησιακού έργου των καθηγητών συμβούλων για την παροχή ανατροφοδότησης στους εκπαιδευόμενους (Ζησίμου & Ρέππα, 2015).

Ο σχεδιασμός και η διεξαγωγή της αξιολόγησης απαιτούν τον προσδιορισμό των αξόνων στη βάση των οποίων θα διαμορφωθούν τα διάφορα κριτήρια αξιολόγησης. Προκειμένου να διαμορφωθεί μια ολοκληρωμένη και αξιόπιστη αξιολόγηση του ΕΥ συνεκτιμάται το ηλεκτρονικό περιβάλλον παροχής εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και η λειτουργικότητα του. Τα στοιχεία αυτά συγκροτούν τον εκπαιδευτικό άξονα αξιολόγησης του υλικού που αφορά τα χαρακτηριστικά του ΕΥ και του ηλεκτρονικού συστήματος διαχείρισης, στη βάση των οποίων διαμορφώνονται τα διάφορα κριτήρια αξιολόγησης (Παναγιωτακόπουλος, Πιερρακέας & Πιντέλας, 2002).

Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της παρούσας εργασίας, μετά την ολοκλήρωση της δημιουργίας του ΕΥ, έγινε η επιλογή των συμμετεχόντων στην έρευνα. Οι συμμετέχοντες έλαβαν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου μια συνοδευτική επιστολή με την οποία ενημερώθηκαν για τον σκοπό της έρευνας και τη διαδικασία που θα ακολουθούσαν για τη διεξαγωγή της. Εξασφαλίστηκε η ανωνυμία με σκοπό την προστασία των προσωπικών δεδομένων τους και τονίστηκε ότι τα ερευνητικά δεδομένα θα χρησιμοποιούνταν μόνο για τον σκοπό της εν λόγω έρευνας. Η έρευνα έλαβε χώρα με συνεντεύξεις, στις οποίες εφαρμόστηκε η τεχνική της ανάλυσης περιεχομένου για την ερμηνεία των αποτελεσμάτων. Στη συνέντευξη ζητήθηκε πρώτα από τους συμμετέχοντες να συμπληρώσουν κάποια δημογραφικά στοιχεία σχετικά με το φύλο, τη συναφή με το άθλημα ιδιότητά τους και τον χρόνο ενασχόλησης με αυτό. Στη συνέχεια, κλήθηκαν να απαντήσουν σε ένα σύνολο ερωτήσεων που αναφέρονταν στους άξονες αξιολόγησης της έρευνας.

Η επιλογή των συμμετεχόντων έγινε με τη στρατηγική της σκόπιμης δειγματοληψίας (purposeful/purposive/judgmental sampling). Οι συμμετέχοντες, σύμφωνα με αυτή τη στρατηγική, επιλέγονται σκόπιμα από τον ερευνητή από τα μέλη εκείνα που εξυπηρετούν περισσότερο το ερευνητικό του πεδίο (σκοπός & ερευνητικά ερωτήματα) (Marshall, 1996, Ιωσηφίδης, 2008, οπ. αναφ. στο Ίσαρη & Πουρκός, 2015). Οι επιλεγέντες για την αξιολόγηση του εν λόγω εκπαιδευτικού υλικού είναι ένας διαιτητής (expert) ένας προπονητής αντισφαίρισης, ένας έμπειρος αθλητής, ένας beginner (αρχάριος αθλητής) και ένας ανεξάρτητος από τον χώρο του αθλήματος παρατηρητής.

Τα ερευνητικά ερωτήματα αφορούσαν στα εξής:

- Σε ποιο βαθμό η μορφή και η παρουσίαση του εξ αποστάσεως εκπαιδευτικού υλικού υποκινεί το ενδιαφέρον των εκπαιδευόμενων για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης;
- Σε ποιο βαθμό το περιεχόμενο του εξ αποστάσεως εκπαιδευτικού υλικού υποκινεί το ενδιαφέρον των εκπαιδευόμενων για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης;

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level 1)»

- Σε ποιο βαθμό το εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό υλικό συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων και των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων;

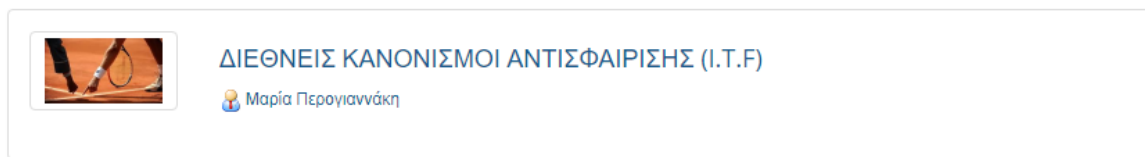
Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε για τη συλλογή δεδομένων ήταν η ημιδομημένη συνέντευξη σε βάθος. Ο τύπος αυτός συνέντευξης περιλαμβάνει ένα σύνολο από προκαθορισμένες ερωτήσεις που καλύπτουν τα μελετώμενα θέματα. Η ημιδομημένη συνέντευξη αποτελεί μια ευέλικτη μορφή συλλογής ποιοτικών δεδομένων. Οι ερωτήσεις που απευθύνονται στους συμμετέχοντες μπορούν να τροποποιηθούν ως προς το περιεχόμενό τους, τη σειρά που αυτές τίθενται και να προστεθούν ή να παραλειφθούν ανάλογα με τον εκάστοτε ερωτώμενο (Ισαρη & Πουρκός, 2015). επίσης, δίνεται η δυνατότητα της εμβάθυνσης στο υπό εξέταση φαινόμενο. Η ποιοτική συνέντευξη αναδεικνύει το υπό εξέταση φαινόμενο μέσα από τη σκοπιά των ερωτώμενων και τις προσωπικές τους αντιλήψεις και απόψεις, ενώ μπορεί να διερευνήσει και νέα θέματα μη καθορισμένα εκ των προτέρων (Ισαρη & Πουρκός, 2015). Για τον σκοπό της παρούσας έρευνας δημιουργήθηκε ένα σύνολο ερωτήσεων για κάθε ερευνητικό ερώτημα.

Ως προς τους περιορισμούς, θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι συμμετέχοντες της έρευνας αποτελούν δείγμα ευκολίας οπότε τα αποτελέσματα της έρευνας δε μπορούν να γενικευτούν.

4. Δημιουργία και αξιολόγηση ΕΥ

4.1. Η περιγραφή του εκπαιδευτικού υλικού

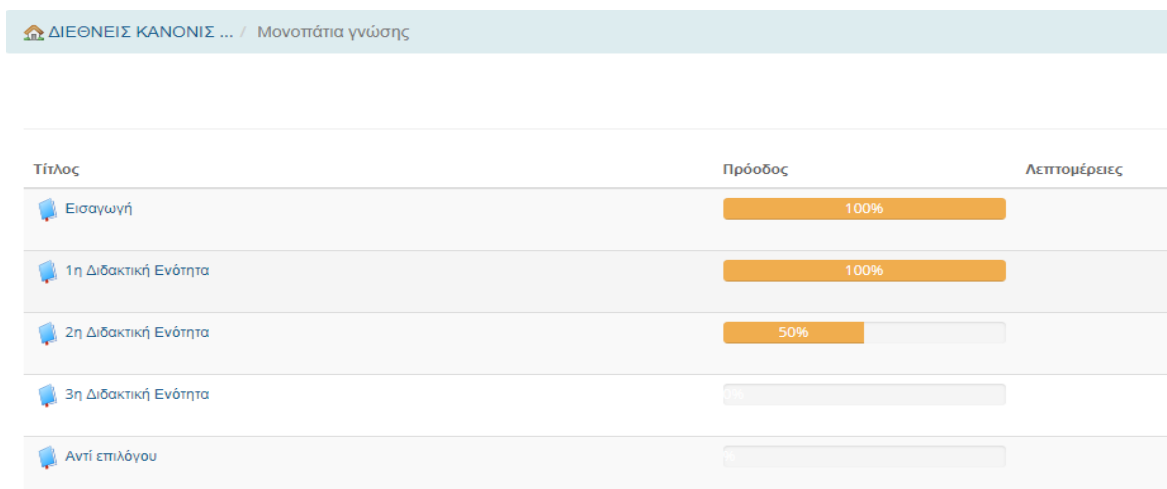
Το μάθημα βρίσκεται στην πλατφόρμα με τον τίτλο ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΑΝΤΙΣΦΑΙΡΙΣΗΣ (I.T.F) (εικόνα 1).

Εικόνα 1: Το μάθημα στην ηλεκτρονική πλατφόρμα chamilo

Το υλικό απευθύνεται σε προπονητές, αθλητές αντισφαίρισης και σε ενήλικες εκπαιδευόμενους που επιθυμούν να αξιολογηθούν ως επιδαιτητές, διαιτητές καρέκλας και κριτές γραμμών τόσο σε εθνικά όσο και σε διεθνή πρωταθλήματα αγώνων αντισφαίρισης.

Όλο το υλικό του μαθήματος διαρθρώνεται όπως φαίνεται στην εικόνα σε πέντε μονοπάτια γνώσης. Αυτά, με τη σειρά εμφάνισής τους, είναι η εισαγωγή, η 1^η διδακτική ενότητα, η 2^η διδακτική ενότητα, η 3^η διδακτική ενότητα και η ενότητα αντί επιλόγου (εικόνα 2).

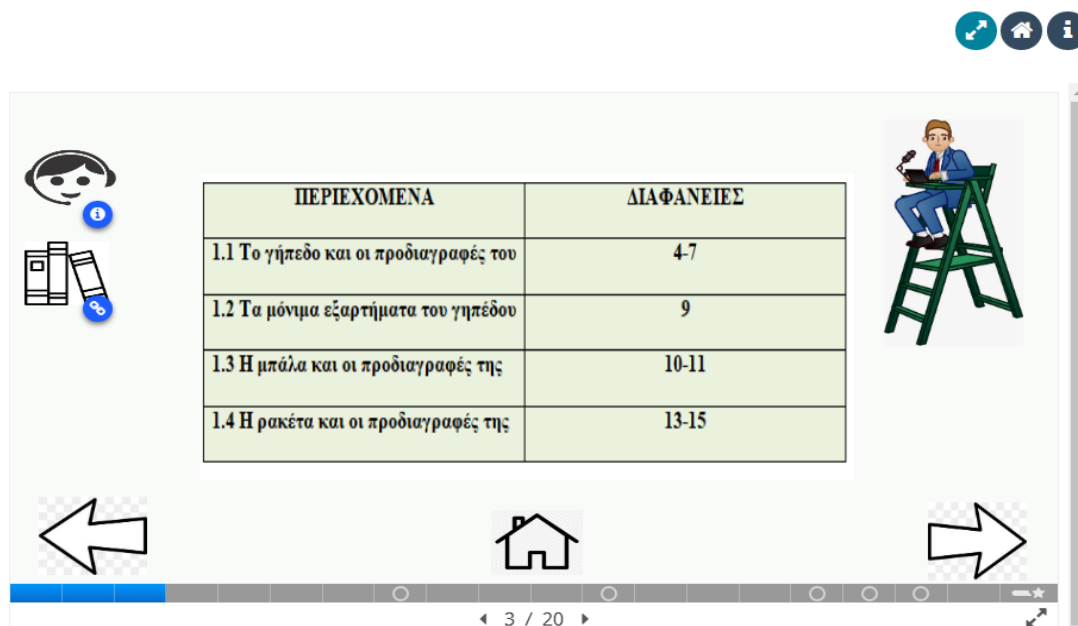

Τίτλος	Πρόοδος	Λεπτομέρειες
Εισαγωγή	100%	
1η Διδακτική Ενότητα	100%	
2η Διδακτική Ενότητα	50%	
3η Διδακτική Ενότητα		
Αντί επιλόγου		

Εικόνα 2: Τα μονοπάτια γνώσης του μαθήματος

Το πρώτο μονοπάτι γνώσης, που είναι το εισαγωγικό, περιλαμβάνει ένα εισαγωγικό βίντεο για τον ρόλο της Διεθνούς Ομοσπονδίας Αντισφαίρισης (International Tennis Federation) και την εφαρμογή ενός κοινού προγράμματος αξιολόγησης για όλους τους διαιτητές και επιδιαιτητές, σε συνεργασία με την ATP Tour και την WTA Tour. Στο βίντεο αυτό προεξαγγέλεται η σειρά βίντεο που διατρέχει το υλικό, στην οποία παρουσιάζονται οι διεθνείς κανονισμοί αντισφαίρισης που είναι απαραίτητοι για τους διαιτητές και επιδιαιτητές. Στο πρώτο μονοπάτι γνώσης, μετά το εισαγωγικό βίντεο, ακολουθεί η περιγραφή του μαθήματος όπου παρουσιάζονται ο σκοπός, οι επιμέρους στόχοι, λέξεις – κλειδιά του μαθήματος. Το πρώτο μονοπάτι ολοκληρώνεται με την παρουσίαση της δομής του μαθήματος και την παρουσίαση των τριών διδακτικών ενοτήτων.

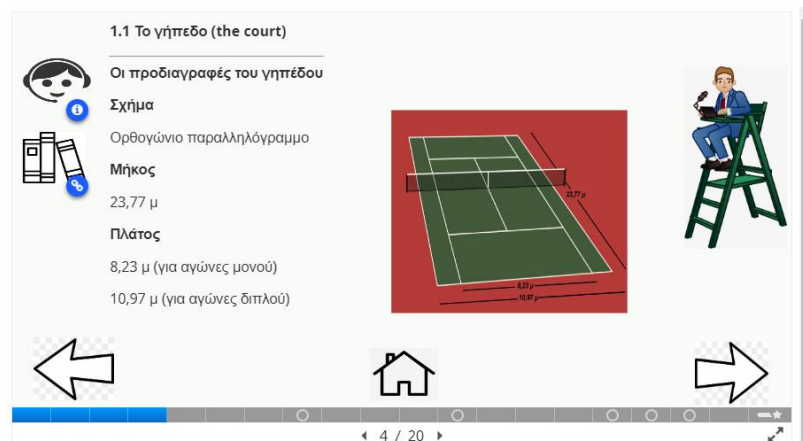
Τα τρία μονοπάτια γνώσης που ακολουθούν αποτελούν τον κύριο κορμό του εκπαιδευτικού υλικού, που διαρθρώνεται σε τρεις διδακτικές ενότητες. Οι παρουσιάσεις που δημιουργήθηκαν έχουν κοινά στάδια ανάπτυξης σε όμοιο περιβάλλον. Στις πρώτες διαφάνειες κάθε ενότητας παρουσιάζονται ο στόχος, τα προσδοκώμενα αποτελέσματα, οι λέξεις κλειδιά της ενότητας και ακολουθούν τα περιεχόμενα, από τα οποία ο χρήστης έχει τη δυνατότητα να περιηγηθεί στο υλικό της κάθε ενότητας (Εικόνα 3).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΔΙΑΦΑΝΕΙΕΣ
1.1 Το γήπεδο και οι προδιαγραφές του	4-7
1.2 Τα μόνιμα εξαρτήματα του γηπέδου	9
1.3 Η μπάλα και οι προδιαγραφές της	10-11
1.4 Η ρακέτα και οι προδιαγραφές της	13-15

Εικόνα 3: Πίνακας περιεχομένων

Το δεύτερο μονοπάτι γνώσης περιλαμβάνει την πρώτη διδακτική ενότητα με τίτλο «Εισαγωγικά στην Αντισφαίριση». Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται όλες οι βασικές πληροφορίες σχετικά με το γήπεδο και τις προδιαγραφές του, τα μόνιμα εξαρτήματα του γηπέδου, τις προδιαγραφές της μπάλας και της ρακέτας. Για την πληρέστερη κατανόηση του υλικού της ενότητας χρησιμοποιούνται γραφήματα και εικόνες (Εικόνα 4), πρόσθετες επεξηγήσεις, ενώ τη σειρά των διαφανειών της παρουσίασης εμπλουτίζουν εμβόλιμες διαδραστικές δραστηριότητες που βοηθούν τον εκπαιδευόμενο να κατανοήσει το υλικό (Εικόνα 5).

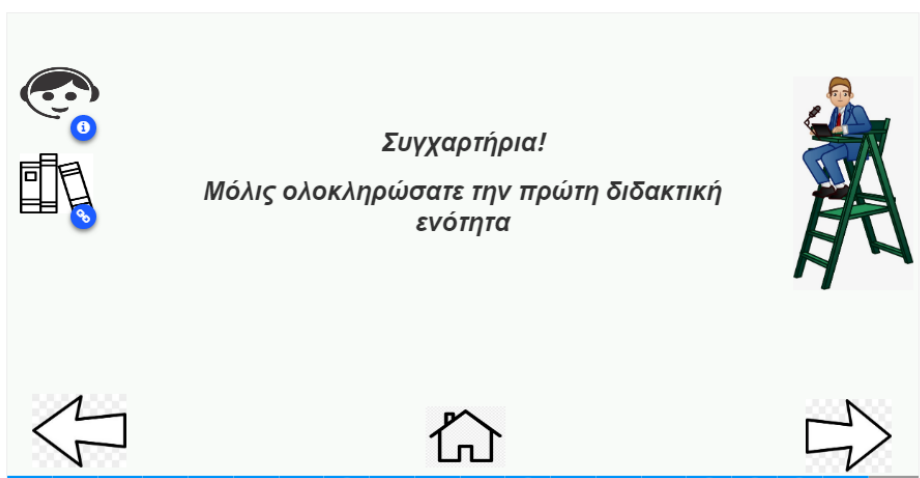

Εικόνα 4: Εικόνα & γράφημα

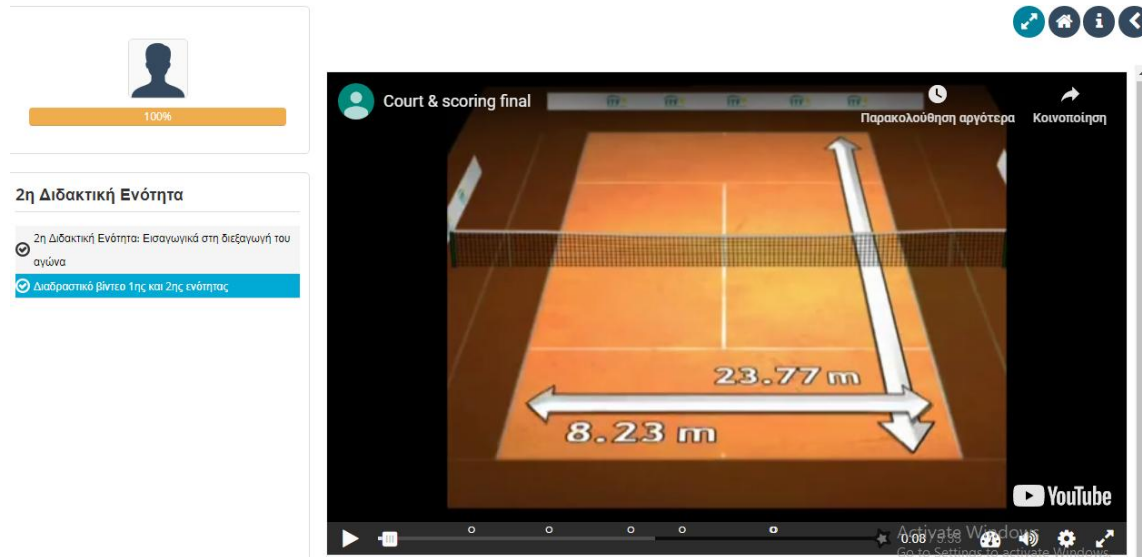
Εικόνα 5: Ενδεικτική δραστηριότητα

Οι κεντρικές έννοιες της ενότητας είναι επιτονισμένες ώστε να κεντρίζουν την προσοχή του αναγνώστη. Η παρουσίαση ολοκληρώνεται με τη διαφάνεια που επιβραβεύει τον εκπαιδευόμενο για την ολοκλήρωση της πρώτης διδακτικής ενότητας και τον ενθαρρύνει στην παρακολούθηση της επόμενης στη σειρά (εικόνα 6).

Εικόνα 6: Ολοκλήρωση διδακτικής ενότητας

Το τρίτο μονοπάτι γνώσης περιλαμβάνει το υλικό της δεύτερης διδακτικής ενότητας με τίτλο «Εισαγωγικά στη διεξαγωγή του αγώνα». Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται οι κανονισμοί αναφορικά με τη μέτρηση του σκορ στο game και το set του αγώνα, την επιλογή πλευράς γηπέδου και service, την αλλαγή πλευράς γηπέδου, τη σειρά στο service και τη σειρά υποδοχής σε αγώνα διπλού. Μετά την ολοκλήρωση της παρουσίασης της δεύτερης διδακτικής ενότητας, στο τρίτο μονοπάτι γνώσης, ακολουθεί ένα διαδραστικό βίντεο εμπλουτισμένο με δραστηριότητες για την επανάληψη των δύο πρώτων ενότητων. Οι εκπαιδευόμενοι επαναλαμβάνουν τα όσα διδάχτηκαν και συμπληρώνουν τις γνώσεις τους με αλληλεπιδραστικό τρόπο (εικόνα 7).

Εικόνα 7: Διαδραστικό βίντεο

Το τέταρτο μονοπάτι γνώσης περιλαμβάνει την παρουσίαση της τρίτης διδακτικής ενότητας με τίτλο «Οι κανόνες του παιχνιδιού». Στην ενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι μαθαίνουν τους κανόνες κατά τη διάρκεια και μετά την εκτέλεση του service, τις περιπτώσεις που χάνεται ο πόντος, τις περιπτώσεις που η επιστροφή της μπάλας θεωρείται έγκυρη, τη διόρθωση λαθών στο παιχνίδι και τις περιπτώσεις παρενόχλησης και καθοδήγησης του παίκτη. Η παρουσίαση αυτή ακολουθεί τη δομή των προηγούμενων διδακτικών ενότητων στις οποίες παρουσιάζονται εισαγωγικά τα προσδοκώμενα αποτελέσματα, οι έννοιες-κλειδιά και τα περιεχόμενα, στα οποία οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να ανατρέχουν για τη μελέτη του υποκεφαλαίου που επιθυμούν. Μετά από την παρουσίαση κάθε υποκεφαλαίου στην ενότητα αυτή, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 κ.ο.κ., ακολουθεί ένα βίντεο το οποίο λειτουργεί επεξηγηματικά και συμπληρωματικά στο υλικό που προηγήθηκε και δραστηριότητες αυτοαξιολόγησης των επιμορφούμενων (εικόνα 8).

Εικόνα 8: επεξηγηματικό βίντεο

Τα μονοπάτια γνώσης του μαθήματος ολοκληρώνονται με το πέμπτο μονοπάτι με τίτλο «Αντί επιλόγου». Σε αυτό βρίσκεται ένα βίντεο στο οποίο ανακεφαλαιώνεται ο ρόλος των court officials και τονίζεται η σημασία της διαρκούς επανάληψης των κανονισμών του τένις για την επιτυχία του ρόλου του.

4.2. Τα αποτελέσματα αξιολόγησης του εκπαιδευτικού υλικού

1^ο ερευνητικό ερώτημα: Σε ποιο βαθμό η μορφή και η παρουσίαση του εξ αποστάσεως εκπαιδευτικού υλικού υποκινεί το ενδιαφέρον των εκπαιδευόμενων για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης;

Αναφορικά με το 1^ο ερευνητικό ερώτημα τέθηκαν στους συμμετέχοντες τέσσερις ερωτήσεις σχετικά με τη δομή του ΕΥ, τη σαφήνεια, την επάρκεια των οδηγιών, την ευχρηστία του, τη χρήση εικόνων σε αυτό και την έκτασή του. Από την επεξεργασία των απαντήσεων προέκυψαν τα παρακάτω αποτελέσματα.

Σύμφωνα με τις απαντήσεις του αρχάριου αθλητή αντισφαίρισης η δομή του ΕΥ είναι ξεκάθαρη και παρέχει μια ομαλή διαδρομή εκμάθησης του αντικειμένου. Επίσης περιλαμβάνονται σαφείς οδηγίες για την παρακολούθησή του, οι οποίες είναι εύκολα προσβάσιμες από την πλατφόρμα εκμάθησης. Επίσης όπως υποστηρίζει, η πλατφόρμα

είναι εύχρηστη και δεν απαιτεί ιδιαίτερο χρόνο εξοικείωσης για την παρακολούθηση του υλικού. Ακόμα, η χρήση των εικόνων στις παρουσιάσεις του μαθήματος θεωρεί ότι τονώνουν το ενδιαφέρον του εκπαιδευόμενου και λειτουργούν υποστηρικτικά προς το περιεχόμενο. Τέλος η έκταση του υλικού, όπως υποστηρίζει είναι τέτοια, ώστε να μη προκαλείται το αίσθημα κορεσμού. Ο έμπειρος αθλητής αντισφαίρισης υποστηρίζει ότι η δομή του υλικού είναι ξεκάθαρη σε ικανοποιητικό βαθμό ενώ εκφράζει κάποια δυσκολία στη χρήση της πλατφόρμας στην πρώτη του επαφή με αυτή, για τη χρήση της οποίας δεν υπάρχουν οδηγίες. Από την άλλη θεωρεί ότι οι οδηγίες που δίνονται είναι σαφείς και ξεκάθαρες και κατατοπίζουν τον εκπαιδευόμενο επαρκώς σε σχέση με το ΕΥ. Όπως επισημαίνει η πλατφόρμα απαιτεί κάποιο χρόνο εξοικείωσης που επηρεάζει την ευχρηστία του ΕΥ. Αντίθετα η ποικιλία των εικόνων καθιστά το υλικό ιδιαίτερα ελκυστικό και λειτουργεί ενισχυτικά. Τέλος, θεωρεί ότι η έκταση του υλικού είναι σωστή καθώς δεν κουράζει τον εκπαιδευόμενο. Ο προπονητής θεωρεί ότι η δομή του υλικού είναι ξεκάθαρη και δίνονται σαφείς και επαρκείς οδηγίες για την παρακολούθησή του. Επίσης υποστηρίζει ότι το υλικό είναι εύχρηστο ενώ η ποικιλία εικόνων κάνει το υλικό προσφιλέσ στην παρακολούθησή του. Τέλος, κρίνει ότι η έκταση του υλικού είναι ικανοποιητική.

Ο διαιτητής αντισφαίρισης παρατηρεί ότι η δομή του υλικού είναι αρκετά ξεκάθαρη και ακολουθεί αυτή που χρησιμοποιείται σε όλες τις Σχολές Διαιτησίας Level 1 στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Οι οδηγίες για την παρακολούθησή του είναι αρκετά σαφείς και η χρήση του υλικού δεν παρουσιάζει δυσκολίες ακόμα και για εκπαιδευόμενους μη εξοικειωμένους με τη χρήση Η/Υ. Επισημαίνει ακόμα ότι η ποικιλία των εικόνων και η χρήση επεξηγηματικών video είναι απαραίτητη για την κατανόηση του συγκεκριμένου γνωστικού αντικείμενου. Τέλος η έκταση του υλικού, όπως πιστεύει, είναι τέτοια όση χρειάζεται ένας νέος εκπαιδευόμενος διαιτητής. Τέλος, ο ανεξάρτητος από τον χώρο του συγκεκριμένου αθλήματος παρατηρητής θεωρεί ξεκάθαρη τη δομή του υλικού και ότι δίνονται σαφείς και επαρκείς οδηγίες για την παρακολούθησή του. Οι απαντήσεις του επίσης στις ερωτήσεις σχετικά με την ευχρηστία του υλικού, την έκταση του και τη χρήση εικόνων σε αυτό είναι θετικές.

Χαρακτηριστικά χωρία των απαντήσεων των συμμετεχόντων (ΑΑ: Αρχάριος Αθλητής, ΕΑ: Έμπειρος Αθλητής, Π: Προπονητής, Δ: Διαιτητής, ΑΠ: Ανεξάρτητος Παρατηρητής)

που σχετίζονται με το 1^ο ερευνητικό ερώτημα είναι τα ακόλουθα:

ΑΑ: *«δομημένο με συνέπεια», «ομαλή διαδρομή εκμάθησης», «σαφείς οδηγίες», «εύχρηστη πλατφόρμα», «οι απεικονίσεις τονώνουν το ενδιαφέρον».*

ΕΑ: *«ξεκάθαρη δομή», «οδηγίες σαφείς και ξεκάθαρες», «οι εικόνες κανουν το υλικό και το μάθημα ιδιαίτερα ελκυστικό», «έκταση σωστή», «υλικό επαρκές».*

Δ: *«Η δομή του υλικού είναι αρκετά ξεκάθαρη», «Η χρήση του υλικού δεν παρουσιάζει δυσκολίες», «Η έκταση του υλικού είναι τόση όση χρειάζεται ένας νέος εκπαιδευόμενος διαιτητής».*

2^ο ερευνητικό ερώτημα: Σε ποιο βαθμό το περιεχόμενο του εξ αποστάσεως εκπαιδευτικού υλικού υποκινεί το ενδιαφέρον των εκπαιδευόμενων για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης;

Προκειμένου να διερευνηθεί ο βαθμός που το περιεχόμενο του εξ αποστάσεως ΕΥ υποκινεί το ενδιαφέρον των εκπαιδευόμενων τέθηκαν στους συμμετέχοντες τέσσερις ερωτήσεις σχετικά με αυτό. Συγκεκριμένα οι ερωτώμενοι κλήθηκαν να απαντήσουν αν θεωρούν ενδιαφέρον το περιεχόμενο του ΕΥ, κατά πόσο οι ασκήσεις – δραστηριότητες που περιλαμβάνει υποβοηθούν τη μαθησιακή τους πορεία, αν περιέχει κατά τη γνώμη τους λάθη ή παραλλείψεις και αν είναι κατανοητό ή δυσνόητο.

Ο αρχάριος αθλητής αντισφαίρισης θεωρεί ενδιαφέρον το γνωστικό αντικείμενο, καθώς καλύπτεται όλο το φάσμα των κανονισμών της αντισφαίρισης μέσα από μια διαδραστική παρουσίαση, Συνάμα, οι συνοδευτικές ασκήσεις υποστηρίζουν και βοηθούν τον εκπαιδευόμενο να απορροφήσει γρηγορότερα το πληροφοριακό υλικό. Όπως υποστηρίζει, με βάση τις γνώσεις του, δε θεωρεί ότι το υλικό περιέχει λάθη ή παραλλείψεις αλλά καλύπτει όλο το φάσμα της συγκεκριμένης εκπαίδευσης. Τέλος, επισημαίνει ότι η παρουσίαση και η γλώσσα που χρησιμοποιείται στο υλικό επιτρέπουν την παρακολούθηση του μαθήματος ακόμα και από ενδιαφερόμενους χωρίς εμπειρία στο χώρο. Ο έμπειρος αθλητής αντισφαίρισης θεωρεί πολύ ενδιαφέρον το συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο, ιδιαίτερα για άτομα που ασχολούνται με το άθλημα της

αντισφαίρισης, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να εμβαθύνουν τις γνώσεις τους σε σχέση με τεχνικά ζητήματα. Επίσης, οι δραστηριότητες που περιλαμβάνει βοηθούν στον έλεγχο των γνώσεων. Συνολικά υποστηρίζει ότι είναι επαρκές και πολύ κατανοητό ακόμα και για αρχάριους εκπαιδευόμενους.

Ο προπονητής αντισφαίρισης εκφράζεται με τη σειρά του πολύ θετικά για το περιεχόμενο του εξ αποστάσεως ΕΥ, το οποίο θεωρεί ότι είναι ενδιαφέρον και πολύ κατανοητό ενώ δεν περιέχει λάθη ή παραλείψεις. Ο Διεθνής Διαιτητής αντισφαίρισης θεωρεί ενδιαφέρον το αντικείμενο του ΕΥ. Σχολιάζει ότι η χρήση ασκήσεων και δραστηριοτήτων αυτοαξιολόγησης βοηθούν αρκετά τους εκπαιδευόμενους γι' αυτό θα περίμενε να υπάρχουν περισσότερες και πιο στοχευμένες. Επίσης θεωρεί αρκετά κατανοητό το περιεχόμενο του υλικού, στην κατανόηση του οποίου βοηθάει ιδιαίτερα η χρήση των video. Καταληκτικά, επισημαίνει ένα λάθος περιεχομένου στην 1^η διδακτική ενότητα σε συγκεκριμένη διαφάνεια. Τέλος, ο ανεξάρτητος παρατηρητής απαντά ότι δεν είναι σε θέση να κρίνει αν το υλικό περιέχει λάθη ή παραλείψεις. Όμως θεωρεί το περιεχόμενο του απόλυτα κατανοητό και υποστηρίζει οι δραστηριότητες – ασκήσεις που περιλαμβάνονται στο υλικό βοηθούν τους εκπαιδευόμενους στη μαθησιακή τους πορεία.

Χαρακτηριστικά χωρία των απαντήσεων των συμμετεχόντων που σχετίζονται με το 1^ο ερευνητικό ερώτημα είναι τα ακόλουθα:

ΑΑ: *«το γνωστικό αντικείμενο είναι ενδιαφέρον...», «οι συνοδευτικές ασκήσεις υποστηρίζουν το σκοπό του εκπαιδευτικού υλικού, βοηθώντας τον εκπαιδευόμενο να απορροφήσει τις πληροφορίες», «θεωρώ ότι το υλικό καλύπτει όλο το φάσμα», «η παρουσίαση αλλά και η γλώσσα που χρησιμοποιούνται θα επέτρεπαν και σε ενδιαφερόμενους χωρίς εμπειρία στο χώρο, να παρακολουθήσουν και να κατανοήσουν».*

ΕΑ: *«πολύ ενδιαφέρον (αντικείμενο) ιδιαίτερα για άτομα που ασχολούνται με το άθλημα και έχουν την δυνατότητα να εμβαθύνουν τις γνώσεις τους στους κανόνες», «οι δραστηριότητες βοηθούν αρκετά», «δε θεωρώ ότι περιέχει κάποιο λάθος», «πολύ κατανοητό ακόμα και για αρχάριους»*

Π: *«(οι δραστηριότητες βοηθούν) πάρα πολύ», «(το περιεχόμενο είναι) πολύ κατανοητό!»*

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level I)»

Δ: «Θεωρώ ότι οι ασκήσεις-δραστηριότητες βοηθούν αρκετά, για αυτό θα περίμενα να υπάρχουν περισσότερες και πιο στοχευμένες», «Αρκετά κατανοητό υλικό και η χρήση των video βοηθάει πολύ»

ΑΠ: «(το περιεχόμενο είναι) απόλυτα κατανοητό»

3^ο ερευνητικό ερώτημα: Σε ποιο βαθμό το εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό υλικό συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων και των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων;

Με τη διατύπωση του 3^{ου} ερευνητικού ερωτήματος επιδιώκεται να διαπιστωθεί ο βαθμός που το εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό υλικό συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων και των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων. Οι ερωτήσεις που τέθηκαν στους συμμετέχοντες είχαν στόχο να διερευνήσουν την ανταπόκριση του περιεχομένου του υλικού στους εισαγωγικούς στόχους και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα κάθε ενότητας και τη συμβολή του στη πρακτική εφαρμογή των γνώσεων και στον ρόλο του διαιτητή αγώνα. Η τελευταία ερώτηση ήταν ανοικτή και αφορούσε στη διατύπωση προτάσεων για τη βελτίωση του ΕΥ.

Ο αρχάριος αθλητής αντισφαίρισης απαντά ότι το περιεχόμενο κάθε ενότητας ανταποκρίνεται στους εισαγωγικούς στόχους και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα. Επίσης, συμβάλλει στην πρακτική εφαρμογή των γνώσεων που αποκομίζει ο εκπαιδευόμενος στη διάρκεια ενός αγώνα. Προτείνει, ωστόσο, την ενεργοποίηση των forum για παροχή βοήθειας στους εκπαιδευόμενους. Ο έμπειρος αθλητής με τη σειρά του θεωρεί ότι η σαφήνεια του ΕΥ συμβάλλει στην πρακτική εφαρμογή των γνώσεων. Στην ερώτηση αν το υλικό είναι επαρκές προκειμένου ο εκπαιδευόμενος να ανταποκριθεί στο ρόλο του διαιτητή σε πραγματικές συνθήκες αγώνα απαντά ότι το υλικό είναι επαρκές σε μεγάλο βαθμό κυρίως για ερασιτέχνες και έμπειρους αθλητές. Ωστόσο, επισημαίνει την αναγκαιότητα πρακτικής εξάσκησης σε πραγματικές συνθήκες. Το περιεχόμενο των διδακτικών ενοτήτων για αυτόν ανταποκρίνεται στους στόχους που έχουν τεθεί, αλλά και στα προσδοκώμενα αποτελέσματα. Η πρότασή του για βελτίωση του υλικού αφορά την ευχρηστία της πλατφόρμας.

Ο προπονητής αντισφαίρισης υποστηρίζει ότι το υλικό των διδακτικών ενοτήτων βρίσκεται σε απόλυτη αντιστοιχία με τους εισαγωγικούς στόχους και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα κάθε ενότητας. Επισημαίνει ωστόσο ότι, καθώς είναι μόνο θεωρητικό, δε συμβάλλει στην εφαρμογή των γνώσεων στην πράξη. Απαιτεί επομένως ένα πρακτικό μέρος. Για τη βελτίωση του υλικού κάνει κάποιες προτάσεις περιεχομένου όπως η προσθήκη των σημμάτων που χρησιμοποιούν οι κριτές γραμμών για το σωστό και το λανθασμένο χτύπημα και η χρήση παραδειγμάτων του τρόπου με τον οποίο πρέπει να μιλά ο διαιτητής σε έναν παίκτη.

Ο διαιτητής αντισφαίρισης διαπιστώνει ότι το ΕΥ είναι καλά δομημένο ώστε να μπορέσει ένας «εκκολαπτόμενος» διαιτητής καρέκλας να ξεκινήσει.. Το υλικό περιλαμβάνει όλες τις απαιτούμενες γνώσεις που πρέπει να έχει ο εκπαιδευόμενος χωρίς ωστόσο να είναι επαρκές για την ανταπόκριση του σε πραγματικές συνθήκες αγώνα. Η διαιτησία απαιτεί αρκετές ώρες πρακτικής εμπειρίας. Από την άλλη μεριά, το περιεχόμενο των διδακτικών ενοτήτων που δημιουργήθηκαν βρίσκεται σε απόλυτη αντιστοιχία με τους εισαγωγικούς στόχους και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα κάθε ενότητας. Τέλος, ο ανεξάρτητος παρατηρητής αναφέρεται και αυτός στην ανταπόκριση του περιεχομένου των διδακτικών ενοτήτων, στους εισαγωγικούς σκοπούς και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα κάθε ενότητας. Θεωρεί, ωστόσο, ότι για να ανταποκριθεί ο εκπαιδευόμενος στον ρόλο του διαιτητή είναι απαραίτητη η πρακτική εξάσκηση.

Χαρακτηριστικά χωρία των απαντήσεων των συμμετεχόντων που σχετίζονται με το 3^ο ερευνητικό ερώτημα είναι τα ακόλουθα:

ΑΑ: *«Συμβάλλει στην πρακτική εφαρμογή των γνώσεων που αποκομίζει ο εκπαιδευόμενος», «μπορεί να εφαρμοστεί πρακτικά κατά τη διάρκεια ενός αγώνα», «καλύπτει απόλυτα τους εισαγωγικούς στόχους».*

ΕΑ: *«Χρειάζεται εξάσκηση παράλληλα με τη θεωρία..», «Ανταποκρίνεται στους στόχους που έχουν τεθεί αλλά και στα προσδοκώμενα αποτελέσματα».*

Π: *«Καθώς είναι θεωρητικό δεν νομίζω ότι συμβάλλει στην εφαρμογή των γνώσεων στην πράξη». «Καλύπτει τα βασικά αλλά υπάρχουν και άλλα κυρίως πρακτικά που πρέπει να μάθουν». «Βεβαίως! (ανταποκρίνεται στους στόχους και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα)»*

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level 1)»

Δ: «Είναι ένα αρκετά σημαντικό και καλά δομημένο υλικό για να μπορέσει ένας «εκκολαπτόμενος» διαιτητής καρέκλας να ξεκινήσει», «Για να μπορέσει ένας διαιτητής να ανταποκριθεί στον ρόλο του σε πραγματικές συνθήκες αγώνα, θα χρειαστεί αρκετές ώρες εμπειρίας στην καρέκλα ώστε:

- 1. να κάνει άμεσα τις σωστές ανακοινώσεις*
- 2. να μπορεί να παίρνει άμεσα τις σωστές αποφάσεις*
- 3. να μπορεί να επικοινωνεί κατάλληλα με τους παίκτες*
- 4. να μπορεί να ελέγχει οτιδήποτε παρουσιάζεται στη διάρκεια του αγώνα».*

5. Συζήτηση - Συμπεράσματα – Προτάσεις

Σκοπός της παρούσας εργασίας ήταν αρχικά να αξιοποιηθεί ένα μέρος του εντύπου διδακτικού υλικού της Σχολής Διαιτησίας Αντισφαίρισης Εθνικού Επιπέδου (level 1) με περιεχόμενο τους διεθνείς κανονισμούς αντισφαίρισης, για τη δημιουργία εξ αποστάσεως εκπαιδευτικού υλικού και, στη συνέχεια, να γίνει η αξιολόγησή του. Οι στόχοι δημιουργίας του υλικού εναρμονίζονται με τους στόχους της εξΑΕ, οι οποίοι είναι να διαθέτει μια πολυμορφική διάσταση και να ενισχύει την αλληλεπίδραση του υλικού με τον εκπαιδευόμενο, για να καλυφθεί όσο είναι δυνατό το κενό από την απουσία του διδάσκοντα (Ματραλής, 1998; Ματραλής & Λυκουργιώτης, 1998, οπ. αναφ. στο Ζησίμου & Ρέππα, 2015). Επίσης, καθώς απευθύνεται σε ενήλικες εκπαιδευόμενους προσαρμόζεται στις ανάγκες και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους (Κοκκός, 1998).

Οι στόχοι της αξιολόγησης του εξ αποστάσεως ΕΥ ήταν να διερευνηθεί η καταλληλότητα του σύμφωνα με τη μορφή παρουσίασης και το περιεχόμενό του και η αποτελεσματικότητα του αναφορικά με την επίτευξη των εισαγωγικών στόχων και των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων των διδακτικών ενοτήτων που δημιουργήθηκαν, για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης. Η ερευνητική μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε ήταν ποιοτική, με πέντε ημιδομημένες συνεντεύξεις, με ερωτήσεις ανοικτού τύπου, σε συγκεκριμένη ομάδα-στόχο. Η ομάδα-στόχος που επιλέχθηκε για την αξιολόγηση του ΕΥ ήταν ένας διαιτητής αντισφαίρισης (expert), ένας προπονητής, ένας αρχάριος αθλητής (beginner), ένας έμπειρος αθλητής και ένας ανεξάρτητος από το χώρο του αθλήματος παρατηρητής. Η επιλογή του παραπάνω δείγματος εξυπηρετούσε την διερεύνηση των απόψεων εκπροσώπων διαφορετικών ομάδων σε σχέση με τα ερευνητικά ερωτήματα που τέθηκαν. Από την παρουσίαση των απαντήσεων των συμμετεχόντων στην έρευνα συνάγονται τα παρακάτω συμπεράσματα:

Αναφορικά με το 1^ο ερευνητικό ερώτημα και τον βαθμό που η μορφή και ο τρόπος παρουσίασης του εκπαιδευτικού υλικού υποκινεί το ενδιαφέρον των εκπαιδευόμενων για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης, όλοι οι συμμετέχοντες εκφράζονται θετικά προς αυτό. Υποστηρίζουν ότι η δομή του υλικού είναι ξεκάθαρη και δίνονται σαφείς και επαρκείς οδηγίες για την παρακολούθησή του. Στην πλειοψηφία τους

θεωρούν ότι το υλικό είναι εύχρηστο και η ποικιλία των εικόνων και των επεξηγηματικών βίντεο το κάνει προσφιλές στην παρακολούθησή του. Η έκταση του επίσης κρίνεται ικανοποιητική και δεν κουράζει τον εκπαιδευόμενο. Ωστόσο ένας από τους συμμετέχοντες εκφράζει κάποια δυσκολία στη χρήση της πλατφόρμας. Αυτή πιθανόν σχετίζεται με το βαθμό εξοικείωσης με τη χρήση των ΤΠΕ.

Αναφορικά με το δεύτερο ερευνητικό ερώτημα και το βαθμό που το περιεχόμενο του εξ αποστάσεως εκπαιδευτικού υλικού υποκινεί το ενδιαφέρον των εκπαιδευομένων για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης, οι συμμετέχοντες εκφράζονται επίσης θετικά. Θεωρούν ενδιαφέρον το περιεχόμενό του και υποστηρίζουν ότι οι δραστηριότητες και οι ασκήσεις αυτοαξιολόγησης που περιλαμβάνει υποβοηθούν τη μαθησιακή πορεία των εκπαιδευομένων, τον έλεγχο των γνώσεων και την πληρέστερη κατονόηση τους. Ο διαιτητής αντισφαίρισης επισημαίνει ωστόσο την αναγκαιότητα της χρήσης περισσότερων στοχευμένων ασκήσεων, παρατήρηση που κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική για τη βελτίωση του υλικού.

Αναφορικά με το 3^ο ερευνητικό ερώτημα και το βαθμό που το εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό υλικό συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων και των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων παρατηρείται ομοφωνία απόψεων. Το περιεχόμενο των διδακτικών ενοτήτων που έχουν δημιουργηθεί βρίσκεται για τους συμμετέχοντες σε απόλυτη συμφωνία με τους εισαγωγικούς στόχους και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα κάθε ενότητας. Ωστόσο σχετικά με το αν οι γνώσεις που αποκομίζουν οι συμμετέχοντες μπορούν να εφαρμοστούν σε πραγματικές συνθήκες αγώνα παρατηρούνται διαφορετικές απόψεις. Οι συμμετέχοντες στην πλειοψηφία τους υποστηρίζουν την αναγκαιότητα της πρακτικής εξάσκησης στο εν λόγω αντικείμενο. Ειδικότερα, οι ερωτώμενοι με πολυετή εμπειρία στο χώρο του αθλήματος είναι απόλυτοι στην τοποθέτηση αυτή. Ο προπονητής αντισφαίρισης επισημαίνει ότι το παρόν ΕΥ καθώς είναι μόνο θεωρητικό δε συμβάλλει στην εφαρμογή των γνώσεων στην πράξη και ο διαιτητής αντισφαίρισης παρατηρεί ότι το υλικό που δημιουργήθηκε περιλαμβάνει όλες τις απαιτούμενες γνώσεις που πρέπει να έχει ο εκπαιδευόμενος, χωρίς ωστόσο να είναι επαρκές για την ανταπόκρισή του σε πραγματικές συνθήκες αγώνα. Η διαιτησία για αυτόν, ως ειδήμων, απαιτεί αρκετές ώρες πρακτικής εμπειρίας.

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level I)»

Συνολικά από τα παραπάνω συμπεραίνουμε ότι το εκπαιδευτικό υλικό που δημιουργήθηκε με τη μέθοδο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης είναι κατάλληλο για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης. Επομένως το μοντέλο δημιουργίας ΕΥ των West & Λιοναράκη (1996, 2001) μπορεί αξιοποιηθεί για τη δημιουργία επιμορφωτικού υλικού αναφορικά με τα τεχνικά ζητήματα του αθλήματος της αντισφαίρισης. Το διδακτικό υλικό της Σχολής διαμορφώθηκε με επιτυχία σε εξ αποστάσεως ΕΥ με βάση το πρότυπο αυτό. Συγκεκριμένα περιελάμβανε ένα σταθερό αρχικό κείμενο με λόγο απλό και κατανοητό, προκείμενα (περιεχόμενα, τίτλοι ενοτήτων, σκοπός, προσδοκώμενα αποτελέσματα, έννοιες κλειδιά), μετακείμενα (παραπομπές, οδηγίες για περαιτέρω μελέτη, δραστηριότητες ελέγχου), διακείμενα (ασκήσεις αυτοαξιολόγησης), επικείμενα (σύνδεσμοι για τη διευκόλυνση του εκπαιδευόμενου), παρακείμενα (φωτογραφίες, γραφήματα για την κατανόηση των κειμένων και των οπτικών δεδομένων), περικείμενα (μελέτες περιπτώσεις και παραδείγματα), πολυκείμενα (οδηγίες και κατευθύνσεις για την πραγματοποίηση εργασιών) και πολυαντικείμενα (οπτικοακουστικά μέσα, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, διαδίκτυο).

Σύμφωνα με τα κριτήρια αξιολόγησης του εκπαιδευτικού υλικού, το οργανόγραμμα της δομής του υλικού είναι ξεκάθαρο, οι διδακτικές ενότητες διαθέτουν συνοχή, τα προσδοκώμενα αποτελέσματα διατυπώνονται με σαφήνεια και οι δραστηριότητες-ασκήσεις αυτοαξιολόγησης υποβοηθούν τη μαθησιακή πορεία των εκπαιδευόμενων (Παναγιωτακόπουλος κ.ά, 2002). Για τους παραπάνω λόγους λοιπόν οι συμμετέχοντες στο σύνολό τους εκφράζουν μια θετική στάση στην εξ αποστάσεως διδασκαλία του συγκεκριμένου αντικείμενου. Ωστόσο, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, το ΕΥ θα μπορούσε να αξιοποιηθεί μόνο ως ένα μέρος της θεωρητικής προετοιμασίας των εκπαιδευόμενων υποψηφίων διαιτητών καθώς η κατοχή του διπλώματος διαιτησίας απαιτεί πρακτική εξάσκηση. Το ΕΥ που δημιουργήθηκε θα μπορούσε να είναι αποτελεσματικό στον πρακτικό τομέα μόνο σε φιλικό και ερασιτεχνικό επίπεδο αγώνων αντισφαίρισης και όχι σε επαγγελματικό.

Ωστόσο, το ΕΥ που δημιουργήθηκε μπορεί να αξιοποιηθεί ως πρότυπο για τη δημιουργία περαιτέρω υλικού ώστε να καλυφθεί το σύνολο του διδακτικού υλικού της Σχολής διαιτησίας αντισφαίρισης, στο θεωρητικό της μέρος με απώτερο στόχο τη μελλοντική του

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level 1)»

διενέργεια με τη μέθοδο της εξ αποστάσεως. Με αφετηρία τη συγκεκριμένη έρευνα, θα μπορούσε μελλοντικά να διερευνηθεί η αποτελεσματικότητα του συγκεκριμένου υλικού σε ομάδα υποψηφίων διαιτητών σε σχέση με την απόδοσή τους σε εξετάσεις πιστοποίησης για την κατοχή του τίτλου διαιτησίας Εθνικού Επιπέδου (level 1) συνδυαστικά με την πρακτική τους άσκηση.

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level 1)»

Βιβλιογραφία

Ξενογλώσση

- Bergamin, B., Werlen, E., Siegenthaler, E., & Simone, Z. (2012, April). The Relationship between Flexible and Self-Regulated Learning in Open and Distance Universities. *The International Review of Research in Open and Distance Learning* , σ. 105. Retrieved April 12, 2019, from: <https://doi.org/10.19173/irrodl.v13i2.1124>
- Dania, A., Chatziharistos, D., Koutsouba, M., & Tyrovola, V. (2011). The use of technology in movement and dance education: recent practices and future perspectives. *Procedia-Social and Behavioral Sciences* (15), σσ. 3355-3351. Available in: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042811008457>
- Gratsiouni, D., Koutsouba, M., Venetsanou, F., & Tyrovola, V. (2016). Learning and digital environment of dance—the case of Greek traditional dance in YouTube. *European Journal of Open, Distance and E-learning*, 19(2), 80-95. Retrieved July 18, 2019, from: <https://www.degruyter.com/downloadpdf/j/eurodl.2016.19.issue-2/eurodl-2016-0009/eurodl-2016-0009.pdf>
- Knowles, M. (1973). *The Adult Learner: A Neglected Species*. Houston: Gulf Publishing Company .
- Kuboni, O. (2013, july). The Preferred Learning Modes of Online Graduate Students. *International Review of Research in Open and Distance Learning* . Retrieved April 20, 2019, from: <https://doi.org/10.19173/irrodl.v14i3.1462>
- Leser, R., Baca, A., & Uhlig, J. (2011, March). Effectiveness of Multimedia-Supported Education in Practical Sports Courses. *Journal of Sports Science & Medicine* , 10 (1), σσ. 184-192. Available in: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3737889/>

- Lionarakis, A., Papadimitriou, S. T., Xartofylaka, A., Aggeli, A., & Tzilou, G. (2018). Η συμβολή των ψηφιακών εργαλείων στην υποστήριξη της μαθησιακής πορείας των φοιτητών/φοιτητριών της εξΑΕ: Μέρος Α: Χρήση ψηφιακών εργαλείων για τη δημιουργία ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού. *Ανοικτή Εκπαίδευση: το περιοδικό για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και την Εκπαιδευτική Τεχνολογία*. 14(1), 104-117. Ανακτήθηκε 15 Μαΐου, 2019, από: <http://dx.doi.org/10.12681/jode.18533>
- Lynch, R., & Dembo, M. (2004, August). The Relationship between Self-Regulation and Online Learning in a Blended Learning Context. *International Review of Research in Open and Distance Learning*, 5 (2), σ. 3. Retrieved 25 April, 2019, from: <https://doi.org/10.19173/irrodl.v5i2.189>
- Özmen, B., & Atıcı, B. (2014). Learners' views regarding the use of social networking sites in distance learning. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning* (15). Retrieved 12 May, 2019, from: <https://doi.org/10.19173/irrodl.v15i4.1790>

Ελληνόγλωσση

- Αναστασιάδης, Π. (2007). Η Διδακτική Αξιοποίηση της Διαδραστικής Τηλεδιάσκεψης στο Σύγχρονο Σχολείο: Κοινωνικό -. Στο Λ. Αντώνης (Επιμ.), *Πρακτικά του 4ου Διεθνούς Συνεδρίου Ανοικτής & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης*, (σσ. 23-25). Αθήνα.
- Αναστασιάδης, Π., Σπαντιδάκης, Γ., & Χατζηδάκη, Α. (2014). *Ελληνόγλωσση εκπαίδευση και ηλεκτρονική μάθηση στη διασπορά. Σχεδιασμός και ανάπτυξη ενός Διαδικτυακού Μαθησιακού Περιβάλλοντος*. Ρέθυμνο: Πανεπιστήμιο Κρήτης. Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ. Διαθέσιμο στο: http://www.ediamme.edc.uoc.gr/ellinoglossi/images/ebooks/meletes_epistimoniko_yliko/Ellinoglossi_Ekpaideysi_Sxediasmos/Ellinoglossi_Ekpaideysi_B-Tomos.pdf
- Γιαγλή, Σ., Γιαγλής, Γ., & Κουτσούμπα, Μ. Ι. (2010). Αυτονομία στη μάθηση στο πλαίσιο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. *Ανοικτή Εκπαίδευση: το περιοδικό για την Ανοικτή*

και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και την Εκπαιδευτική Τεχνολογία , 6(1, 2), 92-105.

Ανακτήθηκε 15 Μαΐου, 2019, από: doi:<http://dx.doi.org/10.12681/jode.9753>

Γκιόσος, Ι., & Κουτσούμπα, Μ. (2004). Θεωρητικές προσεγγίσεις στο σχεδιασμό και την ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού στην ΑεξΑΕ. Στο Α. Λιοναράκης (Επιμ.), *Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση. Παιδαγωγικές και Τεχνολογικές Εφαρμογές* (σελ. 39-52). Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Γκιόσος, Ι., & Κουτσούμπα, Μ. (2005). Θεωρητικές προσεγγίσεις στο σχεδιασμό και την ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού στην ΑεξΑΕ στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Στο *Σπουδές στην Εκπαίδευση, Παιδαγωγικές και Τεχνολογικές Εφαρμογές*.

Δαμιανάκης, Α., Τσαδήμα, Α., & Τσάτσος, Δ. (2009). OpenDance: Ένα πρόγραμμα για την εκμάθηση παραδοσιακών χορών μέσω της χρήσης εργαλείων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. *1ο Εκπαιδευτικό Συνέδριο «Ένταξη και Χρήση των ΤΠΕ στην Εκπαιδευτική Διαδικασία»*. 24-26 Απριλίου (σελ 397 - 402). Βόλος. Ανακτήθηκε 25 Ιουλίου, 2019, από: <http://docplayer.gr/2749037-Opendance-ena-programma-gia-tin-ekmathisi-paradosiakon-horon-meso-tis-hrisis-ergaleion-ex-apostaseos-ekpaideysis.html>

Δανιά, Α., Κουτσούμπα, Μ., & Τυροβολά, Β.. (2016). Labankido©: μία τεχνολογική εφαρμογή για την εξ αποστάσεως διδασκαλία του ελληνικού παραδοσιακού χορού. *Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση*, 7(3Α). Ανακτήθηκε 5 Ιουνίου, 2019, από: doi: <http://dx.doi.org/10.12681/icodl.613>

Δέρρη, Β., Τζέτζης, Γ., & Παπαμίχου, Α. (2018). Η επίδραση ενός εξ αποστάσεως επιμορφωτικού προγράμματος στην εφαρμογή εποικοδομητικών στρατηγικών διδασκαλίας από εκπαιδευτικούς Φυσικής Αγωγής. *Άθληση και Κοινωνία* (1), σσ. 44-56. Ανακτήθηκε 2 Ιουνίου, 2019, από: <http://ojs.staff.duth.gr/ojs/index.php/ExSoc/article/view/377>

Ζησίμου, Η. Σ., & Ρέππα, Α. Α. (2015). Διασφάλιση Ποιότητας και Αξιολόγηση Εκπαιδευτικού Υλικού και συναφούς Έργου στην Τριτοβάθμια Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση Ενηλίκων. Η περίπτωση της ΘΕ ΕΚΠ62 του ΕΑΠ. *Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση*, 8(2Α). Ανακτήθηκε 2 Αυγούστου, 2019, από: doi: <http://dx.doi.org/10.12681/icodl.28>

- Τσαρη, Φ., & Πουρκός, Μ. (2015). Ποιοτική Μεθοδολογία Έρευνας: Εφαρμογές στην Ψυχολογία και στην Εκπαίδευση. Athens: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, Available online: <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/5826> (accessed on 4 December 2017).
- Ιωαννίδου, Κ. (2014). Συγκριτική μελέτη της Ανδραγωγικής θεωρίας και της Μετασχηματιζουσας μάθησης στην εκπαίδευση ενηλίκων. Διαθέσιμο στο: [http://cears.edu.gr/wp-content/uploads/2012/11/andragogy - transformative_education.pdf](http://cears.edu.gr/wp-content/uploads/2012/11/andragogy_transformative_education.pdf)
- Κανελλόπουλος, Α. Α., & Κουτσούμπα, Μ. (2017). Συνδέοντας την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, τις Νέες Τεχνολογίες και τις Μορφές Μάθησης. Η περίπτωση των MOOCs. Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, 9(4A), 123-135. Ανακτήθηκε 29 Μαΐου, 2019, από: doi: <http://dx.doi.org/10.12681/icodl.1128>
- Κόκκος, Α. (1998). Αρχές μάθησης ενηλίκων. Στο: Α. Κόκκος & Α. Λιοναράκης, *Ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση (Τόμος Β). Σχέσεις Διδασκόντων-Διδασκομένων* (σελ. 19-51). Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.
- Κοντάκος, Α., & Γκόβαρης, Χ. (2006). *Εκπαίδευση Ενηλίκων 2. θεωρίες και μοντέλα εκπαίδευσης ενηλίκων*. ΙΔΕΚΕ. Διαθέσιμο στο: <http://repository.edulll.gr/778>
- Λιοναράκης, Α. (2001). Ανοικτή και εξ αποστάσεως πολυμορφική εκπαίδευση: Προβληματισμοί για μια ποιοτική προσέγγιση σχεδιασμού διδακτικού υλικού. Στο Α. Λιοναράκης (Επιμ), *Απόψεις και προβληματισμοί για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση*. (σσ. 33-52). Αθήνα: Προπομπός.
- Λιοναράκης, Α. (2001α). Για ποια "εξ αποστάσεως εκπαίδευση" μιλάμε;. *Πρακτικά 1ου Συνεδρίου στην Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, ΕΑΠ*. Πάτρα.
- Λιοναράκης, Α. (2009). *Η Εκπόνηση Μεθοδολογικής Προσέγγισης (Διδακτική) των Προγραμμάτων δια βίου Εκπαίδευσης από Απόσταση*. Αθήνα. Διαθέσιμο στο: <https://bit.ly/2HErAAs>.
- Λιοναράκης, Α., & Σπανακά, Α. (2010). Η Βελτιωτική Αξιολόγηση στην Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση. *Ανοικτή Εκπαίδευση: το περιοδικό για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως*

- Εκπαίδευση και την Εκπαιδευτική Τεχνολογία* 6(1,2), σσ. 195-200. Ανακτήθηκε 14 Αυγούστου, 2019, από: doi:<http://dx.doi.org/10.12681/jode.9760>
- Μανούσου, Ε. (2004). Εφαρμογές εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Στο Π. Αναστασιάδης (Επιμ.), *Δια βίου και εξ αποστάσεως εκπαίδευση στην κοινωνία της πληροφορίας, Πρακτικά 1ης Πανελληνίας Διημερίδας με Διεθνή Συμμετοχή*. Ρέθυμνο.
- Νικολάκη, Ε., & Κουτσούμπα, Μ. (2013). Η αυτο-ρυθμιζόμενη μάθηση στην εξΑΕ. *Ανοικτή Εκπαίδευση: το περιοδικό για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και την Εκπαιδευτική Τεχνολογία* , 9 (1), σσ. 19-31. Ανακτήθηκε 24 Φεβρουαρίου, 2019, από: doi:<http://dx.doi.org/10.12681/jode.9807>
- Παναγιωτακόπουλος, Χ., Πιερρακέας, Χ., & Πιντέλας, Π. (2002). Εκπαιδευτικές ηλεκτρονικές τοποθεσίες πληροφοριών: άξονες και κριτήρια αξιολόγησης. Ανακτήθηκε 30 Αυγούστου, 2019, από: <http://www.elemedu.upatras.gr/english/images/cpanag/J09.pdf>
- Παπαδημητρίου, Σ. Θ., & Λιοναράκης, Α. (2010). Ο Ρόλος του Καθηγητή-Συμβούλου και η ανάπτυξη μηχανισμού υποστήριξής του στην εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση. *Ανοικτή Εκπαίδευση: το περιοδικό για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και την Εκπαιδευτική Τεχνολογία* 6 (1,2), σσ. 106-122. Ανακτήθηκε 20 Ιουνίου, 2019, από: doi:<http://dx.doi.org/10.12681/jode.9754>
- Παπαμίχου, Α., Δέρρη, Β., & Βερναδάκης, Ν. (2018). Απόψεις Μαθητών Ε΄ και ΣΤ΄ Δημοτικού για τη Συνεργασία στο Μάθημα της Φυσικής Αγωγής μετά από Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών τους. *Αναζητήσεις στη Φυσική Αγωγή & τον Αθλητισμό* , 16 (2), σσ. 78-83.
- Παπαναστασίου, Κ., & Παπαναστασίου, Έ. Κ. (2005). *Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας*. Λευκωσία
- Παρασκευοπούλου - Κόλλια, Ε. Α. (2010). Μεθοδολογία ποιοτικής έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες και συνεντεύξεις. *Ανοικτή Εκπαίδευση: Το περιοδικό για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και την Εκπαιδευτική Τεχνολογία* , 4 (1), σσ. 72-81. Ανακτήθηκε 2 Ιουνίου, 2019, από: doi:<http://dx.doi.org/10.12681/jode.9726>

- Σπανακά, Α., & Λιοναράκης, Α. (2017). Οι Επτά Αρχές Δημιουργίας Εκπαιδευτικού Υλικού. *Διεθνές Συνέδριο για την Ανοιχτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση*, 9 (6B), σσ. 121-123. Ανακτήθηκε 29 Μαρτίου, 2019, από: [doi: http://dx.doi.org/10.12681/icodl.1363](http://dx.doi.org/10.12681/icodl.1363)
- Συντιχάκη, Α., (2018). *Η διδασκαλία του παραδοσιακού χορού με τη μέθοδο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης σε αρχαριους ενήλικες. Το παράδειγμα κρητικών χορών.* (διπλωματική εργασία). Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, ΠΚ, Ρέθυμνο.
- Τριβέλλα (2015). Ευρωπαϊκό ή Αμερικανικό στυλ ΜΥ για την εξΑΜ; Η περίπτωση του ευρωπαϊκού μαθησιακού υλικού του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. *Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση*, 8. Ανακτήθηκε 12 Απριλίου, 2019, από: <http://dx.doi.org/10.12681/icodl.66>
- Τριβέλλα, Α. (2015). *Οι ιδιαιτερότητες της εξ αποστάσεως μάθησης στη διαμόρφωση μαθησιακού υλικού. Διπλωματική εργασία.* Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, ΕΚΠΑ.
- Τσιτλακίδου, Ε., & Μανούσου, Ε. (2013). Ο ρόλος του διδάσκοντα στην υποστήριξη της αυτονομίας στην εξ αποστάσεως μαθησιακή διαδικασία. *Ανοικτή Εκπαίδευση: το περιοδικό για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και την Εκπαιδευτική Τεχνολογία*, 9 (1), σσ. 47-61. Ανακτήθηκε 14 Απριλίου, 2019, από: [doi:http://dx.doi.org/10.12681/jode.9801](http://dx.doi.org/10.12681/jode.9801)
- Τσιώλης, Γ. (2011). Η σχέση ποιοτικής και ποσοτικής προσέγγισης στην κοινωνική έρευνα: από τη θέση περί «ριζικής ασυμβατότητας» στο συνδυασμό ή τη συμπληρωματικότητα των προσεγγίσεων. Στο Μ. Δαφέρμος, Μ. Σαματάς, Σ. Κουκουριτάκης, & Χιωτάκης (Επιμ.), *Οι κοινωνικές επιστήμες στον 21ο αιώνα: Επίμαχα θέματα και προκλήσεις* (σσ. 56-84). Πεδίο.
- Χουλιάρα, Ξ., Λιοναράκης, Α., & Σπανακά, Α. (2011). Η έννοια της πολυμορφικότητας στο εξΑΕ διδακτικό υλικό: Θεώρηση, σχεδιασμός, ζητήματα εφαρμογής. Στο Α. Λιοναράκης (Επιμ.), *6th International Conference in open & Distance Learning. November 2011* (σσ. 397-410). Loutraki.

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level 1)»

Παράρτημα Α: Συνοδευτική επιστολή & Πρωτόκολλο συνέντευξης

Αξιότιμε/η συμμετέχων/ουσα

Στα πλαίσια της Διπλωματικής Εργασίας που εκπονώ στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Επιστήμες της Αγωγής – Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με τη χρήση των ΤΠΕ (e-learning)» με τίτλο *«Δημιουργία & αξιολόγηση εξ αποστάσεως εκπαιδευτικού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στο πλαίσιο της Σχολής Διαιτησίας Εθνικού Επιπέδου (level 1)»* διεξάγω μια ποιοτική έρευνα με συνεντεύξεις σε συγκεκριμένο δείγμα.

Η συνέντευξη είναι ανώνυμη και εμπιστευτική και τα δεδομένα θα χρησιμοποιηθούν αυστηρά και μόνο για τη διεξαγωγή της παρούσας έρευνας. Κατά τη διάρκεια της συνέντευξης θα κληθείτε να απαντήσετε σε κάποιες ερωτήσεις που αφορούν σε δημογραφικά δεδομένα όπως το φύλο, η συναφής με το άθλημα ιδιότητα ή μη και ο χρόνος ενασχόλησης με το άθλημα. Έπειτα θα σας τεθούν ορισμένες ερωτήσεις που σχετίζονται με το θέμα της έρευνας και τα ερευνητικά ερωτήματα.

Τέλος, η συμβολή σας και ο χρόνος που θα διαθέσετε είναι πολύ σημαντικά στην εξέλιξη της έρευνας μου, καθώς χωρίς την αρωγή σας δε θα ήταν δυνατό να διεξαχθεί.

Με εκτίμηση

Μαρία Περογιαννάκη

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level 1)»

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ

Μέρος 1^ο (Δημογραφικά στοιχεία)

1, ΦΥΛΟ

ΑΝΔΡΑΣ:	
ΓΥΝΑΙΚΑ:	

2. ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΑΦΗΣ ΜΕ ΤΟ ΑΘΛΗΜΑ

ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ:	
ΔΙΑΙΤΗΤΗΣ:	
ΑΘΛΗΤΗΣ:	
ΑΛΛΟ:	

3. ΧΡΟΝΟΣ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΜΕ ΤΟ ΑΘΛΗΜΑ

1-2 ΧΡΟΝΙΑ	
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΠΟ 2 ΧΡΟΝΙΑ	
ΤΙΠΟΤΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ	

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level I)»

Μέρος 2^ο (Κύριο Μέρος)

1^{ος} Ερευνητικό ερώτημα

Σε ποιο βαθμό η μορφή και η παρουσίαση του εκπαιδευτικού υλικού υποκινεί το ενδιαφέρον των εκπαιδευόμενων για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης.

1. Θεωρείτε ότι η δομή του υλικού είναι ξεκάθαρη;
2. θεωρείτε ότι οι οδηγίες που δίνονται για την παρακολούθηση του μαθήματος είναι σαφείς και επαρκείς;
3. Θεωρείτε ότι το υλικό είναι εύχρηστο στη χρήση του;
4. Η ποικιλία εικόνων κάνει το υλικό πιο προσφιλές στην παρακολούθησή του;
5. Ποια είναι η γνώμη σας για την έκταση του υλικού;

2^ο ερευνητικό ερώτημα

Σε ποιο βαθμό το **περιεχόμενο** του εξ αποστάσεως εκπαιδευτικού υλικού υποκινεί το ενδιαφέρον των εκπαιδευόμενων για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης.

1. Θεωρείτε ενδιαφέρον το γνωστικό αντικείμενο που πραγματεύεται το συγκεκριμένο εκπαιδευτικό υλικό;
2. . Οι δραστηριότητες – ασκήσεις που περιλαμβάνονται στο υλικό βοηθούν τους εκπαιδευόμενους στη μαθησιακή τους πορεία;
3. . Θεωρείτε ότι το υλικό περιέχει λάθη- παραλείψεις;
4. Θεωρείτε ότι το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού υλικού είναι κατανοητό ή δυσνόητο;

3^ο ερευνητικό ερώτημα

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level 1)»

Σε ποιο βαθμό το εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό υλικό συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων και των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων

1. Θεωρείτε ότι το εκπαιδευτικό υλικό συμβάλλει στην εφαρμογή των γνώσεων στην πράξη;
2. Κατά πόσο το υλικό είναι επαρκές για την ανταπόκριση του εκπαιδευόμενου στο ρόλο του διαιτητή σε πραγματικές συνθήκες αγώνα;
3. Το περιεχόμενο των διδακτικών ενοτήτων ανταποκρίνεται στους εισαγωγικούς στόχους και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα κάθε ενότητας;
4. . Ποιες προτάσεις θα κάνατε για τη βελτίωση του εκπαιδευτικού υλικού;

Παράρτημα Β: Πρωτόκολλα συνέντευξης συμμετεχόντων

1°.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ

Μέρος 1° (Δημογραφικά στοιχεία)

1, ΦΥΛΟ

ΑΝΔΡΑΣ:	X
ΓΥΝΑΙΚΑ:	

2. ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΑΦΗΣ ΜΕ ΤΟ ΑΘΛΗΜΑ

ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ:	
ΔΙΑΙΤΗΤΗΣ:	
ΑΘΛΗΤΗΣ:	X
ΑΛΛΟ:	

3. ΧΡΟΝΟΣ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΜΕ ΤΟ ΑΘΛΗΜΑ

1-2 ΧΡΟΝΙΑ	X
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΠΟ 2 ΧΡΟΝΙΑ	
ΤΙΠΟΤΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ	

Μέρος 2° (Κύριο Μέρος)

1° ερευνητικό ερώτημα

Σε ποιο βαθμό η μορφή και η παρουσίαση του εξ αποστάσεως εκπαιδευτικού υλικού υποκινεί το ενδιαφέρον των εκπαιδευόμενων για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης.

Ερωτήσεις

1. Θεωρείτε ότι η δομή του υλικού είναι ξεκάθαρη;

Το διδακτικό υλικό είναι δομημένο με συνέπεια και παρέχει μια ομαλή διαδρομή εκμάθησης.

2. Θεωρείτε ότι οι οδηγίες για την παρακολούθηση του μαθήματος είναι σαφείς και επαρκείς;

Περιλαμβάνονται σαφείς οδηγίες οι οποίες είναι εύκολα προσβάσιμες μέσα από την πλατφόρμα εκμάθησης.

3. Θεωρείτε ότι το υλικό είναι εύχρηστο στη χρήση του;

Η πλατφόρμα είναι εύχρηστη και δεν χρειάζεται να αφιερωθεί χρόνος για να εξοικειωθεί με το περιβάλλον για να μπορέσει να ακολουθήσει το περιεχόμενο.

4. Η ποικιλία εικόνων κάνει το υλικό πιο προσφιλές στην παρακολούθησή του;

Οι απεικονίσεις που εμφανίζονται κατά την διάρκεια της παρακολούθησης τονώνουν το ενδιαφέρον και λειτουργούν υποστηρικτικά ως προς το περιεχόμενο.

5. Ποια είναι η γνώμη σας για την έκταση του υλικού;

Οι ενότητες που περιλαμβάνονται καλύπτουν επαρκώς το θέμα χωρίς να δημιουργούν αίσθηση κορεσμού στον εκπαιδευόμενο.

2° ερευνητικό ερώτημα

Σε ποιο βαθμό το περιεχόμενο του εξ αποστάσεως εκπαιδευτικού υλικού υποκινεί το ενδιαφέρον των εκπαιδευόμενων για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης.

1. Θεωρείτε ενδιαφέρον το γνωστικό αντικείμενο που πραγματεύεται το συγκεκριμένο εκπαιδευτικό υλικό;

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level I)»

Το γνωστικό αντικείμενο είναι ενδιαφέρον για όποιον αποφασίσει να ακολουθήσει την εκπαίδευση καθώς περιλαμβάνει πληροφορίες που καλύπτουν το φάσμα των κανονισμών μέσα από μία διαδραστική παρουσίαση.

2. Οι δραστηριότητες – ασκήσεις που περιλαμβάνονται στο υλικό βοηθούν τους εκπαιδευόμενους στη μαθησιακή τους πορεία;

Οι συνοδευτικές ασκήσεις υποστηρίζουν τον σκοπό του εκπαιδευτικού υλικού βοηθώντας τον εκπαιδευόμενο να απορροφήσει γρηγορότερα τις πληροφορίες μέσα από σύντομα τεστ.

3. Θεωρείτε ότι το υλικό περιέχει λάθη- παραλείψεις;

Με βάση τις γνώσεις μου θεωρώ ότι το υλικό καλύπτει όλο το φάσμα για την συγκεκριμένη εκπαίδευση.

4. Θεωρείτε ότι το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού υλικού είναι κατανοητό ή δυσνόητο;

Παρόλο που το εκπαιδευτικό υλικό αναφέρεται σε συγκεκριμένο κοινό, που πιθανών να έχει ήδη κάποια ενασχόληση με το σπορ, η παρουσίαση αλλά και η γλώσσα που χρησιμοποιούνται, θα επέτρεπαν και σε ενδιαφερόμενους χωρίς εμπειρία στον χώρο, να παρακολουθήσουν και να κατανοήσουν τα μαθήματα.

3^ο ερευνητικό ερώτημα

Σε ποιο βαθμό το εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό υλικό συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων και των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων.

1. Θεωρείτε ότι το εκπαιδευτικό υλικό συμβάλλει στην εφαρμογή των γνώσεων στην πράξη;

Μέσα από την παρακολούθηση των ενοτήτων είναι ξεκάθαρο ότι το εκπαιδευτικό υλικό είναι δημιουργημένο για να συμβάλλει στην πρακτική εφαρμογή των γνώσεων που αποκομίζει ο εκπαιδευόμενος.

2. Κατά πόσο το υλικό είναι επαρκές για την ανταπόκριση του εκπαιδευόμενου στο ρόλο του διαιτητή σε πραγματικές συνθήκες αγώνα;

Το υλικό που παρουσιάζεται, αφού κατανοηθεί, μπορεί να εφαρμοστεί πρακτικά κατά την διάρκεια ενός αγώνα.

3. Το περιεχόμενο των διδακτικών ενοτήτων ανταποκρίνεται στους εισαγωγικούς στόχους και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα κάθε ενότητας;

Το περιεχόμενο κάθε ενότητας καλύπτει απόλυτα τους εισαγωγικούς στόχους της αντίστοιχης ενότητας.

4. Ποιες προτάσεις θα κάνατε για τη βελτίωση του εκπαιδευτικού υλικού;

Θεωρώ ότι το περιεχόμενο είναι επαρκές, εάν θα εστίαζα κάπου θα ήταν η ενεργοποίηση των Forums που μπορούν να βοηθήσουν τους εκπαιδευόμενους.

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level I)»

2°.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ

Μέρος 1° (Δημογραφικά στοιχεία)

1, ΦΥΛΟ

ΑΝΔΡΑΣ:	X
ΓΥΝΑΙΚΑ:	

2. ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΑΦΗΣ ΜΕ ΤΟ ΑΘΛΗΜΑ

ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ:	
ΔΙΑΙΤΗΤΗΣ:	
ΑΘΛΗΤΗΣ:	X
ΑΛΛΟ:	

3. ΧΡΟΝΟΣ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΜΕ ΤΟ ΑΘΛΗΜΑ

1-2 ΧΡΟΝΙΑ	
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΠΟ 2 ΧΡΟΝΙΑ	X
ΤΙΠΟΤΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ	

Μέρος 2° (Κύριο Μέρος)

1° ερευνητικό ερώτημα

Σε ποιο βαθμό η μορφή και η παρουσίαση του εξ αποστάσεως εκπαιδευτικού υλικού υποκινεί το ενδιαφέρον των εκπαιδευόμενων για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης.

Ερωτήσεις

1. Θεωρείτε ότι η δομή του υλικού είναι ξεκάθαρη;

Η δομή είναι ξεκάθαρη σε ικανοποιητικό βαθμό, όμως δεν είναι εύκολο να κατατοπιστεί στην πλατφόρμα ο εκπαιδευόμενος κατά την πρώτη επαφή του με αυτήν. Χρειάζεται μια καλή περιήγηση πρώτα.

2. θεωρείτε ότι οι οδηγίες για την παρακολούθηση του μαθήματος είναι σαφείς και επαρκείς;

Οι οδηγίες ήταν σαφείς και ξεκάθαρες. Ο εκπαιδευόμενος κατατοπίζεται επαρκώς σε σχέση με το υλικό και δε χρειάζονται περαιτέρω διευκρινίσεις.

3. Θεωρείτε ότι το υλικό είναι εύχρηστο στη χρήση του;

Η πλατφόρμα θα μπορούσε να είναι λίγο πιο εύχρηστη. Στην αρχή χρειάζεται λίγος χρόνος για εξοικείωση. Μετά την πρώτη επαφή όμως δεν υπάρχουν ιδιαίτερες δυσκολίες στη χρήση της.

4. Η ποικιλία εικόνων κάνει το υλικό πιο προσφιλές στην παρακολούθησή του;

Οι εικόνες κάνουν το υλικό και το μάθημα ιδιαίτερα ελκυστικό και ενδιαφέρον και πολλές φορές λειτουργούν ενισχυτικά, κάνοντας το μάθημα πιο κατανοητό.

5. Ποια είναι η γνώμη σας για την έκταση του υλικού;

Η έκταση του υλικού είναι σωστή, καθώς δε σε κουράζει και παράλληλα το υλικό είναι επαρκές.

2° ερευνητικό ερώτημα

Σε ποιο βαθμό το περιεχόμενο του εξ αποστάσεως εκπαιδευτικού υλικού υποκινεί το ενδιαφέρον των εκπαιδευόμενων για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης.

1. Θεωρείτε ενδιαφέρον το γνωστικό αντικείμενο που πραγματεύεται το συγκεκριμένο εκπαιδευτικό υλικό;

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level 1)»

Το συγκεκριμένο αντικείμενο είναι πολύ ενδιαφέρον, ιδιαίτερα για άτομα που ασχολούνται με το άθλημα της αντισφαίρισης και έχουν τη δυνατότητα να εμβαθύνουν τις γνώσεις τους στους κανόνες και σε τεχνικά ζητήματα σε σχέση με αυτό.

2. Οι δραστηριότητες – ασκήσεις που περιλαμβάνονται στο υλικό βοηθούν τους εκπαιδευόμενους στη μαθησιακή τους πορεία;

Οι δραστηριότητες-ασκήσεις βοηθούν αρκετά και δίνουν τη δυνατότητα στους εκπαιδευόμενους να ελέγξουν τις γνώσεις που κατέκτησαν.

3. Θεωρείτε ότι το υλικό περιέχει λάθη- παραλείψεις;

Δε θεωρώ ότι το υλικό περιέχει κάποιο λάθος, ούτε ότι είναι ανεπαρκές.

4. Θεωρείτε ότι το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού υλικού είναι κατανοητό ή δυσνόητο;

Το περιεχόμενο είναι πολύ κατανοητό ακόμα και για αρχάριους.

3^ο ερευνητικό ερώτημα

Σε ποιο βαθμό το εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό υλικό συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων και των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων.

1. Θεωρείτε ότι το εκπαιδευτικό υλικό συμβάλλει στην εφαρμογή των γνώσεων στην πράξη;

Συμβάλλει σε πολύ μεγάλο βαθμό, καθώς είναι ιδιαίτερα κατανοητό και σαφές.

2. Κατά πόσο το υλικό είναι επαρκές για την ανταπόκριση του εκπαιδευόμενου στο ρόλο του διαιτητή σε πραγματικές συνθήκες αγώνα;

Είναι επαρκές σε μεγάλο βαθμό, κυρίως για ερασιτέχνες και έμπειρους αθλητές, απλώς χρειάζεται και εξάσκηση παράλληλα με τη θεωρία και πρακτική εξάσκηση σε πραγματικές συνθήκες.

3. Το περιεχόμενο των διδακτικών ενοτήτων ανταποκρίνεται στους εισαγωγικούς στόχους και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα κάθε ενότητας;

Ανταποκρίνεται και στους στόχους που έχουν τεθεί αλλά και στα προσδοκώμενα αποτελέσματα.

4. Ποιες προτάσεις θα κάνατε για τη βελτίωση του εκπαιδευτικού υλικού;

Να γίνει η πλατφόρμα λίγο πιο εύχρηστη και ξεκάθαρη. Κατά τα άλλα το υλικό είναι επαρκές.

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level I)»

3^ο.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ

Μέρος 1^ο (Δημογραφικά στοιχεία)

1, ΦΥΛΟ

ΑΝΔΡΑΣ:	X
ΓΥΝΑΙΚΑ:	

2. ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΑΦΗΣ ΜΕ ΤΟ ΑΘΛΗΜΑ

ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ:	X
ΔΙΑΙΤΗΤΗΣ:	
ΑΘΛΗΤΗΣ:	
ΑΛΛΟ:	

3. ΧΡΟΝΟΣ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΜΕ ΤΟ ΑΘΛΗΜΑ

1-2 ΧΡΟΝΙΑ	
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΠΟ 2 ΧΡΟΝΙΑ	X
ΤΙΠΟΤΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ	

Μέρος 2^ο (Κύριο Μέρος)

1^ο ερευνητικό ερώτημα

Σε ποιο βαθμό η μορφή και η παρουσίαση του εξ αποστάσεως εκπαιδευτικού υλικού υποκινεί το ενδιαφέρον των εκπαιδευόμενων για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης.

Ερωτήσεις

1. Θεωρείτε ότι η δομή του υλικού είναι ξεκάθαρη; *Ναι.*
2. Θεωρείτε ότι οι οδηγίες για την παρακολούθηση του μαθήματος είναι σαφείς και επαρκείς; *Βεβαίως.*
3. Θεωρείτε ότι το υλικό είναι εύχρηστο στη χρήση του; *Πάρα πολύ.*
4. Η ποικιλία εικόνων κάνει το υλικό πιο προσφιλές στην παρακολούθησή του; *Ασφαλώς.*
5. Ποια είναι η γνώμη σας για την έκταση του υλικού; *Ικανοποιητική.*

2^ο ερευνητικό ερώτημα

Σε ποιο βαθμό το περιεχόμενο του εξ αποστάσεως εκπαιδευτικού υλικού υποκινεί το ενδιαφέρον των εκπαιδευόμενων για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης.

1. Θεωρείτε ενδιαφέρον το γνωστικό αντικείμενο που πραγματεύεται το συγκεκριμένο εκπαιδευτικό υλικό; *Ναι.*
2. Οι δραστηριότητες – ασκήσεις που περιλαμβάνονται στο υλικό βοηθούν τους εκπαιδευόμενους στη μαθησιακή τους πορεία; *Ναι πάρα πολύ.*
3. Θεωρείτε ότι το υλικό περιέχει λάθη- παραλείψεις; *Νομίζω πως όχι.*
4. Θεωρείτε ότι το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού υλικού είναι κατανοητό ή δυσνόητο; *Πολύ κατανοητό!*

3^ο ερευνητικό ερώτημα

Σε ποιο βαθμό το εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό υλικό συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων και των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων.

1. Θεωρείτε ότι το εκπαιδευτικό υλικό συμβάλλει στην εφαρμογή των γνώσεων στην πράξη; *Καθώς είναι θεωρητικό δεν νομίζω ότι συμβάλλει στην εφαρμογή των γνώσεων στην πράξη. Θα πρέπει να υπάρχει και ένα πρακτικό μέρος.*

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level 1)»

2. Κατά πόσο το υλικό είναι επαρκές για την ανταπόκριση του εκπαιδευόμενου στο ρόλο του διαιτητή σε πραγματικές συνθήκες αγώνα;
Καλύπτει τα βασικά αλλά υπάρχουν και άλλα κυρίως πρακτικά που πρέπει να μάθουν.
3. Το περιεχόμενο των διδακτικών ενοτήτων ανταποκρίνεται στους εισαγωγικούς στόχους και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα κάθε ενότητας; *Βεβαίως!*
4. Ποιες προτάσεις θα κάνατε για τη βελτίωση του εκπαιδευτικού υλικού;
Να προστεθούν και σημάδια που χρησιμοποιούν οι κριτές γραμμών για το μέσα ή έξω κτλ. καθώς και παραδείγματα του τρόπου που πρέπει να μιλά ο διαιτητής σε έναν παίκτη.

4°.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ

Μέρος 1° (Δημογραφικά στοιχεία)

1, ΦΥΛΟ

ΑΝΔΡΑΣ:	X
ΓΥΝΑΙΚΑ:	

2. ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΑΦΗΣ ΜΕ ΤΟ ΑΘΛΗΜΑ

ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ:	
ΔΙΑΙΤΗΤΗΣ:	X
ΑΘΛΗΤΗΣ:	
ΑΛΛΟ:	

3. ΧΡΟΝΟΣ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΜΕ ΤΟ ΑΘΛΗΜΑ

1-2 ΧΡΟΝΙΑ	
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΠΟ 2 ΧΡΟΝΙΑ	X
ΤΙΠΟΤΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ	

Μέρος 2° (Κύριο Μέρος)

1° ερευνητικό ερώτημα

Σε ποιο βαθμό η μορφή και η παρουσίαση του εξ αποστάσεως εκπαιδευτικού υλικού υποκινεί το ενδιαφέρον των εκπαιδευόμενων για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης.

Ερωτήσεις

1. Θεωρείτε ότι η δομή του υλικού είναι ξεκάθαρη;

Η δομή του υλικού είναι αρκετά ξεκάθαρη και ακολουθεί αυτήν που χρησιμοποιείται σε όλες τις Σχολές Διαιτησίας Level 1 στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

2. Θεωρείτε ότι οι οδηγίες για την παρακολούθηση του μαθήματος είναι σαφείς και επαρκείς;

Αρκετά σαφείς

3. Θεωρείτε ότι το υλικό είναι εύχρηστο στη χρήση του;

Η χρήση του υλικού δεν παρουσιάζει δυσκολίες ακόμα και σε εκπαιδευόμενους μη εξοικειωμένους με τους Η/Υ.

4. Η ποικιλία εικόνων κάνει το υλικό πιο προσφιλές στην παρακολούθησή του;

Αρκετά. Εξάλλου είναι τέτοια η «φύση» του γνωστικού αντικείμενου που χωρίς την χρήση εικόνων και video θα το καθιστούσαν αρκετά δυσνόητο.

5. Ποια είναι η γνώμη σας για την έκταση του υλικού;

Η έκταση του υλικού είναι τόση όση χρειάζεται ένας νέος εκπαιδευόμενος διαιτητής, χωρίς παράλληλα να τον κουράσει.

2° ερευνητικό ερώτημα

Σε ποιο βαθμό το περιεχόμενο του εξ αποστάσεως εκπαιδευτικού υλικού υποκινεί το ενδιαφέρον των εκπαιδευόμενων για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης.

1. Θεωρείτε ενδιαφέρον το γνωστικό αντικείμενο που πραγματεύεται το συγκεκριμένο εκπαιδευτικό υλικό;

Μια και η ιδιότητά μου είναι Διεθνής Διαιτητής Αντισφαίρισης δεν θα μπορούσε παρά να είναι αρκετά ενδιαφέρον

2. Οι δραστηριότητες – ασκήσεις που περιλαμβάνονται στο υλικό βοηθούν τους εκπαιδευόμενους στη μαθησιακή τους πορεία;

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level I)»

Θεωρώ ότι οι ασκήσεις-δραστηριότητες βοηθούν αρκετά, για αυτό θα περίμενα να υπάρχουν περισσότερες και πιο στοχευμένες

3. Θεωρείτε ότι το υλικό περιέχει λάθη- παραλείψεις;

Στην 1^η Διδακτική ενότητα 17^η διαφάνεια 1^ο ερώτημα. Σε επαγγελματικό επίπεδο δεν επιτρέπεται να ξεκινήσει πόντος με σπασμένο πλέγμα

4. Θεωρείτε ότι το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού υλικού είναι κατανοητό ή δυσνόητο;

Αρκετά κατανοητό υλικό και η χρήση των video βοηθάει πολύ

3^ο ερευνητικό ερώτημα

Σε ποιο βαθμό το εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό υλικό συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων και των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων.

1. Θεωρείτε ότι το εκπαιδευτικό υλικό συμβάλλει στην εφαρμογή των γνώσεων στην πράξη; Είναι ένα αρκετά σημαντικό και καλά δομημένο υλικό για να μπορέσει ένας «εκκολαπτόμενος» διαιτητής καρέκλας να ξεκινήσει.

2. Κατά πόσο το υλικό είναι επαρκές για την ανταπόκριση του εκπαιδευόμενου στο ρόλο του διαιτητή σε πραγματικές συνθήκες αγώνα;

Δεν είναι επαρκές. Θα έλεγα ότι αυτό το υλικό αποτελεί μέρος από τις de facto γνώσεις που θα πρέπει να έχει. Για να μπορέσει ένας διαιτητής να ανταποκριθεί στον ρόλο του σε πραγματικές συνθήκες αγώνα, θα χρειαστεί αρκετές ώρες εμπειρίας στην καρέκλα ώστε :

5. να κάνει άμεσα τις σωστές ανακοινώσεις

6. να μπορεί να παίρνει άμεσα τις σωστές αποφάσεις

7. να μπορεί να επικοινωνεί κατάλληλα με τους παίκτες

8. να μπορεί να ελέγχει οτιδήποτε παρουσιάζεται στη διάρκεια του αγώνα

3. Το περιεχόμενο των διδακτικών εννοιών ανταποκρίνεται στους εισαγωγικούς στόχους και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα κάθε ενότητας;

Απόλυτα

4. Ποιες προτάσεις θα κάνατε για τη βελτίωση του εκπαιδευτικού υλικού;

1. Η προβολή των video να γίνεται σε μεγαλύτερη οθόνη ώστε να είναι πιο εύκολη η παρακολούθησή τους.

2. Περισσότερες δραστηριότητες αυτοαξιολόγησης και ιδιαίτερα σε ενότητες οι οποίες είναι πολύ σημαντικές στη σωστή διεξαγωγή ενός αγώνα π.χ Διόρθωση λαθών

3. Θα ήθελα επίσης στο τέλος της κάθε ενότητας ή στο τέλος όλων των εννοιών να υπάρχει ένα συγκεντρωτικό test αξιολόγησης

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level I)»

5°.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ

Μέρος 1° (Δημογραφικά στοιχεία)

1, ΦΥΛΟ

ΑΝΔΡΑΣ:	X
ΓΥΝΑΙΚΑ:	

2. ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΑΦΗΣ ΜΕ ΤΟ ΑΘΛΗΜΑ

ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ:	
ΔΙΑΙΤΗΤΗΣ:	
ΑΘΛΗΤΗΣ:	
ΑΛΛΟ:	X

3. ΧΡΟΝΟΣ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΜΕ ΤΟ ΑΘΛΗΜΑ

1-2 ΧΡΟΝΙΑ	
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΠΟ 2 ΧΡΟΝΙΑ	
ΤΙΠΟΤΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ	X

Μέρος 2° (Κύριο Μέρος)

1^{ος} Ερευνητικό ερώτημα

Σε ποιο βαθμό η μορφή και η παρουσίαση του εκπαιδευτικού υλικού υποκινεί το ενδιαφέρον των εκπαιδευόμενων για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης.

1. Θεωρείτε ότι η δομή του υλικού είναι ξεκάθαρη; *Ναι σίγουρα.*
2. Θεωρείτε ότι οι οδηγίες που δίνονται για την παρακολούθηση του μαθήματος είναι σαφείς και επαρκείς; *Αρκετά.*
3. Θεωρείτε ότι το υλικό είναι εύχρηστο στη χρήση του; *Βεβαίως.*
4. Η ποικιλία εικόνων κάνει το υλικό πιο προσφιλές στην παρακολούθησή του; *Οπωσδήποτε.*
5. Ποια είναι η γνώμη σας για την έκταση του υλικού; *Μια χαρά.*

2° ερευνητικό ερώτημα

Σε ποιο βαθμό το περιεχόμενο του εξ αποστάσεως εκπαιδευτικού υλικού υποκινεί το ενδιαφέρον των εκπαιδευόμενων για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης.

1. Θεωρείτε ενδιαφέρον το γνωστικό αντικείμενο που πραγματεύεται το συγκεκριμένο εκπαιδευτικό υλικό; *Από τη δικιά μου σκοπιά δεν μπορώ να απαντήσω.*
2. . Οι δραστηριότητες – ασκήσεις που περιλαμβάνονται στο υλικό βοηθούν τους εκπαιδευόμενους στη μαθησιακή τους πορεία; *Σαφώς.*
3. . Θεωρείτε ότι το υλικό περιέχει λάθη- παραλείψεις; *Δε γνωρίζω.*
4. Θεωρείτε ότι το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού υλικού είναι κατανοητό ή δυσνόητο; *Απόλυτα κατανοητό.*

3° ερευνητικό ερώτημα

Σε ποιο βαθμό το εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό υλικό συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων και των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων

1. Θεωρείτε ότι το εκπαιδευτικό υλικό συμβάλλει στην εφαρμογή των γνώσεων στην πράξη; *Ναι συμβάλλει.*
2. Κατά πόσο το υλικό είναι επαρκές για την ανταπόκριση του εκπαιδευόμενου στο ρόλο του διαιτητή σε πραγματικές συνθήκες αγώνα; *Θεωρώ κατά το ήμισυ. Απαιτεί και πρακτική εξάσκηση.*

«Μαρία Περογιαννάκη», «Δημιουργία & Αξιολόγηση εξ αποστάσεως μαθησιακού υλικού για την εκμάθηση των διεθνών κανονισμών αντισφαίρισης στα πλαίσια της σχολής διαιτησίας εθνικού επιπέδου (level 1)»

3. Το περιεχόμενο των διδακτικών ενοτήτων ανταποκρίνεται στους εισαγωγικούς στόχους και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα κάθε ενότητας; *Φυσικά*
4. Ποιες προτάσεις θα κάνατε για τη βελτίωση του εκπαιδευτικού υλικού; *Καμία*